pagina reporterilor Cutezătorii

Dragi cititori, inaugurăm în această pagină o nouă rubrică, în care sînt invitați să colaboreze toți pionierii reporteri din țară cu articole, reportaje și fotoreportaje care să reflecte actualitatea pionierească.

Așteptăm colaborările voastre de reporteri pe adresa redacției, cu mențiunea pe plic: Pentru pagina reporterilor «Cutezătorii». Mult succes!

ZILE DE NEUITAT

Pentru pionieri nu există distanțe în prietenie, ele sînt modificate ca în basme, sînt străbătute cu mare plăcere. Așa facem și noi, pionierii din comuna Baba-Ana și așa fac și prietenii noștri, pionierii harghiteni din comuna Lunca de Jos. În toamna anului trecut, pionierii școlii noastre au fost din nou gazdele pionierilor harghiteni. Bucuria revederii a fost nespus de mare. S-au legat noi prietenii, iar cele vechi au devenit mai strînse. Solii meleagurilor harghitene au cunoscut, în compania prietenilor prahoveni, aspectele deosebite din activitatea pionierească a unității noastre de pionieri, realizările cooperatorilor din Baba-Ana și Gura Vadului, noile înfăptuiri ale oamenilor muncii din orașul Mizil. La școala noastră există o expoziție cu obiecte de artizanat primite din partea prietenilor noștri din județul Harghita. În cadrul vizitei a avut loc și o masă rotundă la care pionierii au discutat despre activitatea pionierească din cele două școli, referitoare la învățătură, muncă patriotică, activitatea cercurilor tehnico-aplicative și activitatea sportivă. În zilele revederii am cîntat și ne-am jucat împreună. Un bogat program artistic prezentat de pionierii celor două unități a încheiat aceste frumoase zile ale prieteniei.

VASILE DOBRE
Școala generală Baba-Ana, Prahova

UNUL PENTRU TOȚI, TOȚI PENTRU UNUL!

Intrînd în flăcări, pentru a-și salva mama dintr-un incendiu, colega noastră Elena Făcînă a suferit arsuri grave și a fost internată urgent la spitalul din Focșani. Medicii au luptat mult ca starea Elenei să se îmbunătățească. Colegii s-au sfătuit să-i trimită în fiecare zi cîte o scrisoare și notițele de la toate obiectele, cu rezumate și scheme care să-i fie de folos, să nu rămînă în urmă la învățătură. Cu multă bunătate și sensibilitate i-au fost alături pionierele Anina Cioacătă, Iulia Zaharia, Liliana Găzdaru, Aura Niculescu, Maria Neamțu. Cînd Elena s-a întors în sat, acasă, zilnic o vizitau colegele Victorița Socol și Mariana Fedmașu care o ajutau să recupereze lecțiile întrerupte. Elena se simțea din ce în ce mai bine, mai întremată sufletește. Ea a venit la școală și a încheiat cu succes primul trimestru.

Noi, colegii, care am admirat fapta ei de cutezanță și i-am fost alături, simțim o mare bucurie că Elena este iarăși în mijlocul nostru.

ATENA SAVA
Școala generală Cîndești, județul Vrancea

UN ZÎMBET ȘI O FLOARE

A devenit o tradiție ca pionierii școlilor din cartierul Copou să viziteze Căminul de pensionari din strada Codrescu. De fiecare dată, purtătorii cravatelor roșii cu tricolor pregătesc frumoase surprize prietenilor mai vîrstnici de care sînt atașați, oferindu-le cadouri la aniversări și prezentînd programe artistice. Bătrînii pensionari se bucură întotdeauna cînd vin în vizită copiii prieteni, primindu-i în locuința lor cu mult drag.

DAN CORBU
Școala generală nr. 13, Iași
Foto: IULIAN HORAȚIU Beceriu, Casa pionierilor și șoimilor patriei, Iași

CERUL NOSTRU PLIN DE PORUMBEI

Din municipiul Iași ajungem într-un sat apropiat, Valea Lupului, unde descoperim o mare pasiune a pionierilor: columbofilia.

Cu atenție și răbdare, inimoșii pionieri supraveghează păsările și le îngrijesc. Cînd porumbeii ajung la maturitate (la vîrsta de doi ani) sînt înscriși în lotul de zbor. Pentru a verifica calitățile pentru sportul columbofil al păsărilor, anual se organizează concursuri pe diferite distanțe. Porumbeii se identifică printr-un inel prins la picior. Numărul scris pe inel este «numele» porumbelului. Cei mai buni din crescătorie sînt însă «alintați» cu nume. Astfel, porumbelul cu numărul 149 330 — IS este denumit «Campionul» pentru că anual cîștigă locul I, zburînd trei-patru mii de kilometri în fiecare an. Pentru frumusețea lor sînt apreciate două păsări: 130-415, supranumit «Bibelou», și 712-IS, cunoscut sub numele de «Afrodita». Prin formatul lor, corpul delicat și penajul frumos aranjat și strălucitor, cu cerculețe maro-verzui în jurul gîtului, aceste păsări constituie două speranțe ale cercului la viitoarea «Expoziție națională» și la Spartachiadă. După fiecare concurs, la sediul Asociației columbofile din Iași se face clasamentul în ordinea vitezei cu care pasărea a sosit.

Porumbeii cercului de columbofili de la Valea Lupului s-au clasat în mai multe rînduri primii, fapt ce a determinat plecarea lor la Expoziția națională columbofilă, unde au reușit să obțină două medalii republicane de argint. În afară de creșterea porumbeilor sportivi, pionierii se mai ocupă și cu studiul comportării porumbeilor. Printre altele, ei au făcut o descoperire: porumbeilor le place muzica și ascultă cu atenție acordurile armonioase, dînd semne de neliniște cînd muzica este stridentă.

Anul trecut, Anul Internațional al Copilului, cercul columbofil a participat la un concurs Internațional din Teplice, R.S. Cehoslovacia.

Copiii din Valea Lupului doresc cu căldură ca această frumoasă pasiune columbofilă să se răspîndească, avînd și înțeles simbolic. Din cele mai vechi timpuri porumbelul a fost simbolul păcii, scumpul deziderat al zilelor noastre.

Reportaj de IOAN BALAȘA
membru al cercului de columbofilie,
comuna Valea Lupului,
județul Iași

FOTOCRONICA PIONIEREASCĂ

PRINTRE... ARTIȘTI

«Pe fir de baladă» — festival folcloric interjudețean — premiul I: recitatoarea Camelia Roberta, Școala generală nr. 8, Tg. Jiu. Foto: Cristian Șarap.

«Fulg de nea». Foto: Casa pionierilor și șoimilor patriei, Iași.

ÎN ACTUALITATE:
ALEGERILE PIONIEREȘTI

ASTĂZI DESPRE

ADUNAREA DE ALEGERI LA DETAȘAMENT

Cu ce începem? ● *Mai întîi, în cadrul comandamentului detașamentului ne sfătuim și* hotărîm împreună *și cu comandantul-instructor* ziua cea mai potrivită *pentru desfășurarea adunării de alegeri. Care ar fi aceasta? Desigur, ziua în care fie că avem mai puține ore, fie că materiile sînt mai ușoare etc.* ● *Apoi, ne gîndim la* propaganda audio-vizuală. *După cum bine se știe, aici este vorba despre articolele noastre de la gazeta de perete privitoare la acest eveniment, pavoazarea festivă, înfrumusețarea clasei, pregătirea unor expoziții cu desene, lucrări, obiecte executate de pionierii din detașament. Dar în primul rînd nu trebuie să pierdem din vedere ca nivelul la* învățătură să fie mereu la înălțime! ● *Să nu omitem să verificăm în ce măsură sînt cunoscute toate amănuntele privind* ceremonialul pionieresc. ● *Un lucru deosebit de important: pentru ca adunarea noastră de alegeri să aibă acel cadru sărbătoresc, festiv dar și de lucru, de dezbatere, să avem grijă ca* toți pionierii să fie atrași în buna ei organizare, *să-i sfătuim să mediteze din vreme asupra activității desfășurate pînă acum, să se gîndească la cea de viitor, la propunerile pe care le vor face.*

Informarea verbală a pionierului comandant de detașament și Proiectul de program de activități

● *Informarea verbală va fi* concisă, *alegîndu-se doar aspectele semnificative ale activităților desfășurate. În prealabil, problemele care fac obiectul informării verbale,* vor fi discutate în comandamentul pionieresc. ● *Deși verbală, informarea va decurge mult mai bine dacă comandantul detașamentului își* va nota în carnetul său, pe puncte, problemele esențiale *privind activitatea pionierească de la ultimele alegeri și despre care dorește să informeze adunarea pionierească.* ● Proiectul de program de activități *va conține propunerile făcute de pionieri în adunările de alegeri la grupe, urmînd să fie îmbogățit și definitivat în adunarea de detașament. Nu trebuie să uităm să ne propunem și* activități care îi privesc pe șoimii patriei.

Care sînt calitățile pe care trebuie să le întrunească aleșii noștri?

● *Desigur, trebuie să fie elevi silitori, care își respectă îndatorirea de onoare —* să învețe bine. ● *În activitatea pionierească să se fi remarcat prin* inițiativă, spirit organizatoric, *să se fi dovedit, întotdeauna,* disciplinați *și* inimoși. ● *La școală, acasă, oriunde s-ar afla să aibă o* comportare civilizată, *să fie exemplu în familie și în afara acesteia.* ● *Cei pe care-i propunem să fie în fruntea detașamentului trebuie să se fi dovedit a fi copii* prietenoși, sinceri, cinstiți, săritori, buni tovarăși *și* prieteni cu toți copiii.

Cum se desfășoară adunarea de alegeri la detașament?

● *În clasa frumos și adecvat pavoazată, la ora stabilită, începe adunarea cu* ceremonialul pionieresc ● Adunarea este condusă, *la clasele II—IV, de către comandantul-instructor de detașament, iar la clasele V—VIII de către un membru al comandamentului unității, în prezența comandantului-instructor de detașament.* ● *După ceremonialul de deschidere, cel care conduce arată, pe scurt,* scopul și însemnătatea adunării, *apoi dă cuvîntul pionierului-comandant de detașament.* ● *Pionierul-comandant de detașament prezintă* informarea verbală *și* proiectul programului de activități. ● *Urmează* discuțiile *la care este bine să participe* cît mai mulți pionieri *care să facă și propuneri concrete.* ● *După discuții, cel care conduce adunarea* supune la vot activitatea desfășurată *de comandantul detașamentului care își* încheie mandatul. ● *Se trece la alegerea comandamentului detașamentului. Cel care conduce adunarea arată că, în conformitate cu prevederile Statutului Organizației, detașamentul alege anual comandamentul său, format din pionierii comandanți de grupe și alți pionieri; se prezintă pionierii care au fost aleși comandanți de grupe. În continuare, se solicită, în limita numărului stabilit, propuneri pentru ceilalți membri ai comandamentului; se discută propunerile, în mod individual și dacă nu sînt obiecțiuni, se supune la vot în bloc componența comandamentului detașamentului. Dacă sînt obiecțiuni, se discută fiecare în parte și, după ce acestea se lămuresc, se supune la vot în bloc lista nominală.* ● *După alegerea comandamentului, se solicită adunării propuneri, din rîndul membrilor comandamentului, pentru pionierul-comandant de detașament; se pot face una sau mai multe propuneri care se discută individual și se aprobă prin vot deschis, în ordinea în care au fost făcute; se declară ales pionierul care a întrunit cel mai mare număr de voturi, dar cel puțin jumătate plus unu din totalul acestora; pionierului-comandant nou ales i se înmînează șnurul galben de către comandantul-instructor de detașament, apoi se stabilesc responsabilitățile concrete pentru fiecare membru al comandamentului.* ● *Se supune aprobării adunării proiectul programului de activități cu completările făcute.*

● *Întrucît grupele și detașamentele din clasele II—V sînt deja constituite, adunările de alegeri organizate aici se vor desfășura asemănător celor de la celelalte detașamente.* ● *Este recomandabil ca adunările de alegeri pionierești la detașament să nu dureze mai mult de o oră, după care să urmeze un scurt si interesant program cultural-artistic.*

STOP
CADRU

COLEGI DE BANCĂ

Pionierii din clasa a VI-a A de la Școala generală nr. 2 din Buftea-Ilfov se află cu toții în bănci, pregătiți ca pentru o oră de curs obișnuită. Întrebarea noastră însă îi va surprinde puțin nepregătiți aproape pe toți și poate și pe mulți dintre voi, dragi cititori. Iat-o: Știți cum este colegul vostru de bancă?

«PRIETENUL LA NEVOIE SE CUNOAȘTE»

Nu, între Nicoleta Stoian și Irina Ștefan, colege de clasă încă dintr-a întîia, nu s-a petrecut nici un conflict, nici o neînțelegere. Fiecare în parte susțin că între ele există o statornică prietenie și o adevărată colaborare. Au chiar și pasiuni comune: desenul și lectura. E drept că, în timp ce Irina continuă să deseneze la Casa pionierilor și șoimilor patriei de șase ani și cu rezultate remarcabile, prietena ei a abandonat această pasiune motivînd: «Sînt ambițioasă și doresc să obțin rezultate din ce în ce mai bune la învățătură». Pînă aici, totul pare plauzibil, (deși nu vedem cum desenul te poate împiedica de la studiu) numai că notele obținute de Nicoleta în primul trimestru (ce-i drept, note de la 7 în sus) sînt mult sub posibilitățile ei. Ce să se fi întîmplat? Întrebarea o adresăm, desigur, Irinei. «Geometria și fizica sînt materii noi și ni se par mai dificile. Am încercat să învățăm și împreună dar...» Irina, vădit stînjenită de privirea colegei de bancă, se oprește cu motivația la jumătate. Nicoleta a avut un necaz în familie care a afectat-o într-o asemenea măsură încît ea a cam neglijat învățătura. Iar colega Irina nu și-a ajutat colega aflată în impas. A așteptat, probabil, să fie rugată. Dar Nicoleta e mîndră! Iată, deci, o situație în care spiritul de prietenie, de întrajutorare ar fi trebuit să se declanșeze de la sine, fără vorbe, potrivit zicalei «prietenul la nevoie se cunoaște».

FOTBALIȘTII DIN BANCA A CINCEA

O bancă în care armonia și buna înțelegere dintre cei doi colegi se poate observa dintr-o privire — Ion Neacșu și Marian Mihalache sînt animați de aceeași dorință de a ajunge fotbaliști de performanță. Și nicicînd nu s-ar putea plînge că se plictisesc unul alături de celălalt discutînd despre clasamente, despre minutul «X» din cutare meci de mare spectacol în care: «ai văzut cum a driblat Dobrin?» E adevărat însă că și despre notele nu tocmai strălucite pe care le înregistrează catalogul în dreptul numelor lor, Marian și Ion nu mai discută cu aceeași... însuflețire! Te pomenești că e vorba de vreo «decență» care le «întărește prietenia»! Flăcăii noștri, respectă, în prietenul și colegul de bancă pînă și defectul «minor» care se numește neglijență față de învățătură!

Rezultatul e că detașamentul i-a criticat la vreme pe amîndoi, așa că acum aflăm de la colegi: «Marian și Ion doresc să-și îndrepte situația la învățătură și sînt hotărîți să lucreze după principiul «întîi lecțiile și pe urmă mingea».

COLEGUL ȘI PRIETENUL TUTUROR — LAURENȚIU

Laurențiu Stanciu joacă și el fotbal, este chiar în echipa școlii, dar nu știu cum se face că el întîi își pregătește lecțiile. Și poate și pentru că el, colegul meu de bancă este așa de conștiincios, nici mie nu-mi este indiferent cît de bine mă pregătesc pentru ore. Îmi aduc aminte de un eșec (un patru pe care l-am luat la istorie) și de rușinea pe care am simțit-o nu numai față de mine, ci și față de Laurențiu, cînd m-a întrebat ce-i cu mine și s-a oferit imediat să mă ajute. Vreau să spun, cu alte cuvinte, că pentru mine colegul meu de bancă reprezintă nu numai un sprijin, ci și un exeplu demn de urmat».

Prietenul tuturor dintr-a VI-a A: Laurențiu Stanciu.

În timp ce Cristina Boteanu vorbea despre Laurențiu, el, modest și parcă un pic rușinat, încerca să iasă din «cadru». A fos însă reținut de blițul fotoreporterului care i-a surprins zîmbetul stingherit atunci cînd ne spunea: «Dacă mi-aș alege eu colegul de bancă ar fi destui care s-ar supăra că nu i-am ales pe ei».

EMILIA TEODORU

Nicoleta consideră indiferența Irinei un episod depășit în prietenia lor!

URIAȘA PUTERE

Scenariu: **ILIE TĂNĂSACHE**
Desene: **PUIU MANU**

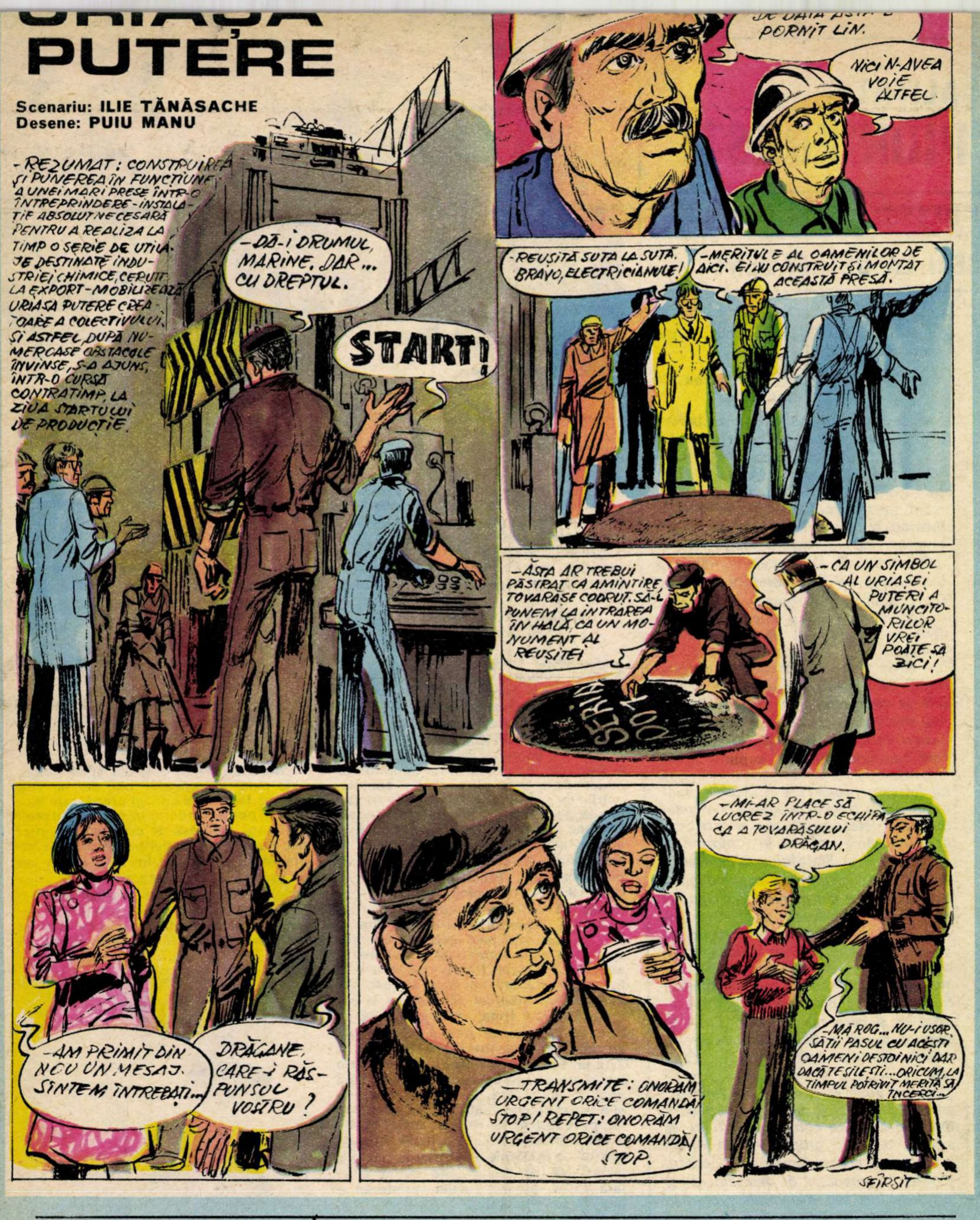
-REZUMAT: CONSTRUIREA ȘI PUNEREA ÎN FUNCȚIUNE A UNEI MARI PRESE ÎNTR-O ÎNTREPRINDERE - INSTALAȚIE ABSOLUT NECESARĂ PENTRU A REALIZA LA TIMP O SERIE DE UTILAJE DESTINATE INDUSTRIEI CHIMICE, CERUTE LA EXPORT - MOBILIZEAZĂ URIAȘA PUTERE CREATOARE A COLECTIVULUI. ȘI ASTFEL, DUPĂ NUMEROASE OBSTACOLE ÎNVINSE, S-A AJUNS, ÎNTR-O CURSĂ CONTRATIMP, LA ZIUA STARTULUI DE PRODUCȚIE.
-DĂ-I DRUMUL, MARINE. DAR... CU DREPTUL.
START!
PORNIT LIN.
NICI N-AVEA VOIE ALTFEL.
-REUȘITĂ SUTĂ LA SUTĂ. BRAVO, ELECTRICIANULE!
-MERITUL E AL OAMENILOR DE AICI. EI AU CONSTRUIT ȘI MONTAT ACEASTĂ PRESĂ.
-ĂSTA AR TREBUI PĂSTRAT CA AMINTIRE, TOVARĂȘE CODRUȚ. SĂ-L PUNEM LA INTRAREA ÎN HALĂ, CA UN MONUMENT AL REUȘITEI
-CA UN SIMBOL AL URIAȘEI PUTERI A MUNCITORILOR VREI POATE SĂ ZICI!
SERIA 001
-AM PRIMIT DIN NOU UN MESAJ. SÎNTEM ÎNTREBAȚI...
DRĂGANE, CARE-I RĂSPUNSUL VOSTRU?
-TRANSMITE: ONORĂM URGENT ORICE COMANDĂ! STOP! REPET: ONORĂM URGENT ORICE COMANDĂ! STOP.
-MI-AR PLACE SĂ LUCREZ ÎNTR-O ECHIPĂ CA A TOVARĂȘULUI DRĂGAN.
-MĂ ROG... NU-I UȘOR SĂ ȚII PASUL CU ACEȘTI OAMENI DESTOINICI DAR DACĂ TE SILEȘTI... ORICUM, LA TIMPUL POTRIVIT MERITĂ SĂ ÎNCERCI...
SFÎRȘIT

1

2

Și-n schi, și-n patinaj, ca-n toate celelalte sporturi, începutul e mai greu și tocmai de aceea primii pași sînt făcuți în prezența părinților sau a antrenorilor (foto 1). Mai tîrziu însă, copiii se descurcă bine și singuri (foto 2 și 3).

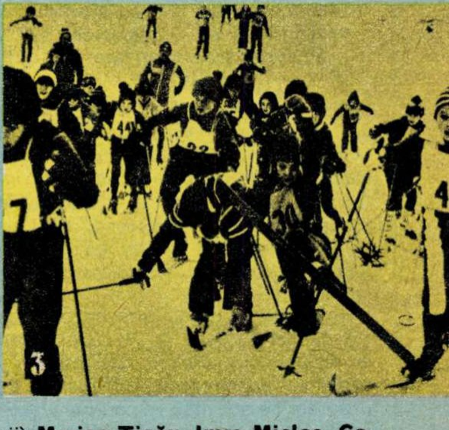
3

RECORDMENII „STADIONULUI DE GHIAȚĂ“

(Urmare din pag. 3)

bele la «speranțe», iar **Viorel Moruzi** a fost principalul adversar al lui Orlando Cristea. Acești trei copii se află în mîini bune, antrenorul Ștefan Demeni dorind din tot sufletul să-i ridice pe culmile performanței. Alți doi pasionați dascăli, din alt colț de țară — profesorul de educație fizică **Mihai Timiș** de la Clubul sportiv școlar «Viitorul» din Cluj-Napoca și fratele său geamăn, **Horia Timiș** (și el profesor de educație fizică) — au dovedit că au o bună pepinieră de talente cu reală valoare: **Simona Todoruț, Mihaela Timiș, Carol Lang, Rodica Suciu, Alexandru Munteanu** sînt numai cîțiva dintre elevii clujeni ce s-au remarcat și s-au impus cu acest prilej ca autentice speranțe ale patinajului nostru de viteză. Dintre tehnicienii localnici, profesoara de educație fizică Ileana Biro se poate mîndri cu **Szolt Szakarias** și **Attila Vitos** care au progresat «văzînd cu ochii», primul reușind să realizeze mai multe recorduri republicane. Revelația concursurilor a constituit-o însă pionierii pregătiți de fostul campion de patinaj Petre Tivadaru (C.S.M. Sibiu) ai cărui «viteziști» sînt în mare majoritate elevi la Școala generală nr. 15 din Sibiu, unde funcționează ca diriginte și profesor de... desen. Sibienii **Octavian Moga, Herman Kirscher, Radu Scutea** și **Tiberiu Balasz,** care doar de cîteva luni au pus in picioare ghetele cu lungile patine de viteză, au dominat disputele celor mai mici alergători din categoria «speranțe». Au mai cucerit sufragiile publicului și ale exigenților arbitrii. (foști campioni sau recordmeni ai țării) **Marian Țigău, Imre Micloș, Gabriela Voina, Adriana Panait, Andrea Konoz, Daniel Bota, Erszebet Papp, Stela Boldișor, Romeo**

TATA

schiță de GICA IUTEȘ

Ilustrație: FRANCISC KALAB

Papanașii sînt calzi încă. Umblu după tata cu pachetul sub salopetă. Am venit de două ori pînă acum, dar lăcătușii de la montaj sînt tot în ședință: stau ciucure în jurul bancului de lucru și tata e acolo printre ei, dar tot nu îndrăznesc să mă duc la el. Au frunțile încrețite și pot să număr țigările, care se sting pe rînd, uitate în colțul gurii. De ieri s-a ivit problema asta. În timpul rodării unei «unități de pompaj» s-au ivit niște «fenomene termice». Din pricina lor tata nu prea vorbește. Se tot gîndește. Și nici nu prea mănîncă tot din pricina fenomenelor ăstora. Mama a zis să mă țin după el să am grijă să ia ceva în gură. Dar degeaba mă țin după el, umblu cu papanașii sub salopetă, se face că nu mă vede, că nu mă cunoaște. Stau pitit și ascult. Problema, care se cere rezolvată, este să se caute modificarea unor cîmpuri de toleranță între bucșe și bolți, pentru a da posibilitatea menținerii unei pelicule de ulei, care să asigure ungerea perfectă a lagărului, în așa fel încît, în stare de funcționare să nu mai intervină depășiri de temperatură. Asta, zice inginerul șef. Tata nu zice nimic, îl ascultă și tot își schimbă țigara stinsă dintr-un colț în altul al gurii. Să-i fac un semn, dar nici nu mă vede. Nu mai pot să stau. Am și eu de lucru Aștept să vină singur la noi. La nouă punct, vine în control. Afară s-a luminat cerul, prin geamlîcul înalt al halei văd cum ninge cu fulgi mari, pufoși, Din dreapta, dinspre cazangerie, sticla geamului prinde culori de curcubeu. Sînt fulgerările scurte de la sudură. Cînd am venit în primele zile, hala de la montaj mi se părea uriașă. Acum m-am obișnuit, deși aici totul e mare, înalt: mașinile, piesele și oamenii. Mișcările mîinilor lor par tainice, ciudate. Strungurile nou-nouțe uruie și zumzăie, șpanul albăstrui se ridică, se răsucește ca niște nesfîrșite semne de întrebare. Oare, cum or să se rezolve fenomenele alea termice? Trec pe lîngă unul dintre strungurile care-mi place cel mai mult, despre care am învățat anul trecut: tipul Carusel. E al naibii de interesant, să te tot uiți. Podul rulant lunecă încetișor deasupra lui și cu o mișcare ușoară clonțul macaralei se apleacă și o piesă uriașă, rotundă este ridicată ca un fulg. Ceva mai încolo se poate vedea o stivă de asemenea piese, lucesc ca niște sori. «Ce-or fi astea?» mă miram eu anul trecut, cînd le-am văzut prima dată. Unde se pun roțile astea, tată? Ca să vezi ce prostănac puteam să fiu anul trecut,

— Astea nu sînt roți, sînt piese pentru morile de ciment!...

Acum, Vasilică Budașcă trece pe lîngă mine și n-are ochi. Ține în palme niște bucăți lungi de tablă și calcă ca o cloșcă grijulie. Are pe nas un zbenghi de ulei, un motiv în plus ca să-și dea importanță, mai ales dacă ar încerca să-l întrerupă careva din lucru. Dumnealui, marele specialist, confruntă acum piesele cu proiectul. Telegeanu, săracul, îl trage de mînecă.

— Lasă-mă în pace! îl repede Vasilică Budașcă.

Și Telegeanu se agăță de mine ca de ultima lui speranță.

— Vine tovarășul maistru? mă întreabă și face niște ochi speriați de bufniță.

— Nu vine, zic, sînt tot în ședință.

Și mă înghesui și eu pe proiect. Ne-am adunat toți. Shelber Valentin și Pătrașcu Marin se învîrtesc în jurul machetei. Telegeanu mai că nu plînge. El n-are nici un zbenghi de ulei pe nas, tot obrazul îi este mînjit. Lui nu-i iese niciodată o piesă ca lumea. Face ce face și tot scîncește, că iar a greșit. Stă numai în patru la matematică.

— Adă-le, încoa, zic, să vedem ce nu ți-a ieșit.

— Hîî, scîncește Telegeanu, am tot pus șublerul și...

— Aibi răbdare, c-o rezolvăm, încerc eu să-l calmez.

— Dar, ce scaiete mai ești! îl împinge Budașcă în timp ce degetul lui se întîlni cu al meu pe parametrii proiectului. Budașcă se întoarce la machetă și măsoară cu șublerul, apoi sare și se vîră în față.

— Gata, tovarășe maistru!

Tovarășul maistru, adică tata, vine repede, repede și fiindcă nu s-a bărbierit dimineață pare supărat. Să-i dau papanașii, să nu-i dau? Sigur nu pot să-i dau, așa aici de față cu toată lumea. De altfel, nici nu se uită la mine. la șublerul din mîna lui Vasilică Budașcă. Măsoară, controlează, totul la milimetru, și se supără dintr-o dată rău. Cum a căzut năpasta tocmai pe Telegeanu? «Balaurul» trebuia făcut dintr-o bucată. «Cine a mai văzut «balaur» cîrpit, ai?»

Piesa executată de Vasilică Budașcă e ultraperfectă și el stă umflat în pene, ca un curcan, așteptînd laudele.

— Tu ești primul în clasă? îl întreabă tata.

Și el, modestul, răspunde:

— Anul trecut primul a fost Dobrescu Emil. Eu am fost al doilea!

— I-auzi, se miră tata, și se uită la mine, de parcă acum ar fi aflat că anul ăsta am de gînd să ajung al nouăzeci și nouălea din coadă.

— Oprișane, taică, unde ești? strigă apoi tata cu binecunoscutul lui glas.

— Aici sînt, tovarășe maistru! Tudorel Oprișan a apărut ca din pămînt. Poartă pe cap veșnica lui cipilică, adică ceva care nu-i nici șapcă, nici pălărie și care-i dă un aer cu totul și cu totul năstrușnic. El e secretarul U.T.C. și ne are pe noi, elevii de la lăcătușărie, în grijă.

— Măi Oprișane, îl întreabă tata moale, ești tu convins că țîncii ăștia au înțeles bine ce-i aceea o «Unitate de pompaj»?

— Păi să se uite colo! rîde Oprișan (pentru că nu există zi ca tata să nu pună neapărat întrebarea asta).

Și ne uităm cu toții: firma fabricii se vede prin ferestrele mari ale halei. Se află acolo sub ochii noștri, zi de zi, ceas de ceas.

— O vom executa întocmai! întărește Oprișan, în numele nostru. Ăsta este darul elevilor din anul II în cinstea întrecerii socialiste! Și în timp ce spune aceste cuvinte, se apropie vijelios de tata cu un deget ridicat în sus, un deget plin de ulei, pe care i-l arată tatii, cu un aer misterios.

— Ia uitați-vă aici! Și întoarce degetul uns spre fereastră.

— Șpan! exclamă tata sec, examinînd degetul lui Oprișan ca pe cine știe ce ciudățenie nemaivăzută. Repede a fost chemat și inginerul șef care cercetează dintr-o ochire pasta cleioasă și dă o dispoziție. E vorba de acel «fenomen»: «încălzire anormală a lagărului în funcțiune, cînd de pe bucșe se desprinde șpan sub formă de pulbere! Unu: de multe ori de la bucșele de bronz de la lagărul central și articulațiile Pittman se produc asemenea necazuri. Doi: defecțiunea poate să provină de la o structură necorespunzătoare a metalului. Trei: a) șarja neferoasă a fost elaborată neîngrijit.» (Neplăceri asemănătoare se ivesc și la roțile dințate, care vin de la turnătoria de oțel.) b) Grav că defecțiunile apar după ce roata s-a uzinat complet. (Așa se pierd ore prețioase și efortul întregului colectiv de la turnătorie se îndreaptă spre o supraveghere mai atentă a turnării, a operației de formare și uscare a miezurilor.

Tudorel Oprișan ne explică și noi notăm totul în caiete. Telegeanu scrie încet și se tot uită în caietul meu. Tata pleacă și apoi se întoarce să-l cheme pe inginerul șef să o asculte pe «402».

Oprișan ne face un semn cu ochiul.

— Tovarășe maistru, pot să-i aduc și pe boboci, să asculte și ei?

— Hai, bobocilor! ne cheamă tata.

«402» e o «Pompă de noroi» în rodaj. Pe o tablă sînt înscrise cu cretă observațiile constatate la ora pornirii. Ascultăm cum bate inima lui «402». Părerile par împărțite. Controlorul de calitate, nenea Ușurelu e supărat: are niște mustăți mari cît vrabia, care acum stau zburlite de tot. Tata îl privește țintă pe Vasilică Budașcă.

— Ei, ia zi, ce se aude?

— Pompează! strigă Vasilică. Ajunge la punga de noroi și pe-urmă vine țițeiul!

— Vine, dar mai încet! mormăie inginerul șef. Monoblancul e slăbit.

— Eu am spus! strigă nenea Ușurelu.

Lîngă mine Budașcă Vasilică notează repede în caiet și apoi închide ochii și repetă în șoaptă:

— Monoblanc! Monoblanc! Monoblanc!

Eu simt că între mine și el este un fel de întrecere. Foarte bine, să fie întrecere. Nu-i port nici o pică din pricina asta, dar cînd Telegeanu mă întreabă, cum se scrie «monoblanc», simt așa un fel de încredere și mai mare în mine. Îi pun caietul în brațe și alerg după tata să-i dau pachețelul, pe care l-am păstrat tot timpul sub salopetă.

Gheorghiu, Luiza Alexa, Mihaela Căpitan, Mădălina Mușat, Cerasela Hordebețiu, Adrian Smochină, Istvan Afra, Cătălin Onoiu și **Adrian Matache.** Ne oprim aici pentru că tabelul cu fetele și băieții care au aptitudini pentru a deveni performeri este foarte lung. Nu putem încheia însă fără a aminti, măcar în treacăt, numele profesorilor sau instructorilor Gheorghe Varga (C.S.S. Suceava), Mihai Bălăceanu (C.S.S. Pionierul, Suceava), Octavian Rusu (C.S.S. Constanța), Roxana Salade (C.S.S. Viitorul, Cluj-Napoca), Constantin Ungureanu (Casa pionierilor și șoimilor patriei, Galați), Adrian Ciobanu (C.S.S. Petrolul, Ploiești) și Carol Gall — juniori (Mureșul, Tg. Mureș) care au căutat prin școli și au reușit să depisteze elemente dotate pentru această frumoasă ramură sportivă olimpică, mult îndrăgită de pionierii patriei noastre.

Oaspeți la „Cutezătorii”:

ANNA KUĆEROVA

președinta Organizației Pionierilor din R.S. Cehoslovacă

Vizitîndu-ne recent, la invitația C.N.O.P., tovarășa **ANNA KUČEROVA** *ne-a înfățișat pentru cititorii revistei «Cutezătorii» cîteva aspecte din preocupările copiilor din țara prietenă și ne-a împărtășit din impresiile culese pe parcursul întîlnirilor avute în România.*

Din cele relatate, reținem faptul că pionierii cehoslovaci au sărbătorit în 1979 cea de a 30-a aniversare a organizației lor, prilej de a trece în revistă rezultatele de pînă acum, de inițiere a unor interesante acțiuni.

— A fost o sărbătoare a întregii societăți, ne-a spus tovarășa Kučerova. Aniversarea a fost marcată printr-o activizare a unităților și detașamentelor astfel încît cei 1 310 000 de pionieri, reprezentînd 83% din copiii de vîrsta respectivă, să cunoască tradițiile organizației lor, să își sporească preocupările formative. În scrisoarea pe care tovarășul Gustav Husak a adresat-o organizației, este analizată și apreciată munca desfășurată de pionieri, felul în care ei își îndeplinesc angajamentul-program. Sub genericul: «Ceea ce era suficient să știi și să cunoști ieri, mîine va fi prea puțin», ne concentrăm preocupările pentru a ne aduce propria contribuție în cadrul activității Uniunii Tineretului Socialist, la îndeplinirea hotărîrilor Congresului al XV-lea al partidului nostru comunist. În colectivele de pionieri și «scînteioare» (pionierii din clasele mici) se desfășoară educația internaționalist-patriotică, se formează concepția revoluționară, științifică despre lume și viață, se consolidează prietenia cu copiii țărilor socialiste, cu copiii din celelalte țări, frăția între copiii cehi și slovaci. Acțiuni interesante sînt dedicate creativității tehnice și activităților în natură, educației fizice și estetice, pregătirii copiilor pentru apărarea patriei. De popularitate se bucură concursurile pe aptitudini, menite să sensibilizeze pe copii la necesitățile dezvoltării societății. Liga sportivă pionierească reprezintă o pepinieră de talente sportive. Printre acțiunile îndrăgite se numără acțiunile cu caracter politehnic și aplicative, concursurile turistice.

Însușindu-și idealurile societății socialiste, ale partidului comunist, ale clasei muncitoare, pionierii continuă tradițiile revoluționare în condițiile de acum. Această educație se realizează prin convorbirile la monumente, la sala tradițiilor din fiecare școală și expoziții-cronici ale evenimentelor evocate. Se desfășoară excursii la locuri unde au luptat partizanii cehi și slovaci, pe drumul de glorie al corpului de armată condus de general Ludvig Svoboda. Sînt cinstite monumentele eroilor. Cu emoție pionierii participă la gărzile de onoare. În cele 2 000 de cluburi ale prieteniei internaționaliste activează 45 000 de pionieri. Prin casele pionierilor se efectuează un intens schimb de scrisori, de expoziții cu pionierii din alte țări. La taberele internaționale ale păcii, organizate în Cehoslovacia, participă copii reprezentînd 54 de organizații din străinătate.

Copiii fac cunoștință cu munca muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor participînd direct la activități practice. Elevii pot să verifice concret cunoștințele dobîndite în scopul legării teoriei de practică. Se lărgește continuu activitatea de patronare a unităților și detașamentelor de către colective din fabrici și cooperative de producție. Se află la start Spartachiada 1980 a copiilor. Participarea copiilor la activități culturale și creativ-artistice, precum și la activitatea social-utilă își află expresie în numeroase festivaluri, spectacole și, respectiv, în acțiunile «Dă atîta hîrtie cît cîntăresc manualele tale școlare», «Șarjele siderurgice ale pionierilor», «Șarjele pionierești de pastă pentru hîrtie» (cu participarea colectivelor școlare care au strîns cele mai multe materiale secundare). Frumoase tradiții cunosc activitățile de protecție a naturii, asigurarea cu plante medicinale a industriei farmaceutice, grija pentru ordinea publică, paza monumentelor, acțiunea «Raza pionierească» — prin care se acordă detașamentelor misiunea de a depista rezerve nefolosite, de a controla felul cum se utilizează energia. Se dezvoltă autoconducerea prin participarea la dezbaterea activității, prin inițierea membrilor activelor pionierești în planificarea, organizarea, controlul și evaluarea activității propriilor colective.

Toate acestea constituie cele mai bune premise pentru ca activitatea pionierească să se îmbunătățească continuu, să cunoască noi împliniri. Cu privire la impresiile culese în România, interlocutoarea noastră ne-a împărtășit satisfacția de a realiza numeroase întîlniri, de a se documenta asupra formelor specifice, experienței pionierești de la noi. A fost subliniată colaborarea activă dintre cele două organizații, întemeiată pe scopul comun de a pregăti copiii pentru viitorul țărilor lor, pregătire ce se realizează sub conducerea partidelor comuniste din țările noastre. Vizita a constituit o ocazie rodnică de a cunoaște experiența bogată a Organizației Pionierilor din România, a consiliilor pionierești, a școlii și familiei, a altor factori educativi. — Am văzut cu acest prilej, ne-a spus tovarășa Kučerova, cu cîtă grijă și dragoste se ocupă Partidul Comunist Român, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, de educația tineretului, a pionierilor. Am remarcat cu satisfacție modul în care vă pregătiți cadrele care lucrează cu pionierii, am admirat nemijlocit activitatea copiilor în domeniul creației tehnico-științifice și plastice, participarea lor la conducerea organizației. Avem, de asemenea, cele mai călduroase impresii de la Expoziția internațională de desene «Dunărea, fluviu al păcii și al prieteniei», organizată la București, în cadrul căreia am reîntîlnit și desenele copiilor de la noi. Apreciem modul în care organizația dumneavoastră acționează în domeniul educației prin muncă și pentru muncă, în spirit patriotic și revoluționar a copiilor, participarea acestora la îndeplinirea sarcinilor școlare, la activitățile social-utile. Ne-au lăsat o vie impresie pionierii unor școli din județele Argeș și Dîmbovița, precum și colectivul muncitoresc al Uzinei de automobile Dacia. Peste tot am văzut cît de activ abordează pionierii, comandanții lor, toți activiștii organizației sarcinile ce le revin din hotărîrile Congresului al XII-lea al P.C.R.

— Aș vrea să urez tuturor pionierilor și șoimilor patriei din România, ne-a spus în încheiere interlocutoarea noastră, mult elan și optimism în întreaga activitate. Îmi exprim totodată convingerea că prietenia dintre pionierii români și cehoslovaci se va dezvolta și întări continuu, asemeni prieteniei între popoarele român și cehoslovac.

Am mulțumit la rîndul nostru pentru interesanta prezentare, menită să vă prilejuiască, dragi cititori, cunoașterea mai apropiată a preocupărilor generației care crește odată cu voi pe frumoasele meleaguri ale țării prietene.

MIHAI NEGULESCU

● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

abc mladých techniků a přírodovědců

2 DNY V PRAZE

aneb pionýrští dopisovatelé ABC na svém prvním setkání. Jejich reportáž o tom, jak se jim v Praze líbilo, si přečtěte na straně 4 a 5.

DĚCKO pro úspěšný start do nového roku 1975: ŠKOLNÍ KLUZÁK ZLÍN — vystřihovánka modelu

ROČNÍK 19

9

CENA 3 Kčs

Un prieten al copiilor din R.S. Cehoslovacă — revista «ABC».

Un milion de prieteni

ANCHETA NOASTRĂ CONTINUĂ

Din nou, un rezumat al întîmplării despre care scriam la această rubrică în nr. 2/1980 al revistei: **Octavian, elev foarte bun și boxer junior, legitimat la un cunoscut club sportiv, îl ajută ca de obicei pe colegul său, Ghiță, la învățătură. Ghiță ascultă cuminte lecțiile de la Octavian, memorîndu-le atent. Octavian tocmai a primit cadou două perechi de mănuși de box. Ghiță îl roagă ca după lecții să boxeze împreună. Octavian îi promite dar nu se ține de cuvînt, pretextînd că trebuie să-și aranjeze biblioteca. În realitate, după plecarea lui Ghiță, boxează cu Dan, vecinul său de palier. După-amiază, în clasă, Ghiță a ascultat exact la fizică, dar tace din gură deși învățase lecția. Octavian e mirat, ca și tovarășul diriginte, care știe că ei doi se pregătesc împreună. Ce s-a întîmplat? Cine e de vină? În nr. 3 am publicat primele voastre scrisori pe marginea acestei întîmplări. Să vedem acum alte aprecieri.**

NU E VORBA NUMAI DESPRE SPORT!

...ne atrage atenția **Aneta Velceanu**, cl. a opta, Pitești. Colegii mei, ale căror scrisori au apărut în numărul trecut, insistă prea mult asupra vestitelor mănuși de box! Să vă arăt cum lucrez eu împreună cu colega mea, Constanța Boieru: **întîi** ne învățăm și ne scriem **fiecare acasă la ea** și pe urmă ne întîlnim și discutăm temele. Abia așa reușesc să înțeleg ca lumea ceea ce îmi spune! Nu mă sfiesc să recunosc că învață mult mai bine decît mine, dar nu mă simt inferioară. **Ea mă respectă** și știți de ce? Pentru că nu mă duc la ea acasă cu mintea goală ca o foaie de caiet nescrisă. Părerea mea este deci că, în primul rînd, **Ghiță este cel care greșește**, pentru că așteaptă pasiv ca Octavian să-i servească lecțiile cu lingurița!

OCTAVIAN NU E UN COLEG ADEVĂRAT...

...spune **Adrian Marinache** din clasa a opta, Arad. Eu sînt de acord cu cei care spun că un boxer antrenat nu trebuie să boxeze cu un începător lipsit de pregătire însă aici nu era vorba de un meci adevărat, ci de o joacă. Putea foarte bine să schițeze cîteva figuri de box, avînd grijă să nu-l lovească pe Ghiță. Sau, și mai potrivit, să-l cheme și pe el la club și să-l prezinte antrenorului. Dar Octavian ce face? **Îl respinge** pur și simplu pe Ghiță, care mi se pare un băiat cuminte și cam sfios. Dacă totuși, Ghiță, mergînd la antrenament, ar dovedi că este talentat?

GHIȚĂ A LOVIT SUB CENTURĂ!

...exclamă **Alior Popescu**, cl. a șasea, București. El știa perfect lecția, dar a tăcut **special pentru ca să reiasă că Octavian este egoist** și **nu-l ajută**. În realitate, știm bine că Octavian s-a străduit destul de mult ca să-l învețe lecția. Acum, te pomenești că Octavian n-o să-l mai ajute de-adevărat! Dar eu cred că Octavian va fi fair-play și-l va ierta pentru purtarea lui.

Iată, stimați cititori, că părerile asupra întîmplării relatate în nr. 2 al revistei la rubrica noastră continuă să fie extrem de diferite. Așteptăm în continuare opiniile voastre spre a le publica.

Pe joia viitoare, prieteni!

Ovidiu ZOTTA

Ca de obicei, scrisorile adresate acestei rubrici vor purta mențiunea «Un milion de prieteni».

PE TEME DE CIRCULAȚIE

TREI ACCIDENTE „DE IARNĂ“ – ACEEAȘI CAUZĂ

5 ianuarie a.c., orele 13,30. Lugoj, strada Făgetului. Copilul Oliver Eldman, în vîrstă de 6 ani, coborînd cu săniuța de pe un derdeluș care dădea în stradă, a intrat în viteză în partea laterală stînga a autoturismului 1-TM-658 care circula normal. În urma impactului, «pilotul» săniuței și-a fracturat piciorul drept.

11 ianuarie a.c., orele 16,30. Comuna Păușești-Măglaș, județul Vîlcea. Doru Moacă, elev în clasa a III-a, a ieșit val-vîrtej cu săniuța din curtea casei (se grăbea spre derdeluș) pe poartă, în plină șosea. În această situație s-a izbit de portiera din partea dreaptă-față a autobuzului 31-VL-1926 care circula pe șosea, fracturîndu-și piciorul stîng.

13 ianuarie a.c., orele 12,45. Satul Urleasca, județul Brăila. Un grup de copii se «băteau» cu bulgări de zăpadă. Ilie Bucățică, unul dintre cei mai mici dintre ei, încercînd să se ferească de un «proiectil» alb, a fugit în șosea, apărînd brusc în fața autodubei 21-BR-335. Accident tragic, mortal.

Trei accidente «de iarnă» — aceeași cauză: joaca pe sau cu zăpadă pe drumurile publice ori în apropierea acestora, plus lipsa de atenție, de prevedere. Vi le-am relatat tocmai pentru a vă convinge, și pe această cale, să vă alegeți cu grijă și cu chibzuință locurile de săniuș, de patinaj, de schi și de joacă la distanță de căile rutiere, în așa fel încît să nu existe pericolul de-a apărea brusc pe carosabil. Nu uitați că iarna, cînd străzile și drumurile sînt acoperite de zăpadă sau de polei, autovehiculele nu pot frîna brusc și din acest motiv riscul de accidentare a pietonilor imprudenți — precum cei trei mai sus amintiți — este și mai mare decît în alte anotimpuri.

Col. GH. ENE

Odată cu cele mai bune urări pentru anul 1980, pe adresa cititorilor revistei noastre a sosit și acest desen de la revista Pif

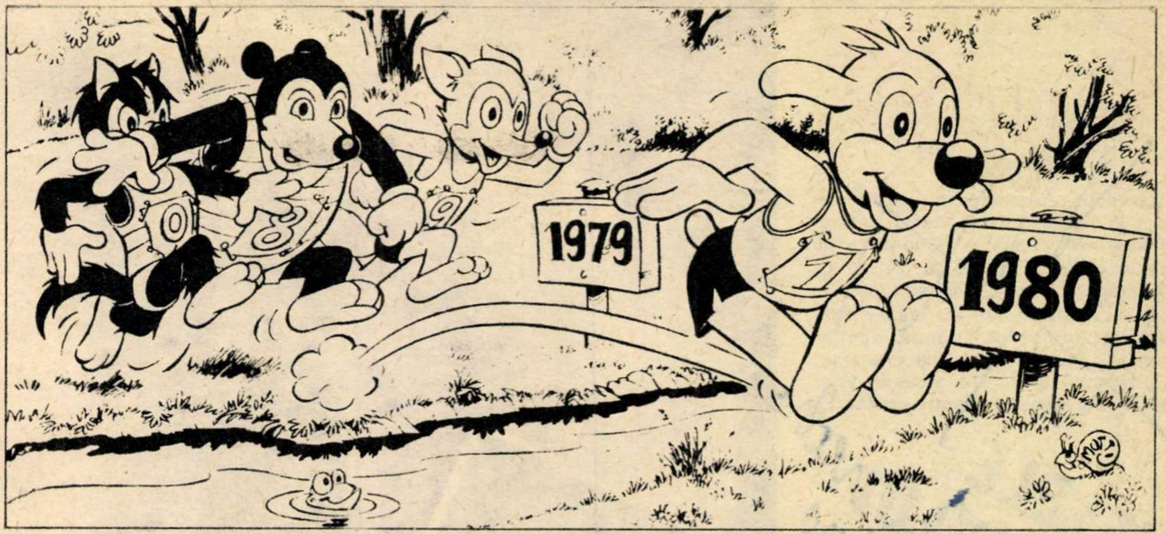

BRĂȚARA DE AUR

		2	6	15	15		13	19	18	3		
	10	13	4	7	14	6	14	9	9	8	19	
	5	9	9	3	16	3	17	1	2	14	8	
A	1	2	3	2	4	5	6	2	8	9	7	B
	11	4	1	16	2	1	9	4	9	4	18	
	12	14	2	9	4	7	4	14	6	14	14	
	7	8	8	3	14	8	14	8	4	8	8	
	8				8		8				9	

Prin înlocuirea cifrelor cu literele corespunzătoare pe coloanele verticale vor rezulta 11 profesiuni, iar pe orizontala A—B veți descoperi a 12-a profesiune avînd ca obiectiv operații de asamblare sau de ajustare a pieselor metalice.

„PIETON 2000“ Talonul nr. 9

ÎNTREBARE:	**ÎNTREBARE:**
La cele două capete ale unui pod sînt instalate indicatoare de stabilire a priorității. Specificați la care din ele aveți prioritate cînd circulați cu bicicleta?	**Pe care din cele două indicatoare enumerate mai jos nu aveți voie să-l depășiți înainte de a vă asigura atunci cînd circulați cu bicicleta?**
RĂSPUNSURI:	**RĂSPUNSURI:**
☐ **a) la cel rotund;**	☐ **a) indicatorul «Stop»;**
☐ **b) la cel pătrat;**	☐ **b) indicatorul «Crucea Sf. Andrei»;**
☐ **c) la nici unul, pentru că sînteți biciclist.**	☐ **c) pe nici unul.**

JOC DE CULORI

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1										■	
2								■			
3						■					
4			■		■						
5		■							■		
6					■			■			
7				■			■				■
8	■					■					
9		■		■						■	
10						■					
11							■				

ORIZONTAL: 1. Literat român căruia îi aparține romanul «Scrinul negru». 2. Vede lucrurile în culori întunecate (fig. pl.). Lac în Scoția. 3. Cunoscut pictor francez, autorul pînzei «Femeia în albastru». De un roșu aprins. 4. Plantă textilă cu flori albastre sau albe. Cu penaj multicolor (pl.). 5. Strălucitoare (fig.). Colorit! 6. Intens colorate de flăcări. Cadre color! Literă grecească. 7. Rîu în America Latină sau Peninsula Iberică. Tatuat la început! Într-un peisaj. 8. Fram cel cu blana albă (pl.). Duce sîngele oxigenat de la inimă în tot corpul. 9. Compozitor francez, autor al unui cunoscut «Bolero». 10. Aliaj de cupru și zinc galben-auriu. Pantaloni din frumosul nostru port popular. Educată în spirit științific.

VERTICAL: 1. Scriitor român, autor al dramei «Valea Albă». Un fel de vopsea. 2. Tablourile «Femeie în costum național» și «Vas cu flori» poartă semnătura acestui pictor clasic român. Fire albastre pe harta patriei (sing.). Leșie. 3. Galbenul holdelor. Se potrivește la culoare. 4. Fantastic (fem. pl.). Notă muzicală. 5. Folosit la îmbinarea unor piese. Rău. 6. Ene Teodor. Cîteva picățele! 7. Pictor din a cărui creație desprindem lucrarea «Fată în veșmînt albastru». Prefix pentru păsări. 8. Se închide și se deschide la culoare. Elena Farago, autoarea poeziei «Pornea o barcă verde». 9. Dîră. Ca sideful. 10. Curat, proaspăt. La o culoare! 11. Albiți. «Floare albă» din opereta «Ana Lugojana» de Filaret Barbu. **DICȚIONAR: RAA.**

* * *

CINCI CURIOZITĂȚI DESPRE... METEOROLOGIA ANIMALELOR

- Pisica bea mai multă apă înainte de a veni ploaia decît de obicei.
- Cîinele de curte doarme cu labele răsfirate cînd urmează timp frumos și ghemuit cînd urmează să se strice vremea, să fie timp răcoros sau friguros.
- Vrăbiile și găinile vestesc ploaie cînd se tăvălesc prin praf. După ploaie lungă și cer înnorat, ciripitul vesel al vrăbiilor vestește îndreptarea timpului.
- Rîndunelele zboară jos, aproape de pămînt, înainte de ploaie.
- Țipătul strident al bufniței anunță apropierea unei perioade de frig.

ȘTEFAN CEL MARE ȘI SFANT 1457-1504

ISTORIA ÎN EFIGII

Societatea Numismatică Română a fost înființată la București în 1903, avînd ca scop — după cum se arăta în statute — «să dezvolte știința și arta numismatică prin mijlocirea unor relații mai strînse între colecționari și cercetători». În 1904 și 1905 această societate a bătut primele medalii comemorative: **Medalia Ștefan cel Mare,** cu ocazia împlinirii a 400 de ani de la moartea voievodului, și **Medalia Mihai Vodă Viteazul,** la 300 de ani de la moartea acestuia. Ambele medalii au fost emise în aur, argint și aramă, avînd diametrul de 50 mm.

Cîteva exemplare din aceste medalii se află la Cabinetul de stampe al Academiei Republicii Socialiste România.

ION MUNTEANU

Cercetări efectuate în ultimii ani «la fața locului» cu ajutorul navelor spațiale «Voyager» și «Pioneer» au pus în evidență faptul că Saturn nu este singura planetă a sistemului solar care se poate mîndri cu inelele sale, descoperindu-se că Uranus, Jupiter, poate și Neptun au și ele cîte unul. «Fenomenul inel» s-ar dovedi astfel destul de general pentru planetele

INELELE SISTEMULUI SOLAR

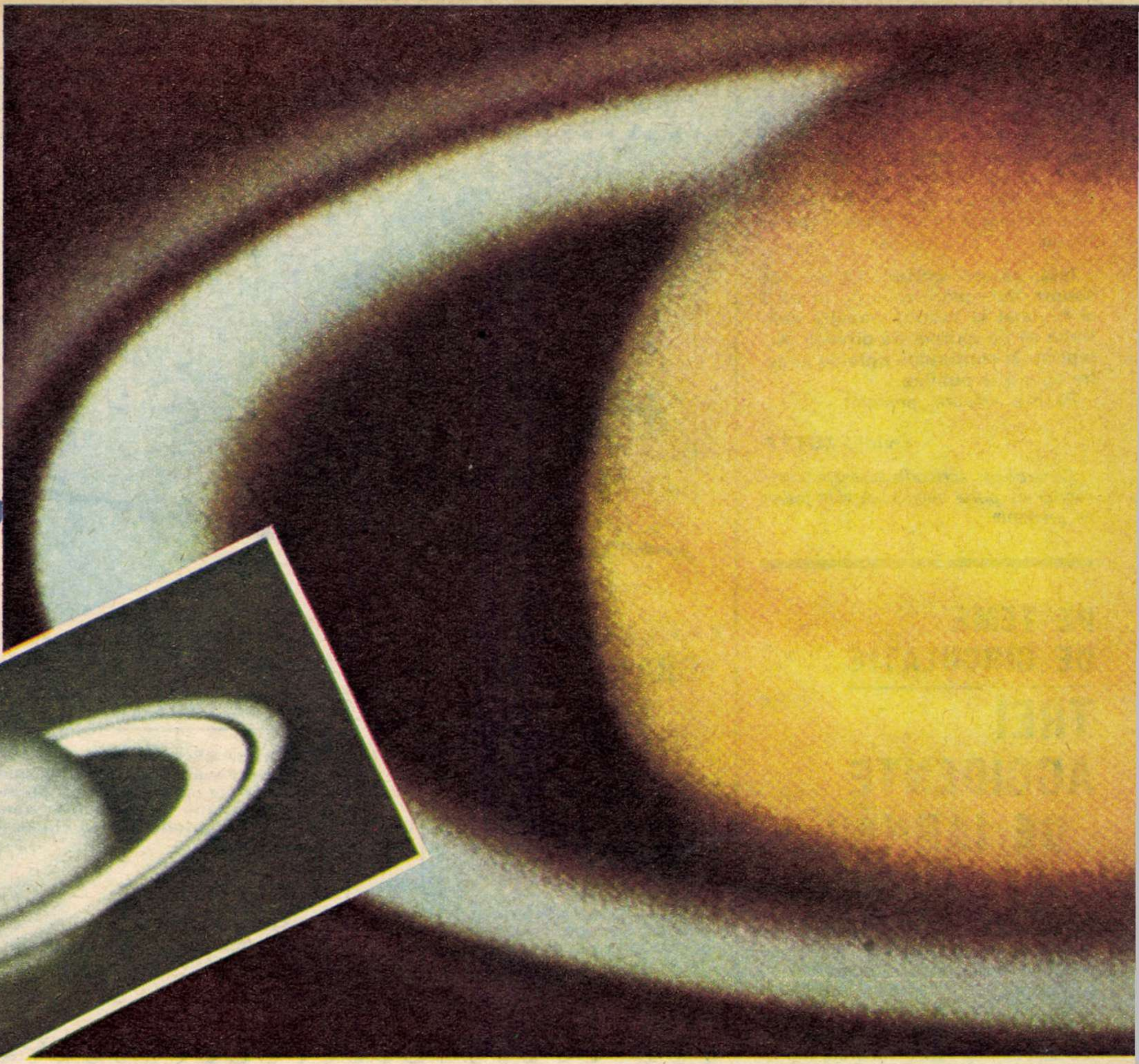

«ARO» ȘI «DACIA» DOUĂ FIRME CU RENUME ÎN LUME

(URMARE DIN PAG. 3)

care avea drept scop sporirea cifrei de desfacere pe o piață extrem de exigentă și bine cotată, «ARO 240» a surclasat mulți dintre adversarii săi cu nume deosebit de prestigioase: «Volkswagen», «Land-Rover», «Scout» etc.

Printre performanțele care i-au adus o prestigioasă reputație se numără, desigur, și expedițiile de foarte lungă durată și de o extrem de mare duritate a traseului, cum au fost expediția transafricană din 1972 și, mai recent, expediția ONUDI, intitulată «ASIA-1978». Două autoturisme «ARO» au străbătut, în aproape șase luni, peste 30 000 km pe trasee necălcate încă prin deșertul Kaundahar — la o temperatură de +48°C la umbră — și pe Himalaia, la altitudinea de peste 4 000 m, «unde îngheață și apa în palmă».

Denumite de străini, pentru neîntrecuta lor putere, «zimbrul Carpaților», autoturismele «ARO» își croiesc drum și aduc victorii în cele mai dure întreceri internaționale. În anul 1980, peste 90 la sută din producție va fi destinată exportului. Intrat în fabricație de serie, ultimul tip «ARO 10» reprezintă o simbioză între confortul limuzinei «DACIA 1300» și performanțele tehnice ale autoturismelor românești de teren. Cele două variante ale lui «ARO 10», realizate după un proiect românesc original (combi carosat cu cinci locuri și furgonetă cu prelată), sînt echipate cu motoare de 54 CP, cu patru cilindri în linie și o capacitate de 1 284 centimetri cubi, posedă dublă tracțiune, suspensii independente pe cele patru roți, circuit dublu de frînă și dezvoltă o viteză de 110 km/h.

«DACIA» — CAMPIOANĂ A EUROPEI

Spre sfîrșitul anului 1979, cu prilejul ieșirii de pe banda de montaj a celui de-al 500 000-lea autoturism «Dacia», constructorii de autoturisme din Pitești au mai consemnat și o altă cifră rotundă: 150 000 de autovehicule «Dacia» exportate în 32 de țări, prin-

Dacia 1300 sport («Brașovia»)

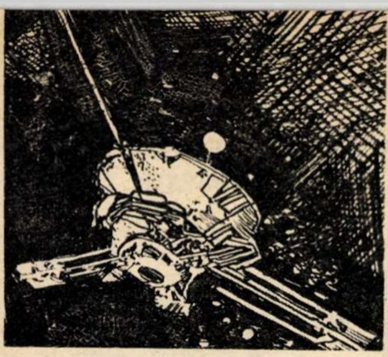

despre care se consideră fie că au fost în trecut stele, fie că, pornite pe o cale a dezvoltării care le-ar fi putut duce spre «rangul» de stea, nu au putut, din motive necunoscute, atinge acest stadiu. Fenomenul ar fi legat de acțiunea gravitației enorme a acestor corpuri cerești.

Noile cercetări au adus date inedite și asupra inelelor lui Saturn. Cea mai interesantă pare să fie punerea în evidență a unui nou inel, avînd o lățime de 8 000 km. Materia cosmică a inelelor saturniene este repartizată destul de neuniform, ceea ce conferă acestora o structură complexă. Măsurătorile automate par să indice că în jurul planetei se rotește și un al 13-lea satelit, încă neidentificat.

* * *

În curînd, la chioșcurile de ziare o nouă revistă pentru voi:

START spre viitor

Pentru a vă face o colecție completă nu scăpați primul număr.

O revoluție în biologie

INGINERIA GENETICĂ (2)

BACTERII «DOMESTICITE» ÎN SERVICIUL AGRICULTURII

Se așteaptă foarte mult de la ingineria genetică, în legătură cu ameliorarea agriculturii, și anume cu practicarea unei **agriculturi intensive fără îngrășăminte.**

Este știut că asigurarea îngrășămintelor necesare unei agriculturi moderne constituie în prezent o problemă a întregii omeniri. Agricultura duce lipsă de îngrășăminte pe bază de azot, în ciuda faptului că în atmosferă există milioane de miliarde de tone din acest element. Omul este nevoit să împrăștie pe ogoare îngrășăminte azotoase sintetice, pentru a căror fabricare cheltuiește cantități uriașe de energie, materii prime și muncă. Grație ingineriei genetice se preconizează grefarea pe grîu, orez, cartof sau orice altă plantă a genelor unor leguminoase care au proprietatea de a fixa azotul din aer. Avantajul ar fi neprețuit, pentru că astfel s-ar renunța la obținerea pe cale industrială a îngrășămintelor azotoase. Este lesne de înțeles că, pe lîngă economii importante de energie și materii prime, înlocuirea îngrășămintelor chimice ar contribui și la protejarea mediului înconjurător. S-ar contura, în plus, perspectiva ca problema foamei în lume să fie rezolvată cu mult mai rapid.

Dintre toate plantele, numai leguminoasele (fasolea, mazărea, soia etc.) sînt capabile să asimileze azotul din aer. Ele realizează acest lucru cu ajutorul unor microorganisme care trăiesc în rădăcinile lor. Aceste microorganisme specializate sau bacterii «producătoare de azot», grefate pe alte specii, cum ar fi grîul, orezul, cartoful etc. ar putea conferi acestor plante capacitatea de a-și fixa ele însele azotul necesar sau de a folosi azotul din aer. În esență, problema se reduce la realizarea unui transfer al genelor fixatoare de azot de la leguminoase, la diferite alte plante. În prezent, la noi în țară, ca și în diferite alte țări — S.U.A., Uniunea Sovietică, Australia, Marea Britanie, Franța etc. — se desfășoară cercetări intense în acest domeniu. În viitor, vom putea deci suprima îngrășămintele necesare cultivării plantelor, «învățînd» sau «programînd» plantele să transforme direct azotul din aer în amoniac.

Metodele de mare finețe ale ingineriei genetice promit realizări remarcabile și în direcția obținerii de hibridări celulare între specii diferite. Ce se așteaptă de la acești hibrizi interspecifici? Să ne gîndim numai ce ar însemna pentru agricultură obținerea unor plante hibride la care să se îmbine productivitatea mare a porumbului, de exemplu, cu bogăția de proteine a plantei soia. Realizarea unor hibrizi între specii sudice și nordice (deci rezistente la frig) ar permite extinderea unor culturi mult mai spre nord. O varietate de grîu cu caracteristici superioare a fost obținută prin încrucișarea grîului obișnuit cu o buruiană deosebit de rezistentă provenită din Orientul Apropiat.

Realizarea unor hibridări celulare între plante și animale ar putea să pară de domeniul fantastico-științific. Cu toate acestea, trei echipe de specialiști (din S.U.A., Anglia și Ungaria) au reușit o asemenea performanță. Cercetările oferă perspectiva de a se obține în viitor forme total noi de **plante capabile să producă proteine animale,** ceea ce ar contribui la ameliorarea alimentației în lume. În țările în care copiii nu primesc suficiente proteine, ei nu se dezvoltă normal, de aceea proteinizarea nutriției reprezintă o problemă pentru multe zone ale globului.

ELENA MARINESCU
(Va urma)

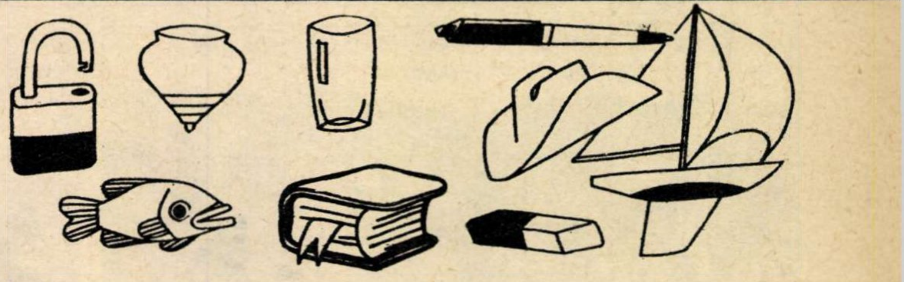

Privește aceste obiecte vreme de un minut, întoarce pagina și notează pe care ți le amintești. Este un foarte bun exercițiu de dezvoltare a memoriei.

tre care R.D.G., Belgia, Algeria, Olanda, R.S.C., Grecia, R.P. Ungară etc. «Dacia» s-a impus rapid pe piața atît de exigentă a producătorilor de autoturisme, aceasta datorită performanțelor tehnice pe care le are și pentru îmbunătățirea cărora specialiștii întreprinderii se află într-o permanentă căutare. Numai în anul 1979, la cabinetul tehnic al I.A.P. s-au înregistrat 60 de propuneri de invenții și inovații menite să ridice nivelul tehnic al producției, să sporească prestigiul de care se bucură în țară și în lume autoturismele «Dacia». În «Turul Europei» — ediția 1978, «Dacia» obține locul I în clasamentul echipelor de uzină, iar «Turul Europei 1979» a adus echipei I.A.P. locul I pe națiuni, locurile I și III la clasa 1300.

Anul 1980 va consemna multe noutăți în producția de autoturisme românești de oraș. Autoturismele «Dacia» vor fi modernizate; atît aspectul cît și unele caracteristici funcționale vor fi ameliorate, performanțele și consumul de carburant situîndu-se la nivelul celor mai bune rezultate obținute pe plan mondial. Care vor fi viitoarele tipuri de autoturisme «Dacia»? «Dacia 1310», «Dacia 1310 M» și «Dacia 1300-Sport» («Brașovia»). În scopul reducerii consumului de benzină, autoturismul «Dacia 1310 M» va fi echipat cu un motor ce funcționează cu benzină și metanol. Cele două feluri de carburant sînt stocate în rezervoare separate, întîlnirea lor avînd loc în camera de amestec a carburatorului. La viteza de 60 km/h, de exemplu, acest autoturism va consuma pe o distanță de 100 km doar 2,5 litri de benzină și 5,4 litri de metanol. La rîndul ei, «Dacia 1300 Sport», realizată de un colectiv de tehnicieni de la «Dacia» Service Brașov, este primul autoturism românesc de tipul «coupé». De reținut faptul că modelul prezentat la EREN '79 folosește elementele caroseriei «Dacia 1300», cu excepția barelor de protecție, a capotei motorului și a portbagajului. Motoarele mai puternice, pe care brașovenii le-au și testat în competiții, pot dezvolta puteri de 75, 90 sau 105 CP.

Să revenim acum la «Dacia 1300» cu motor diesel. Față de motoarele cu benzină, noul motor aduce o eficiență deosebit de importantă, consumul fiind de numai 5,5 litri motorină la 100 de kilometri. Concret, eficiența este dată de diferența dintre consumul de benzină și cel de motorină, precum și de diferența dintre prețul celor doi carburanți. În plus, durata de funcționare a noului motor diesel este mai mare decît a celor clasice, iar testele experimentale și probele de rodaj au arătat că parametrii tehnico-funcționali sînt comparabili cu cei ai motorului clasic pe benzină.

Anul acesta va aduce și o altă premieră: începerea producției de serie a noilor autoturisme de mic litraj «OLTCIT». Dispunînd de o caroserie concepută într-o linie modernă, cu un înalt grad de confort și o ținută de drum ireproșabilă, autoturismele produse la Craiova vor fi echipate cu două motoare: unul de 650 cmc — 36 CP, iar celălalt de 1130 cmc — 56 CP.

Așadar, anul 1980 va reprezenta pentru constructorii români de autoturisme încă o etapă pe drumul modernizării fabricației după cele mai moderne concepții în acest domeniu, al realizării unor produse care să sporească faima în lume a celor două firme «ARO» și «DACIA» și să impună pe piața mondială o nouă firmă de prestigiu: «OLTCIT».

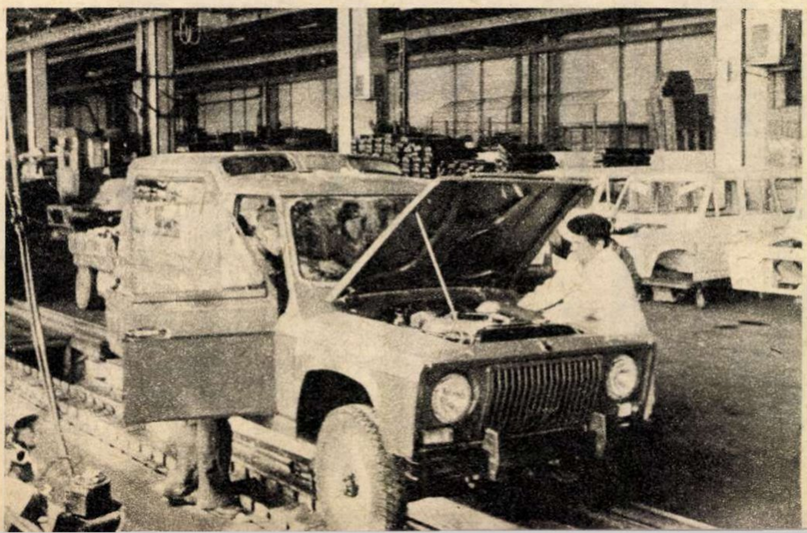

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIAN TEODORESCU

Redacția: Piața Scinteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scinteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 PAGINI, 1 LEU

BUREBISTA

REZUMAT: La sfatul lăsat de tatăl său, Burebista, adună sub conducerea sa trei din uniunile tribale geto-dace.

5

Evocare istorică de **VLAICU BÂRNA**

Desene: **VALENTIN TĂNASE**

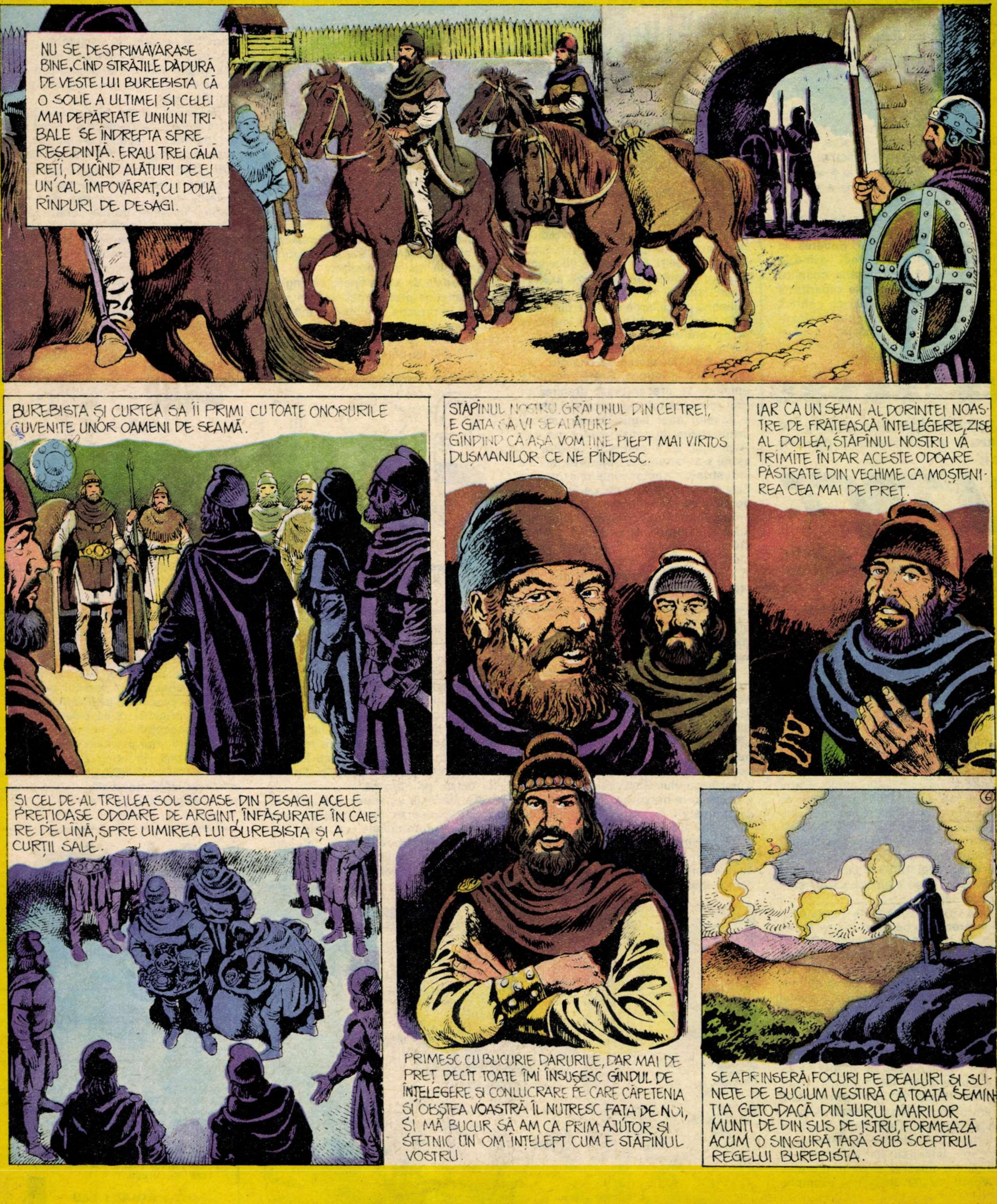
NU SE DESPRIMĂVĂRASE BINE, CÎND STRĂJILE DĂDURĂ DE VESTE LUI BUREBISTA CĂ O SOLIE A ULTIMEI ȘI CELEI MAI DEPĂRTATE UNIUNI TRIBALE SE ÎNDREPTA SPRE REȘEDINȚĂ. ERAU TREI CĂLĂREȚI, DUCÎND ALĂTURI DE EI UN CAL ÎMPOVĂRAT, CU DOUĂ RÎNDURI DE DESAGI.
BUREBISTA ȘI CURTEA SA ÎI PRIMI CU TOATE ONORURILE CUVENITE UNOR OAMENI DE SEAMĂ.
STĂPÎNUL NOSTRU, GRĂI UNUL DIN CEI TREI, E GATA SĂ VI SE ALĂTURE, GÎNDIND CĂ AȘA VOM ȚINE PIEPT MAI VÎRTOS DUȘMANILOR CE NE PÎNDESC.
IAR CA UN SEMN AL DORINȚEI NOASTRE DE FRĂȚEASCĂ ÎNȚELEGERE, ZISE AL DOILEA, STĂPÎNUL NOSTRU VĂ TRIMITE ÎN DAR ACESTE ODOARE PĂSTRATE DIN VECHIME CA MOȘTENIREA CEA MAI DE PREȚ.
ȘI CEL DE-AL TREILEA SOL SCOASE DIN DESAGI ACELE PREȚIOASE ODOARE DE ARGINT, ÎNFĂȘURATE ÎN CAIERE DE LÎNĂ, SPRE UIMIREA LUI BUREBISTA ȘI A CURȚII SALE.
PRIMESC CU BUCURIE DARURILE, DAR MAI DE PREȚ DECÎT TOATE ÎMI ÎNSUȘESC GÎNDUL DE ÎNȚELEGERE ȘI CONLUCRARE PE CARE CĂPETENIA ȘI OBȘTEA VOASTRĂ ÎL NUTRESC FAȚĂ DE NOI, ȘI MĂ BUCUR SĂ AM CA PRIM AJUTOR ȘI SFETNIC UN OM ÎNȚELEPT CUM E STĂPÎNUL VOSTRU.
SE APRINSERĂ FOCURI PE DEALURI ȘI SUNETE DE BUCIUM VESTIRĂ CĂ TOATĂ SEMINȚIA GETO-DACĂ DIN JURUL MARILOR MUNȚI DE DIN SUS DE ISTRU, FORMEAZĂ ACUM O SINGURĂ ȚARĂ SUB SCEPTRUL REGELUI BUREBISTA.

(Va urma)

Foto: C. POPESCU

1980.
JOI, 3 FEBRUARIE
ANUL XIV (645)

6

ÎN ACEST NUMĂR: Pionier și inventator • O garoafă pentru ... 12 prieteni! • Club 14 • Meșterul Petre • Cutezători de-a lungul veacurilor • Cristalele lichide

Start spre viitor

Pentru a vă face o colecție completă nu scăpați primul număr.

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

CONGRESUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI EVENIMENT DE SEAMĂ ÎN VIAȚA ȘCOLII NOASTRE

Peste puțin timp va avea loc primul Congres al educației și învățămîntului, eveniment important și bogat în semnificații din viața școlii. Învățămîntului de toate gradele îi revin sarcini deosebite în lumina liniilor directoare trasate de Congresul al XII-lea al P.C.R. Economia noastră, știința, cultura în plină dezvoltare au nevoie, pentru înfăptuirea marilor linii directoare ale următoarelor cincinale, de noi cadre de muncă, de oameni cu înaltă calificare profesională, înarmați cu o profundă conștiință socialistă. Congresul Educației și învățămîntului care constituie un înalt și democratic for al învățămîntului va reuni 3 250 delegați și invitați, reprezentanți ai cadrelor didactice din întregul învățămînt, oameni de știință și cultură, reprezentanți ai organizațiilor de partid și de stat, ai U.T.C., U.A.S.C.R., ai Organizației Pionierilor. Învățămîntul nostru așezat pe baze revoluționare își datorează concepția sa modernă, larga lui perspectivă, îndrumărilor permanente ale secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Congresul educației și învățămîntului, reuniune la scară națională, căruia îi revin sarcini de mare răspundere în etapa următoare, este organizat, de asemenea, din inițiativa tovarășului Nicolae Ceaușescu care manifestă o continuă grijă pentru dezvoltarea școlii românești.

La Congres vor fi dezbătute **Programul privind asigurarea forței de muncă, dezvoltarea învățămîntului și perfecționarea continuă a pregătirii cadrelor în perioada 1981—1990, propunerile noilor planuri de învățămînt, noul statut al personalului didactic și, de asemenea, acte normative care reglementează procesul instructiv-educativ, efectuarea practicii în producție de către elevi și studenți.**

Pentru lumea școlii, pentru toți pionierii preocupați de ridicarea pe o treaptă superioară a calității la învățătură, dezbaterile acestei reuniuni la scara națională au o deosebită semnificație. Pe un loc de frunte se vor situa în dezbatere, problemele politehnizării, a pregătirii elevilor și studenților pe profile largi, legarea nemijlocită a învățămîntului cu cercetarea și producția, astfel încît, după absolvirea școlii, aceștia să poată lucra cu rezultate bune în producție. Alături de toți oamenii muncii și pionierii știu că astăzi școlii îi revin mari sarcini în pregătirea forței de muncă necesară dezvoltării viitoare a țării. Cei care azi poartă cravata de pionier vor face parte din noul și puternicul detașament al celor șase milioane de cadre, din care cinci milioane vor fi muncitori calificați, necesari economiei noastre în perioada 1981—1990.

Tînăra generație însuflețită de un puternic spirit revoluționar, scrutează cu încredere viitorul, reînnoindu-și angajamentul de a învăța, de a munci, de a trăi în chip comunist.

SCRISOAREA SĂPTĂMÎNII

O nouă revistă pentru copii

Pentru voi, dragi cititori, se editează, începînd cu acest an, o nouă publicație menită să vă însoțească fapta și gîndul cutezător către împlinirile de mîine. Intitulată semnificativ «Start spre viitor», noua publicație răspunde marelui vostru interes pentru știință și tehnică, pentru invenții și descoperiri, pentru construcții practice și modelism, toate menite să vă familiarizeze cu preocupări și profesii de mare importanță pentru progresul continuu al patriei.

Pentru ca această revistă nouă să devină prietenul vostru apropiat, vă invităm să participați voi înșivă la îmbogățirea rubricilor sale, să ne scrieți opiniile voastre și mai ales să construiți după numeroasele scheme, schițe, planuri din paginile ei, să puneți în practică ideile de construcții.

Calea cea mai bună pentru a putea urma îndemnurile acestei reviste, de a asigura primirea ei, este abonamentul. Din primele date comunicate redacției, reiese că județele Galați, Hunedoara, Gorj, Suceava, Maramureș, Satu Mare numără de pe acum cei mai mulți abonați. Primul număr al noii reviste se și află la chioșcuri și pe masa de lucru a celor pasionați. «Start spre viitor» va căuta să răspundă tot mai bine cerințelor voastre, vă va prezenta tot ce este mai înaintat în știință și tehnică, în cunoașterea umană.

La orizontul viitorului mileniu, noi vă vedem la datorie, dragi cutezători, pretutindeni unde patria va încredința fiecărui pionier de azi partea lui de răspundere în edificarea viitorului.

Dorim din toată inima ca, în împlinirile vîrstei voastre mature, să se afle înscris și mesajul presei pionierești, și cu deosebire al noii publicații «Start spre viitor».

MIHAI NEGULESCU

9 martie 1980

ÎN ÎNTÎMPINAREA ALEGERILOR DE DEPUTAȚI

«SĂ NE CUNOAȘTEM ISTORIA ORAȘULUI ȘI PERSPECTIVELE SALE DE DEZVOLTARE»

Aceasta a fost tema concursului la care au participat detașamentele clasei a VI-a C, a VI-a B și a VI-a F de la Școala generală nr. 5 din Caracal, județul Olt. Materialul documentar pe care l-au parcurs concurenții-pionieri a cuprins momente și date din istoria orașului lor, începînd cu epoca dacoromană și continuînd cu cele mai de seamă evenimente politice și culturale ale așezării, în epocile care au urmat. Un mare număr de întrebări s-au referit la realizările deosebite din perioada de neasemuită înflorire pe care și această așezare a județului Olt a cunoscut-o în anii construcției socialiste precum și la perspectivele ei de dezvoltare în viitorul cincinal.

«PENTRU PREZENT ȘI VIITOR, FĂGĂDUIM!»

Un grup de zece pionieri din clasa a V-a, de la Școala generală din comuna Ciurea-Iași, a semnat recent Legămîntul pionierului. Bucuria și emoția acestui eveniment — dedicat alegerilor de deputați de la 9 martie — au fost trăite în ambianța Muzeului de istorie a Moldovei de la Palatul Culturii din Iași. **(Carmen Vuza, clasa a VII-a, «Ecouri pionierești ieșene»).**

PENTRU PRIETENII NOȘTRI— ȘOIMII PATRIEI

Cu hărnicie și pricepere, pionierii de la Școala generală nr. 1 din Sîngiorz-Băi, județul Bistrița-Năsăud, au hotărît să amenajeze un local de grădiniță pentru prietenii lor mai mici — șoimii patriei. Cu entuziasmul caracteristic cutezătorilor, ne informează corespondentul nostru **Adrian Siminiuc**, pionierii din clasele V—VIII- s-au transformat ad-hoc în zugravi și vopsitori. Ei au participat la spălatul și zugrăvitul pereților, la vopsitul geamurilor și ușilor, astfel încît, acum la grădinița care este gata să-și primească oaspeții, totul strălucește de curățenie.

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA REVOLUȚIONARĂ!

În cadrul acțiunii ce poartă deviza Forumului Național al Pionierilor, purtătorii cravatei roșii cu tricolor din orașul Brezoi, județul Vîlcea, s-au întîlnit la Clubul muncitoresc al orașului cu comunista Elena Ene, muncitoare la U.F.E.T. Brezoi, participantă la Congresul al XII-lea al partidului. În cadrul întîlnirii invitata le-a vorbit copiilor despre perspectivele dezvoltării localității lor, în lumina documentelor Congresului. **(Foto: Constantin Dulcea — Cineclubul Casei pionierilor si șoimilor patriei, Brezoi).**

CLUB 14

O ZI LA CONSILIUL POPULAR

Club 14 este o nouă rubrică a revistei noastre, în care, așa cum se vede și din titlu, voi, cititorii în jurul vîrstei de 14 ani, veți întîlni aspecte din cele mai diverse domenii.

Pentru început, am răspuns invitației primite de la pionierii din Buzău de a petrece împreună cu ei o zi la Consiliul popular municipal, pentru a cunoaște una dintre verigile însemnate ale profundului democratism socialist care stă la baza societății noastre. În preajma alegerilor de la 9 martie, o astfel de acțiune pionierească ni se pare demnă de a fi semnalată.

Așadar, alături de fotoreporterul nostru, la drum cu pionierii din orașul Buzău.

ÎNCEPEM...

...în biroul primarului, tovarășul **Constantin Dochia,** care exclamă bine dispus:

— Bine ați venit la noi!

— Știm că aveți multe probleme de rezolvat...

— Nu ducem lipsă, și e normal să fie așa. Sînt probleme de ordin economic, legate de îndeplinirea planului în profil teritorial, de ordin gospodăresc, social, cultural, educativ. Să vă dau un exemplu. Știți oare că noaptea, în timp ce voi dormiți liniștiți, orașul are o viață a sa, la care veghează Consiliul popular?

— Nu ne-am gîndit!

— La ceasurile nopții sînt oameni care lucrează pentru buna distribuire a curentului electric și a apei, pregătesc vehiculele pentru transportul la locul de muncă, muncesc pentru curățenia orașului, aprovizionează magazinele. Noapte de noapte! Dar ziua? Ziua sîntem pretutindeni — pe șantiere, în instituții și întreprinderi, în școli, în mijlocul oamenilor muncii. Sînt pentru noi foarte importante problemele legate de îndeplinirea planului de producție!

— Ca foarte tineri locuitori ai Buzăului, ne interesează dezvoltarea orașului nostru în viitor. Vă rog să ne spuneți cum va fi? întreabă pionierul Radu Florin.

B. CARAGIALE

(CONTINUARE IN PAG. 5)

GALERIA CUTEZĂTORILOR

Pionier și inventator

Primăvara anului 1975. Pentru a doua oară, în decurs de cinci ani, apele dezlănțuite dărîmă diguri năvălind peste ogoare, pe străzile satelor, comunelor, purtînd cu ele agoniseala oamenilor. Oare să nu existe nici un mijloc de a preveni pagubele provocate de stihiile naturii? Printre cei care caută soluțiile se numără și pionierii de la Casa centrală a pionierilor și șoimilor patriei din București, sub îndrumarea profesorului Nicolae Dincă. Și într-o zi, pionierul Gabriel Varodi are o idee: va realiza un aparat pentru determinarea nivelului apei. Nu după multă vreme planurile lui au intrat în evidența Oficiului de Stat pentru Invenții și Mărci, care ulterior l-a brevetat sub denumirea «aparat pentru determinarea nivelului apei», apreciindu-l ca avînd un grad deosebit de noutate și ca fiind superior prin performanțe față de cele realizate pînă acum în acest domeniu. În plus, aparatul prezintă avantajul unui preț de cost redus.

Și acum cîteva detalii despre invenția lui Gabriel. Aparatul se compune din mai multe sonde de dimensiuni variabile fixate pe un suport și aflate în legătură cu un dispecerat. Amplasate în orice mediu lichid, sondele înregistrează variațiile de nivel între limitele normale și cele de inundație, eventualele modificări fiind comunicate la panoul de anunțare de la dispecerat prin semnale luminoase.

Aparatul a fost experimentat la Fabrica de zahăr din București. Mediul optim de aplicare îl oferă industria chimică, materialele utilizate aici fiind bune conducătoare de electricitate și permițînd înregistrări valorice exacte.

Dorința cea mai fierbinte a lui Gabriel Varodi este de a-și vedea invenția depășind faza de prototip și intrînd în circuitul economic, devenind astfel efectiv de folos mersului înainte al societății noastre.

Maria DUMITRESCU

Cu toate că iarna este încă în toi, pionierii tehnicieni se pregătesc intens pentru întrecerile primăverii. Astfel, la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Brașov, ei au proiectat și construit un nou prototip de cart, cu performanțe îmbunătățite. În momentul surprins în fotografie se fac ultimele reglaje ale sistemului de frînare. La aceeași Casă a pionierilor și șoimilor patriei, în cadrul activității aeromodeliștilor au loc numeroase experiențe menite să asigure micilor aeronave, care la primăvară vor decola spre soarele strălucitor, performanțe de zbor superioare.

Foto: CONSTANTIN POPESCU

Grupa a hotărît, grupa a ales!

O garoafă pentru... 12 prieteni!

Cu fiecare zi care trecea, lucrurile deveneau tot mai clare în privința lui Florin. Deși nou în detașamentul clasei a șaptea și cel de-al doisprezecelea în grupa a treia, băiatul cu înfățișare plăcută și zîmbet prietenos se adaptase de minune numai după cîteva zile. Așa că nu se mai sfia absolut deloc să vină cu unele teme nescrise, în ore să se ocupe cu cele mai diverse treburi, iar în recreații să încerce să-și convingă noii colegi de multiplele lui talente de judocan, boxer sau luptător. Amator să-și facă prieteni chiar și printre fete, Florin îi luase, cum s-ar zice, «repede» pe toți și iată că acum nimănui nu-i mai venea la îndemînă să-i spună de la obraz unele lucruri care deveniseră de-a dreptul supărătoare. Într-o zi însă...

Era o sîmbătă. Orele se terminaseră, dar ei mai rămăseseră la școală. Era un obicei de-al lor mai vechi ca la sfîrșitul săptămînii să-și facă împreună planuri pentru ziua de duminică. Deseori hotărau să meargă la spectacole, alteori pur și simplu să se plimbe în diminețile frumoase. Era una dintre plăcerile pe care le așteptau toată săptămîna. De data aceasta, Ileana Andrei, comandanta grupei, mai totdeauna amabilă și bine dispusă, se arăta preocupată, nemulțumită, ba chiar nervoasă.

— Nu vă supărați. Mîine să nu contați pe mine. Chiar azi am aflat că Angela va sta mai mult timp acasă. Știți că lipsește de două zile. E bolnavă. Mă duc să văd care e situația. Nu e cazul să mergem mai mulți...

— Asta ne mai trebuia! izbucni Doru, de obicei, deosebit de tăcut.

— Ce să-i faci? Boala nu alege, filozofă Paulina.

— Numai că putea să nu «aleagă» tocmai la noi, nu se lăsă Doru. În situația în care sîntem...

— Care situație? îl provocă, în continuare, Paulina.

— Nu vă mai faceți că nu înțelegeți. Dacă Angela o să lipsească, iar Florin va mai avea «ghinioane» și ia note proaste, nu numai că nu vom mai fi cea mai bună grupă, dar vom fi, cu siguranță, cea mai slabă.

— Ce, Dorule, ți-e frică că o să ți se clatine renumele de cel mai bun matematician? Tu vezi-ți de-ale tale, că nu te întreabă nimeni nimic, sări ca ars Florin.

— Ba te întrebăm noi pe tine, Florine, își ieși din fire Doru. Pînă cînd ai să mai faci pe grozavul? Pe deasupra, și pe degeaba!

Un moment, Florin rămase descumpănit. Pînă acum fusese convins că detașamentul și mai ales grupa îl «adoptase» așa cum se arătase încă de la început, iar pregătirea lui fizică, deosebită, îl impusese definitiv. Ce-ar fi să-i dea o «lecție» marelui matematician? se gîndea el. Privirea aspră a Ilenei îl făcu să-și mute gîndul. Dar nu numai asta. De abia acum îl observă mai bine pe Gheorghe Tudor, Doru, cum îi spuneau cu toții. Se arăta dîrz și, mai ales, atletic. Chiar mai atletic decît el! «S-o las baltă», gîndi Florin și pentru prima oară își privi atent colegii, parcă de abia acum descoperindu-i.

*

Sub cupola de sticlă a serei pionierilor de la Școala generală din orașul Titu Tîrg au înflorit primele garoafe. Albe, roșii, roz. În dreptul stratului pe care scrie «Detașamentul clasei a VII-a B», cîțiva pionieri privesc nehotărîți.

— Să luăm una albă. Parcă este mai gingașă, își dă cu părerea Stelică Constantin.

— Nici cele roz nu-s de lepădat. Ba chiar mai frumoase, spune convins Florin Ioniță. Eu aș zice să fie roz...

În cele din urmă, într-adevăr, cea mai frumoasă floare părăsește sera. Este luată cu grijă de pionieri și dusă în clasa lor. Azi, grupa a treia își va alege comandantul. De fapt, comandanta. Pentru că nimeni nu se îndoia că tot Ileana Andrei va fi. Desigur, nu pentru că nu existau și alți pionieri foarte buni. De pildă, Mihaela Andrei — cea calmă, hotărîtă și harnică. Sau matematicianul, Gheorghe Tudor. Toți l-ar asculta. Ca să nu mai vorbim de micuța dar energica Paulina Ilie. Cîțiva s-ar fi putut gîndi chiar și la Florin Ioniță. În ultima vreme noul lor coleg se schimbase foarte mult în bine, convins de faptul că nu avea de ales în mijlocul unor astfel de colegi. Și totuși... Și totuși Ileana era cea mai potrivită. Era silitoare, ambițioasă, hotărîtă, prietenoasă. Ei îi vor da cu tot sufletul, cu toată încrederea și cu toată bucuria garoafa îngrijită în timpul iernii. O merita deplin.

Așa cum, de altfel, credem noi, o merită cu **toții**, cei doisprezece prieteni!

ELENA MĂNESCU

ÎN ACTUALITATE

ALEGERILE PIONIEREȘTI

ADUNAREA DE ALEGERI LA UNITATE

Ca și la grupă și detașament, adunarea de alegeri la unitate trebuie temeinic pregătită. Ea se va desfășura după încheierea alegerilor la toate detașamentele din cadrul unității respective. ● Pentru a cunoaște amănunțit toate etapele organizării și desfășurării alegerilor la unitate, activul pionieresc a beneficiat recent de o instruire specială. Consiliile comandanților-instructori vor acorda o atenție deosebită sprijinirii comandamentelor unităților în programarea judicioasă a adunărilor de alegeri în pregătirea informării verbale privind activitatea desfășurată de la alegerile precedente, a proiectului programului de activități ca și în cunoașterea de către toți pionierii a criteriilor și condițiilor pe care trebuie să le îndeplinească cei care vor fi propuși spre alegere în comandamentul unității. ● Principalele probleme care vor face obiectul informării verbale vor fi discutate, în prealabil, în comandamentul unității. Atît în informarea verbală cît și în dezbaterile din cadrul adunării se va analiza modul în care pionierii unității și-au îndeplinit sarcinile ce le-au revenit din documentele de partid. Pe scurt, adunarea va fi informată și asupra acțiunilor concrete care urmează a fi realizate de pionieri în vederea îndeplinirii cu cinste a sarcinilor ce revin pionierilor din documentele celui de al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român. ● Proiectul programului de activități va cuprinde și acțiuni specifice pentru Organizația Șoimii patriei. ● Eveniment important în viața unității, adunarea de alegeri la acest nivel va fi întîmpinată cu frumoase rezultate în activitatea politico-educativă, învățătură, muncă patriotică ș.a. Vor fi pregătite, de asemenea, expoziții cu cele mai frumoase lucrări realizate de pionieri și un scurt program artistic. ● O atenție deosebită va fi acordată de către toți pionierii cunoașterii ceremonialului pionieresc. ● Ca și la grupă și detașament, adunarea de alegeri la unitate va fi convocată cu cel puțin trei zile înainte de ținerea ei.

CUM SE DESFĂȘOARĂ ALEGERILE LA UNITATE?

Adunarea are loc într-o sală frumos pavoazată. Pionierii participanți vor avea grijă să se afle în sală cu 10—15 minute înainte. Adunarea începe cu ceremonialul pionieresc și este condusă de către comandantul-instructor de unitate. ● Pionierul comandant de unitate prezintă informarea verbală privind principalele activități desfășurate de la alegerile precedente și proiectul programului de activități al unității, pînă la sfîrșitul anului. ● După prezentarea informării și a proiectului programului de activități se trece la discuții. ● La terminarea discuțiilor se supune la vot activitatea desfășurată de comandamentul unității, care își încheie mandatul ● Se trece la alegerea comandamentului unității; comandantul-instructor de unitate arată că, în conformitate cu prevederile Statutului Organizației, unitatea alege un comandament format din pionierii comandanți de detașamente și alți pionieri; sînt prezentați pionierii care au fost aleși comandanti de deta-

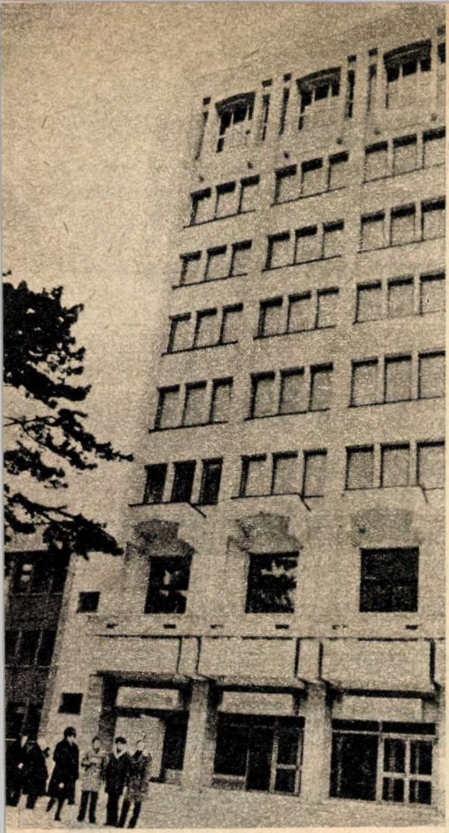

O ZI LA CONSILIUL POPULAR

(URMARE DIN PAG. 3)

— Pot să vă informez că pînă în 1985 vom realiza pe municipiu o producție de 18 miliarde lei. Aceasta înseamnă foarte mult. Se vor crea 5 000 de locuri noi de muncă. Fără îndoială că multe dintre acestea vor fi ocupate de cei care azi poartă cravata de pionier. Și acum vă poftesc în fața unei machete ca să vă faceți o idee de cum va arăta orașul.

Pionierii privesc cu încîntare macheta și ascultînd explicațiile printr-un zbor al fanteziei, ei se și află în cadrul modern al orașului cu siluetele elegante ale blocurilor, cu un teatru și un cinematograf de o arhitectură îndrăzneață.

Dar iată că sună telefonul, apoi cineva bate la ușă. A venit să discute necesarul de locuințe pentru noii muncitori ai orașului. Ne dăm seama că prea mult nu mai putem zăbovi fără să stingherim activitatea.

— Vedeți, ne spune primarul, în fiecare zi la consiliu se prezintă foarte mulți oameni ai muncii. Unii pentru obținerea unor acte, alții, foarte mulți, propun soluții pentru realizarea unor economii în întreprinderi sau pentru mai buna gospodărire a cartierului, dotarea unor școli. Aș vrea să înțelegeți că aceasta constituie o formă directă de democrație, de participare a maselor la toate treburile obștești. De altfel și pe voi vă rog să veniți cînd socotiți că este necesar.

— Vom veni la primăvară, avem un plan pentru un loc de joacă.

— Vă astept cu toată dragostea.

...DESCOPERIM ÎN CONTINUARE

Iată-ne în biroul secretarului Comitetului Executiv al Consiliului Popular al municipiului, tovarășul **Tănase Marin.** Odată cu noi intră și deputata, tovarășa **Filofteia Stoian.** Facem cunoștință astfel cu preocupările deputaților care, în zilele acestea premergătoare alegerilor de la 9 martie, se întîlnesc cu alegătorii, fac bilanțul celor înfăptuite, se gîndesc la cele ce au de făcut în continuare, deputatul fiind reprezentant al cetățenilor.

— Deputații municipiului se întîlnesc cu regularitate, discutînd toate propunerile cetățenilor și ducînd spre cetățeni sarcinile de îndeplinit pentru traducerea în viață a hotărîrilor partidului, ne spune deputata.

— În circumscripția dumneavoastră pionierii vă ajută? întreabă Iuliana Petrică.

— Ei au în grijă toate spațiile verzi din circumscripție. În primăvara trecută au sădit pomi și flori în spații noi create. Cu ei împreună am îmbunătățit frecvența la școala din cartier. Am mers acasă la copiii care absentau, am stat de vorbă cu părinții și am reușit ceva.

— Și noi îl ajutăm pe deputatul nostru. În blocul în care locuiesc sînt mulți copii de la Școala generală nr. 12 și toți împreună ne îngrijim de curățenie, păstrăm liniștea locatarilor, am sădit pomi. La noi nu există stricăciuni făcute de copii, relatează pionierul Nicolae Brătucu.

Iată-ne, acum, la birourile stării civile. Ne aflăm tocmai în momentul cînd un nou născut — Adrian Streche — este trecut în registrul stării civile. Pionierii îl felicită pe tatăl noului cetățean al localității și găsesc repede o floare pe care i-o oferă împreună cu urările lor.

— Vedeți, asemenea registre se află în arhivele noastre cu sutele, ni se spune. Ai nevoie de o copie a actului de naștere care s-a pierdut, să zicem a bunicului, din anul 1920? Noi, care lucrăm aici, ne ducem direct la arhivă, de acolo scoatem toate datele și alcătuim o copie după actul de naștere.

— Eu mi-am scos astă vară o copie după actul de naștere, fiindcă în cel pe care-l aveam, numele tatălui meu a fost scris greșit, spune pionierul Valeriu Covaciu. A mers ușor și repede, cred că datorită ordinii ce domnește într-o asemenea instituție. Cîteva momente mai tîrziu, asistăm la cea de a 16-a înscriere pentru căsătoriile care se vor efectua în săptămîna în curs. Aflăm că într-o singură săptămînă urmează să se întemeieze încă 26 de tinere familii.

Am cunoscut astfel pe viu ceva din activitatea unui consiliu popular, despre care știm de la școală că este organ al puterii de stat ce veghează la aplicarea și respectarea hotărîrilor de partid și a legilor țării, la respectarea drepturilor cetățenilor. Structurat pe un profund democratism, consiliul popular își exercită puterea prin participarea largă a maselor la conducerea treburilor obștești.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR:

Bucuroși că au debutat la rubrica Club 14, pionierii din Buzău au ținut să facă și unele propuneri pentru viitoarele teme ale paginii:

— Vîrsta de 14 ani și răspunderea pentru alegerea profesiei.

— De ce unii privesc greșit prietenia dintre fete și băieți?

— Cîte fețe are colegialitatea?

— Putem să modificăm caracterul?

— La 14 ani trebuie să știi ce să citești!

— Ținuta vestimentară.

Așteptăm de la toți cititorii și prietenii revistei propuneri pentru Club 14.

șamente și se solicită adunării de unitate propuneri și pentru ceilalți membri ai comandamentului, făcîndu-se recomandarea ca aceștia să fie, de regulă, din clasele mari; se discută propunerile în mod individual și, dacă nu sînt obiecțiuni, se supune la vot în bloc componența comandamentului unității. Dacă sînt obiecțiuni, se procedează asemănător alegerii la detașament. ● În continuare, se solicită adunării să facă propuneri, din rîndul membrilor comandamentului, pentru pionierul-comandant de unitate și locțiitorii acestuia; se va avea în vedere ca unul din locțiitori, în cazul școlilor cu clasele I—VIII, să fie din ciclul primar. ● Se pot face una sau mai multe propuneri care se discută individual și se aprobă prin vot deschis în ordinea în care au fost făcute; se declară ales comandant al unității pionierul care a întrunit cel mai mare număr de voturi, dar cel puțin jumătate plus unu din totalul acestora; asemănător se procedează și pentru locțiitorii comandantului; propuneri pentru locțiitori se pot face și din rîndul pionierilor care au candidat la funcția de comandant. ● Pionierului comandant de unitate nou ales și noilor locțiitori ai acestuia li se înmînează de către comandantul-instructor de unitate șnururile albastru și, respectiv, bleu; apoi se stabilesc responsabilități concrete pentru membrii comandamentului unității. ● Se supune aprobării adunării de unitate proiectul programului de activități, cu completările făcute. ● În acest an, cînd se vor desfășura conferințe la nivele superioare, în funcție de norma de reprezentare stabilită, se aleg delegații pionieri pentru conferința organizației imediat superioară. ● Din rîndul delegaților se desemnează candidații pentru Consiliul Organizației Pionierilor și comisia de cenzori imediat superioare. ● Adunarea de unitate să nu depășească, de regulă, o oră, o oră și jumătate.

RITMURI PIONIEREȘTI ÎN FESTIVALUL NAȚIONAL „CÎNTAREA ROMÂNIEI"

Carte frumoasă, cinstire cui te iubește

Cînd scriem aceste rînduri, toate zăpezile par niște cărți uriașe, deschise privirii noastre și nu vom greși dacă vom spune că în aceste cărți, ale ninsorilor, se oglindește cu prospețime și copilăria noastră. Ne aflăm în comuna Domnești, județul Ilfov. Drumurile cutezanței duc spre școală, spre învățătură, spre vrednicie. Intrăm la Școala generală nr 1 care se poate mîndri cu o bibliotecă ce însumează 17 000 de volume. Felul în care se primesc ori se predau aici cărțile, ordinea și curățenia ce domnesc peste tot ca și dragostea pentru carte, ce se vede în ochii fiecărui pionier-cititor, par un adevărat act de dăruire, respect și bucurie continuă în fața cuvîntului scris. Adică în fața măiestritelor poezii și romane, fabule și povestiri, piese de teatru, tratate sau manuale științifice, cărți despre agricultură și electricitate. Acest adevărat patrimoniu al avuțiilor noastre spirituale numit **bibliotecă,** *este și în Școala generală nr. 1 din Domnești un bun comun, la îndemîna tuturor copiilor. Dragostea pentru carte a copiilor se întîlnește cu grija pentru întreținerea, pentru ocrotirea ei. Mirel Preda din clasa a V-a ne mărturisește că-l preocupă și felul în care se «simte» o carte în mîinile lui și nu numai cum se simte el cînd o citește. Mai aflăm că pionierii de la Școala generală nr. 1 din Domnești au format*

Ion **CRÎNGULEANU**

(CONTINUARE IN PAG. 8)

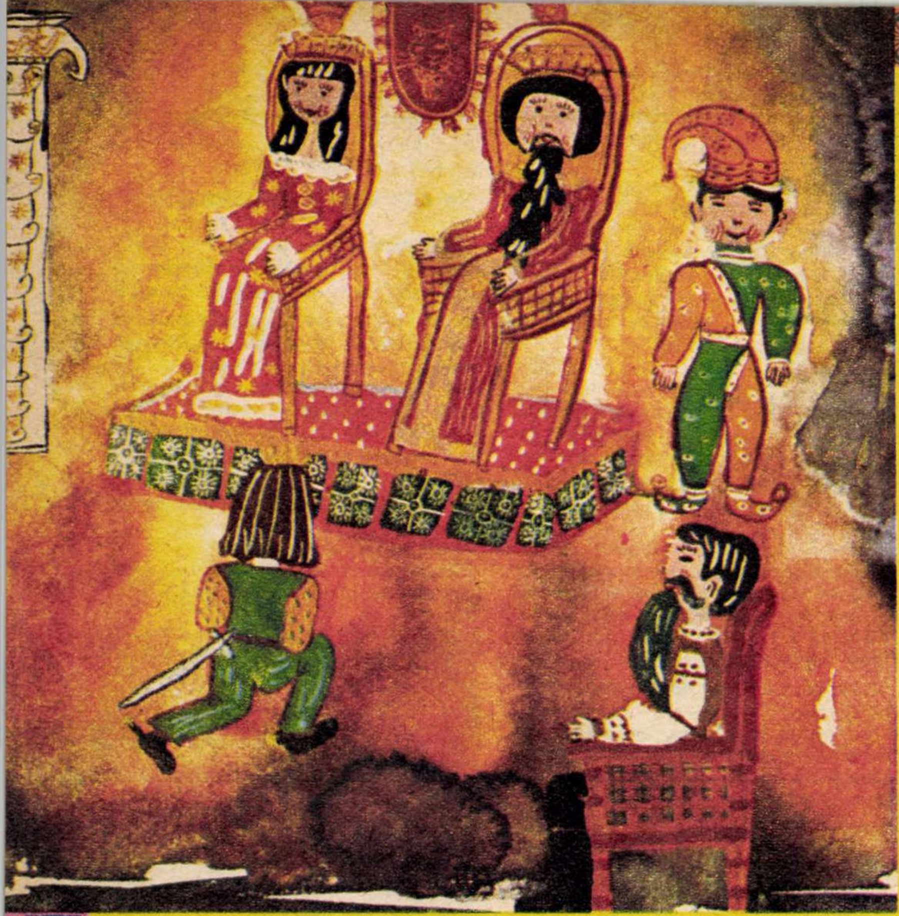

«Prîslea cel voinic și merele de aur»
Ilustrație: Pethő Tundé

* *

Petre Ispirescu s-a născut la București, în 1830. A trebuit să muncească din greu, de mic copil. La 14 ani este lucrător la tipografia lui Carcalechi, meserie pe care nu o va mai părăsi niciodată. În ciuda greutăților materiale de care s-a lovit toată viața, a lăsat o operă valoroasă: Snoave sau povești populare, Isprăvile și viața lui Mihai Viteazul, Din poveștile unchiașului sfătos, Pilde și ghicitori, Legende sau Basmele românilor, Ghicitori și proverbe, Ștefan-Vodă cel Mare și Bun.

Basmul «Tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte» a apărut întîia oară în ziarul «Țeranul român», nr. 11 din 21 ianuarie 1862, unde Petre Ispirescu a mai publicat în același an încă alte cinci basme. În anul 1872 îi apare volumul de «Legende sau basmele românilor», pe care Vasile Alecsandri l-a numit un «șirag de pietre scumpe din averea națională». Ion Ghica, C.A. Rosetti, B.P. Hașdeu, Delavrancea și însuși Eminescu au avut numai cuvinte de laudă despre acest mare povestitor român cunoscut astăzi și de cititorii din multe alte țări ale lumii, atît pentru basmele, cît și pentru snoavele, ghicitorile, proverbele, jocurile pentru copii și alte multe lucrări publicate, începînd din anul 1862, cînd a debutat, și pînă în 1887, la sfîrșitul vieții.

MEȘTERUL
PETRE

Evocare de AL.MITRU

În dimineața aceea de 12 decembrie 1861, în redacția ziarului «Țeranul român», domnea o neobișnuită fierbere. Cu numai o zi înainte, domnitorul Alexandru Ioan Cuza dăduse celebra sa proclamație prin care aducea la cunoștința poporului că «Unirea este îndeplinită, naționalitatea română este întemeiată».

Se pregătea un număr festiv în care trebuia să fie sărbătorită această măreață înfăptuire dar, totodată, să se susțină și părerile domnitorului și ale sfetnicului său de credință, Mihail Kogălniceanu, cu privire la înfăptuirea reformei agrare plănuită de ei și grabnica desființare a clăcii. Numărul urma să fie scos a doua zi, dar condițiile apariției oricărei publicații de atunci erau nespus de grele. Așa încît conducătorul ziarului, cunoscutul luptător de la 1848, Ion Ionescu de la Brad, fusese nevoit să cheme în ajutor și pe alți cîțiva dintre prietenii săi cunoscuți pentru sentimentele lor de dragoste față de popor. Printre aceștia, cel mai apropiat de sine era Nicolae Filimon, ziarist, cronicar dramatic și muzical, autor de însemnări de călătorie, eseuri și care începuse să publice în «Revista română» a lui Alexandru Odobescu, fragmente dintr-un roman intitulat «Ciocoii vechi și noi» , roman care se dovedea de pe acum a fi de cel mai mare interes și unde autorul îi biciuia fără cruțare pe cei din clasele supuse, fie că erau mari boieri corupți, fie că erau ciocoi-parveniți.

Tot el, în acest ceas atît de important pentru apariția ziarului, făcu propunerea de a se apela pentru ca munca să fie terminată cu bine și în timp, la prietenul său mai tînăr, Petre Ispirescu.

— O idee extraordinară! exclamase Ion Ionescu de la Brad, trecîndu-și cu gestul lui nervos, obișnuit, mîna cu degetele rășchirate prin părul alb ca neaua. Ispirescu este cel mai bun lucrător tipograf din întregul București și poate din țară. Îl știu de cînd lucra ca ucenic — n-avea decît vreo 12 ani — în tipografia lui Zaharia Carcalechi, unde mi-am tipărit și eu vreo cîteva studii și mai multe articole. Numai că... rămase el pe gînduri.

— Știu la ce te gîndești! rîse Filimon, cu glasul lui puternic, fiindcă era și un foarte bun cîntăreț. Te gîndești că lucrează acum în tipografia ziarului «Naționalul» al lui Vasile Boerescu...

— Nu lucrează numai acolo. Bietul de el, deși este atît de tînăr, nici 32 de ani, are șapte copii, unul mai mic

și neajutorat decît altul, încît, ca să-i poată hrăni, este nevoit să muncească suplimentar și pe la alți patroni. Nu are timp de loc...

— Și-l va face, stărui Filimon. Eu îl cunosc prea bine. Cînd va auzi că este vorba de Cuza, de Kogălniceanu și chiar de domnia ta, nu va sta nici o clipă pe gînduri. Eu mă și pornesc către mahalaua Pescăria Veche, unde iar s-a mutat de cîteva săptămîni, și sînt încredințat că mă voi înapoia împreună cu el.

Filimon, cu pasul lui apăsat de om voinic și greu, plecă imediat, înotînd prin nămeții care copleșiseră orașul, și peste nici măcar un ceas se întoarse însoțit de lucrătorul tipograf cel atît de dorit. Acesta ceru numaidecît textele: proclamația către națiune a domnitorului, o cuvîntare a lui Mihai Kogălniceanu, articolul inginerului Ion Ionescu de la Brad, celelalte materiale, ceru și cutiile cu litere, uneltele trebuitoare și, cu ajutorul calfelor și ucenicilor tipografi, se apucă de lucru, cu hărnicie, cît ai clipi.

Era o adevărată plăcere să-i privești mîinile îndemînatice, cu degete subțiri și lungi ca ale unui cîntăreț la vioară sau ale unui pianist, culegînd literele necesare, așezîndu-le în șiruri negre, lucioase, alcătuind cuvinte pe care avea să le citească a doua zi întreaga populație. Alături de el, pe o măsuță, Ion Ionescu își scria comentariul la proclamație, iar Filimon un articol referitor la setea de cultură a poporului insistînd asupra dragostei sale pentru folclor.

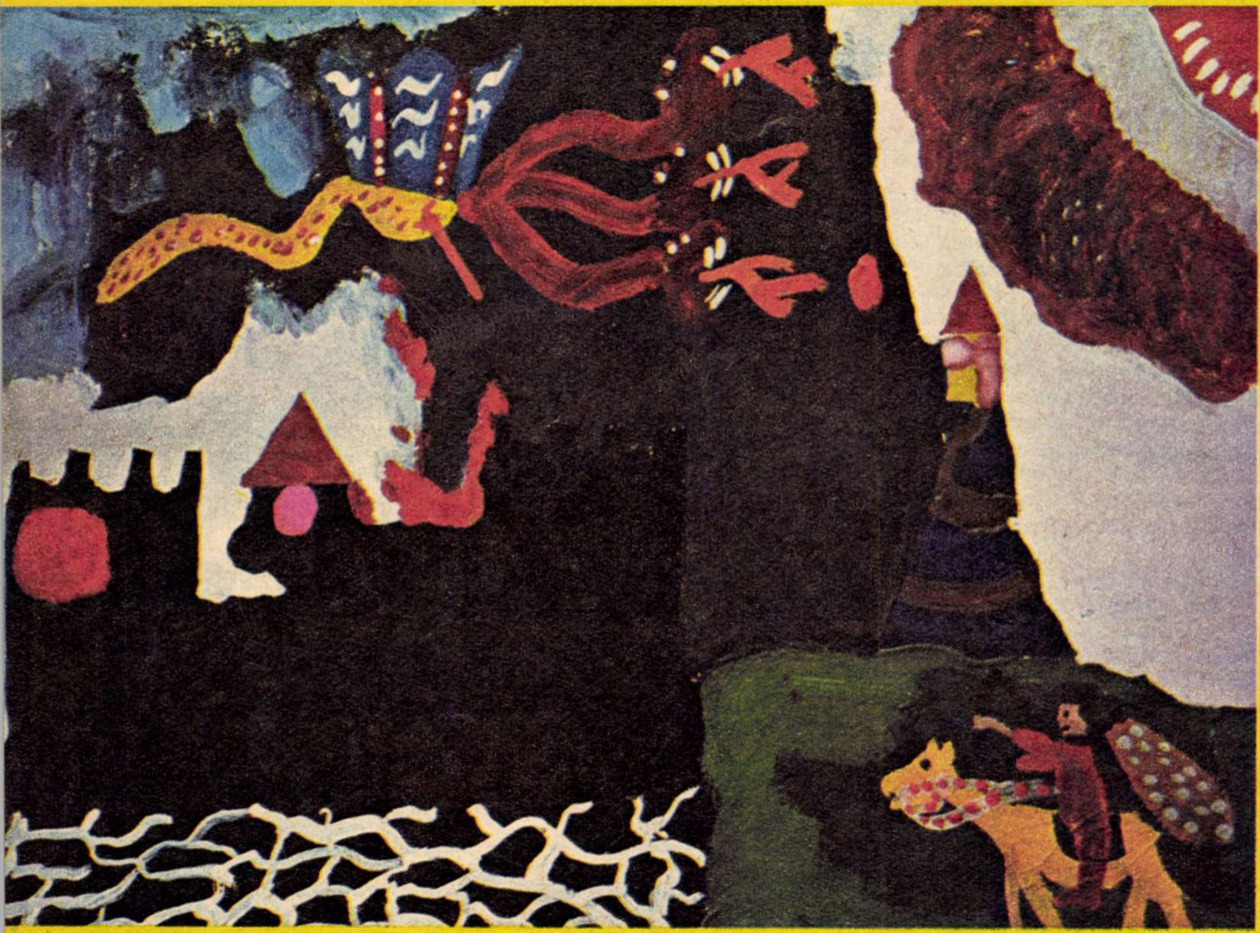

«*Tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte*»
Ilustrație: Laurențiu Negoescu

— Ca o fericită încununare a articolului pe care-l alcătuiești, spuse Ion Ionescu lui Filimon, vreau să-ți public în pagina noastră de literatură unul dintre basmele pe care mi le-ai încredințat și anume mă gîndesc la Roman Năzdrăvan. Biruința acestuia asupra zmeului aș dori să însemne biruința sărmanului țăran român asupra celor ce l-au subjugat și l-au călcat în picioare atît amar de timp!

Prin ochiul de fereastră lăsat deschis pătrundea de afară aerul înghețat, împrospătînd atmosfera îmbîcsită de mirosurile grele ale cernelii și literelor. Era destul de răcoare, dar Ispirescu — care nu avea înfățișarea cunoscută din fotografiile de mai tîrziu, deoarece nu purta barbă, ci numai o mustață subțire — își desfăcuse cravata, își scosese haina și-și descheiase vesta, respirînd în voie. Stătea însă aplecat asupra ramei de lemn în care orînduia ultimele cuvinte ale proclamației și, din pricina încordării, îi șiroiau pe obraz pîrîiașe fierbinți de sudoare.

Auzind cuvintele lui Ionescu, își ridică fruntea.

— V-aș ruga să-mi dați tot mie să-l culeg, și basmul prietenului Filimon, mi-ar face mare plăcere! rosti.

— Mă bucur, răspunse Filimon, și se ridică să-și caute în dulapul cu manuscrise textul. Deodată își aminti: Petre, dar și tu mi-ai povestit în urmă cu vreo două luni un basm...

— Un basm? se miră Ion Ionescu. Nu știam că...

— Este cel mai frumos basm pe care l-am auzit vreodată, răspunse, în locul lui, Filimon. Se cheamă Tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte. Așa e?

— Astfel se cheamă! recunoscu Ispirescu. Dar nu e chiar așa!... încercă el să micșoreze lauda. Eu nu sînt un povestitor...

— Ba ești! strigă Filimon. Ba ești. Pot eu da încredințare, cu mîna pe inimă, că ești. Mi-a mai povestit, continuă el să-i spună lui Ion Ionescu, omul acesta care-și ascunde cu atîta modestie însușirile, și alte multe basme. Dacă-mi aduc bine aminte titlurile acestora ar fi: Prîslea cel voinic și merele de aur, Balaurul cel cu șapte capete, Coman vînătorul, Ileana Sinziana, Ciobănașul cel isteț. Și mai are încă și altele, unul cu un bou năzdrăvan, altul cu o fată cu pieze rele. Are și proverburi, ghicitori, jocuri pentru copii și cîte și mai cîte.

— Nu trebuia să spui! îl mustră Ispirescu pe Filimon. Le-am tot adunat în ani.

— Le-ai scris?

— Le-am scris, dar mai trebuiesc recitite. Nu îndrăznesc să dau tiparului niște basme ce mai au încă nevoie de îndreptări și de adăugiri.

— Dar sînt fără cusur... fără cusur! strigă iar Filimon. Pe cel despre care vorbeam adineauri propun să-l publicăm chiar mîine în locul lui Roman Năzdrăvan.

— Cu nici un chip! se împotrivi Ispirescu.

Discuția se mai purtă o vreme fără ca prin aceasta să i se schimbe părerea atît de modestului lucrător tipograf. El voia, dacă era neapărat nevoie, să rescrie un basm, să-l desăvîrșească, să-l mai citească și altora și abia după aceea, de va fi cazul, să-l dăruiască spre publicare ziarului.

De altfel, ziarul de a doua zi a publicat în locul destinat literaturii basmul Roman Năzdrăvan. Dar Filimon nu s-a lăsat. L-a silit pe prietenul lui să-și rescrie basmul și apoi, într-o bună zi l-a adus aproape cu forța în redacția «Revistei române», de sub conducerea marelui învățat și scriitor Alexandru Odobescu, autor între altele și al Basmului cu fata din piatră și cu feciorul de împărat cel cu noroc la vînat.

Sîntem la începutul lunii ianuarie a anului 1862. În redacția revistei mai fuseseră poftiți și alți oaspeți. Între ei se găsea și Ion Ionescu de la Brad. Meșterul Petre, deosebit de emoționat, începe să citească.

Povestește, la început, cum «Făt-Frumos cel drăgăstos, de care părinții fuseseră ursiți să n-aibă parte», s-a ivit pe lume.

Cuvintele tipografului curg ca într-o vrajă.

Alexandru Odobescu, în primele minute, luat de alte gînduri, nu ascultă destul de atent. Atîta că iată, povestitorul grăiește cum împăratul dorind să potolească plînsul copilului cel încă nenăscut îi făgăduiește Tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte, iar pruncul auzind și dorind se născu.

Odobescu este acum numai ochi și urechi.

Dorul îl mînă înainte pe flăcău și, prin căutare neobosită și neînfricată, și-l împlinește. Călcînd însă din greșeală în Valea Plîngerii i se trezește în suflet dorul de a pleca înapoi, ca să-și revadă părinții și locurile copilăriei.

Povestitorul isprăvise de citit. Pusese și cea din urmă filă deasupra celorlalte, cînd Odobescu se ridică din fotoliu, îl cuprinse și îl îmbrățișă:

— Ne-ai dat prin acest basm o adevărată perlă a simțirii și înțelepciunii străvechi românești! Ne-ai vorbit de dor — un cuvînt care este numai al nostru — dorul care ne mînă mereu înainte, dar care ne ajută să ne și reîntoarcem mereu către noi înșine, regăsindu-ne ființa, care în felul acesta devine veșnică. Aș vrea să-ți public acest basm în revista mea!

— Iar eu, dacă nu te superi, aș dori să-l păstrez pentru ziarul meu, «Țeranul român», care mi se pare mai aproape de sufletul celor mulți! se împotrivi Ionescu.

— Socot că ai dreptate! Îl rog numai pe noul nostru autor să ne mărturisească de unde a aflat acest fără pereche basm.

— Tatăl meu mi l-a povestit pe cînd eram cam de zece ani. El îl știa de la bunicul, după cum și acesta îl cunoștea de la bunicii bunicilor lui. Și așa mai departe.

Savantul și marele scriitor Odobescu îl prinsese de după umeri pe lucrătorul tipograf Petre:

— Mai cunoști și alte basme, mi s-a spus!

— Și mama era o bună povestitoare! I-am ascultat și pe alții. Dar basmul, cel dintîi basm auzit de la tata, Tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte mi s-a întipărit pentru totdeauna în suflet.

— L-ai povestit așa cum nu știu cine altul l-ar fi putut reda. Eu unul nu cred că aș fi fost în stare! mai spuse Filimon.

— Nici eu, răsuflă Odobescu. Pentru că ai un har care, cu-adevărat, pentru poporul nostru va rămîne întotdeauna tînăr și fără de moarte!

«*Sarea în bucate*»
Ilustrație: Felix Lupu

* *

Ilustrațiile la basmele lui Petre Ispirescu au fost realizate în **cercul de desen de la Școala generală nr. 5 din municipiul Gheorghe Gheorghiu-Dej.**

UN GENIU DESZĂPEZIT

Schiță de Mircea Sîntimbreanu

Fu rîndul lui Victor să iasă clătinîndu-se din apartamentul cu numărul 3. Se rezemă de perete, inspiră adînc și pufni speriat:

— Haideți, lăsați-l în pace...

Băiatul era palid, își ștergea cu căciula fruntea brobonată și scutura într-una din cap ca un boxer lovit în bărbie.

— Nu v-am spus eu? sări Lilica. Să-l lăsăm, el nu e ca noi, **pe bune,** *ne descurcăm și fără Nucu...*

— De ce? se burzului o altă fată și proptind o lopată de perete se îndreptă spre sonerie.

— Pentru că el se frămîntă, studiază, habar n-ai tu ce-i poate mintea. E de groază, tu...

— Așa e, confirmă Victor și cu ochii parcă măriți de groază adaugă aproape șoptit: **e un geniu.**

Vîntul zgîlțîia cu putere ferestrele și de afară se auzeau chemări și zgomot înfundat de lopeți.

— Îl chem eu, stați o clipă, vorbi fata cu lopata și apăsă energic pe butonul soneriei.

După cîteva clipe ușa se deschise.

— Bună, Mariana, se auzi un glas șoptit, venind de departe, parcă din vraful de șube și căciuli ce atîrna în cuierul din vestiar. Intră, cu ce ocazie?

— Te așteaptă grupa, Nucule. Tu nu vii la deszăpezire?

— La ce? Ah, da... sigur, îmi amintesc, aveam întîlnire, mda, e o problemă și asta — «capriciile vremii», cum se spune — numai că, vezi tu, Mariana, în universul ăsta sînt probleme și probleme... Voi nu vă gîndiți?

— La ce?

— Hm, la atîtea...

Acum vocea băiatului se înviorase. Pășea în jurul unei măsuțe din hol, cu mîinile la spate și doar din cînd în cînd se oprea ducîndu-și un deget la frunte.

— Ce știm noi despre expansiunea universului, de exemplu? Despre procesul de contracție a acestuia în viitoarele 110 miliarde de ani? Gînditu-te-ai, tu, Mariana, că universul va fi atunci de 100 de ori mai mic decît astăzi? Ai? Dar la momentul lui «Big Crunch» — **marele amestec** *cînd temperatura radiației de fond se va ridica la 300 de grade Kelvin, iar temperatura propriu-zisă va crește la 10 milioane de grade, te-ai gîndit? Ai meditat, tu, Mariana, la eventualitatea că aceste două evenimente — marea explozie și marele amestec — vor avea loc concomitent? Hm?*

— Să lăsăm, Nucule...

— Cum să lăsăm? Putem lăsa **asta,** *dar ce știm noi despre efectul «razelor vieții»? Dar despre protonicitatea din sistemele biologice? Acestea nu merită o după-amiază de reflecție? Oare mecanismul de multiplicare a virusurilor prin intermediul revers al transcriptazei care a făcut — știai tu? — ca marele savant Crick să se îndoiască de elicea helicoidală a ADN-ului, este lămurit? Ce știm noi, dragă Mariana, despre încărcarea sistemului reticulo-endotelial cu auxinele care sînt derivați ai acidului beta-indol-acetic care pune în circulație pompele de protoni?*

— Știi, Nucule...

— Păi, asta e, că nu știm. Nu știm nici ce va aduce chimia laserilor sau laserele semiconductoare în domeniul nucleotidelor, nici trecerea la computerele cu 2000 de milioane de operații pe secundă, nici telecomanda prin gînd a mașinilor... Vezi tu, Mariana, acestea sînt problemele, întrebările care mă frămîntă pe mine **acum.**

— Dar un picuț de mișcare în aer îți strică?

— Da, pentru că nu știm nici cum variază încărcarea electrică a filamentelor de miosină. Cunoști tu metoda cu difracția razelor X și implantarea de electrozi și care a dovedit că sistemele motile sînt mașini ce transformă energia chimică în energie electrică și apoi în lucru mecanic?

— Și la deszăpezire tot despre asta ar fi vorba, nu? încercă să-l oprească fără succes fata căci Nucu se avîntase din nou spre seiful marilor enigme ale Planetei, ale Galaxiei...

— Dar la cîmpurile electrice și magnetice extreme, la presiunile extreme, la fluxurile extreme electromagnetice de particule, gînditu-te-ai?

Mariana se clătina și ea. Simțea imboldul să stea jos. Se așeză pe taburetul de lîngă măsuță, dar în aceeași clipă ochii îi căzură pe un teanc de tăieturi din revista «Magazin», mototolite, subliniate cu roșu, cu albastru... Îndreptă cu dosul mîinii o foaie și începu să citească. Era o frază înconjurată cu carioca roșie: **«Un cititor ne întreabă dacă putem noi da vreun răspuns valabil la întrebările: Cine sîntem? De unde venim? Unde ne ducem?**

— Știm noi, dragă Mariana, se auzea exact atunci vocea micului geniu — mai obosită parcă, dar mai vibrîndă ca oricînd — știm noi **cine sîntem? De unde venim? Unde ne ducem?**

— Da! Știm! Sîntem pionieri, venim de acasă, mergem la deszăpezire. Pune-ți imediat bocancii!

Fata îi înnodase energic fularul și acum îi ținea paltonul.

La ușă se auzi soneria. Era poștașul care aducea un nou număr din revista «Magazin». Mariana luă revista, o puse ca din nebăgare de seamă în căciula de iepure a băiatului, apoi, cu o lovitură în creștet îi înfundă căciula pînă peste ochi.

— Hai!

Afară vîntul se potolise. Aerul frigea rece. Era o liniște ciudată. Se auzea de pretutindeni doar zgomotul înfundat al lopeților și, spre mirarea guguștiucilor zgribuliți, în colțul străzii cîteva căciuli săltară în aer și izbucniră urale.

Carte frumoasă, cinstire cui te iubește

(URMARE DIN PAG. 5)

un cerc al «cugetătorilor» și că pînă acum aceștia au selectat aproape 7 000 de cugetări din clasicii universali și români: Seneca, Voltaire, Balzac, Grigore Ureche, Dimitrie Cantemir, Eminescu, Nicolae Iorga, Ion Creangă și atîția alții. Pasiunea copiilor pentru citit își caută și-și găsește uși deschise în istorie, geografie, chimie, fizică, matematică, astronautică și sport. Fiecare carte citită reprezintă pentru ei o pistă de lansare către o alta.

Din bibliotecă pînă la cabinetul de literatură nu-i decît un pas. Într-un mediu ambiant, nu numai în prezența profesorilor de literatură, aceiași cititori din bibliotecă (să reținem numărul lor: 750) sînt și membri sau invitați ai activităților din acest focar de creație și învățătură. Discuții, comentarii asupra unor cărți, recenzii, montaje, întîlniri cu scriitori, recitaluri de poezie, studierea unor biografii scriitoricești, comunicări literare și științifice, iată un întreg evantai de activități găzduit de bibliotecă, într-un cabinet special amenajat. Și cartea tehnică ocupă un loc important. Tinerii agricultori, tehnicieni, mecanizatori, electroniști găsesc un prețios sprijin în cărțile de specialitate.

Dintre destoinicii cititori și ocrotitori de carte din Domnești îi amintim pe: Nicoleta Constantin, Ioana Iordănescu, Alexandru Gheorghe Ioan Dîrnea, Nicoleta Ghiță, Mara Nițescu, Daniel Constantin, Sanda Ristea. Ei, ca și alți colegi de-ai lor, sînt nu numai cititori, ci și creatori ale căror lucrări sînt publicate în gazeta școlară «Mugurii Sabarului», și pasionați culegători de folclor. Tuturor acestora li se adaugă o frumoasă monografie a satului pe care au întocmit-o tot pionierii și cu care aceștia se mîndresc.

UN MILION DE PRIETENI

AU CUVÎNTUL «PROTAGONIȘTII»!

Trebuie să vă spun că, în primele zile, după începerea anchetei, atît Octavian cît și Ghiță au fost destul de... agitați. Normal: nu citea bine o corespondență care îi dădea dreptate că se și pomenea cu alta care-i spunea că este vinovat. S-au liniștit însă destul de repede întrucît cele mai multe scrisori îi consideră — cum, dealtfel, este și cazul — vinovați **pe... amîndoi!** Mai mult: au căzut de acord că lucrurile stau într-adevăr așa. Să-i ascultăm.

OCTAVIAN:

— Nu-mi e ușor să recunosc, dar trebuie s-o fac: l-am cam subapreciat pe Ghiță. Au dreptate cei care spun că n-am privit drept o îndatorire colegială faptul de a-l ajuta la învățătură. Sînt cam vanitos din fire: **mi-a plăcut să fac pe profesorul, să-l țin din scurt pe Ghiță, să nu-i las posibilitatea de inițiativă.**

GHIȚĂ:

— Îmi dai voie? Aceeași corespondenți găsesc tocmai aici și cusurul meu, adică mă dojenesc că **eu n-am luat nici o inițiativă!** Ei spun: Ghiță n-ar trebui să accepte ajutorul pe principiul «mură-n gură». E adevărat, mi-a surîs mai mult să primesc totul de-a gata.

TOVARĂȘUL PROFESOR:

— Aici aș vrea să precizez că nici eu n-am făcut bine necontrolînd la timp cum se desfășoară această întrajutorare la învățătură între Octavian și Ghiță. Adevărul este că — așa cum scriu mai mulți participanți la dezbatere — **întrajutorarea presupune participarea reciprocă.** Din păcate, în cazul nostru, Octavian nu făcea decît să dădăcească un Ghiță pasiv și sfios. De ce să nu recunosc că am greșit și eu? Cînd am văzut că Ghiță nu răspunde, l-am întrebat pe... Octavian ce se întîmplă, ca și cum Octavian ar putea răspunde sută la sută de munca lui Ghiță! Sigur, se poate discuta în ce fel un elev își îndeplinește promisiunea de a-l ajuta pe altul, dar firesc ar fi fost **ca întîi să-i pun lui Ghiță nota cuvenită și pe el să-l întreb ce se întîmplă. La urma-urmelor, amîndoi sînt elevi, au aceleași îndatoriri, fiecare trebuie să răspundă de munca sa.**

OCTAVIAN:

— Aș vrea să spun că după apariția «cazului» nostru, tata s-a supărat pe mine, m-a certat. Mi-a spus că dacă a avut șase serii de ucenici — e maistru electromecanic —, și toți au devenit lucrători buni, este pentru că i-a considerat încă de la început **egalii lui ca oameni, i-a respectat și i-a ajutat în primul rînd acordîndu-le toată încrederea, dîndu-le lucrări pe care să le execute independent, întîi mai simple, apoi din ce în ce mai complicate, pe măsură ce progresau în meserie.** Luna trecută, un băiat care i-a fost ucenic în prima serie a luat parte la un concurs de inovații, s-a clasat pe locul întîi iar taică-meu, pe locul... doi! Tata nu s-a necăjit deloc, a fost primul care l-a felicitat. Pe mine însă, în schimb, acum mă muştruluieşte toată ziua!

GHIȚĂ:

— Dacă spui asta, atunci am şi eu curaj să spun că nici la mine acasă situația n-a fost roz. M-a luat toată familia în primire: «Cum, tu te duci la Octavian cu capul ca o bandă de magnetofon, pe care să-ți imprime el lecțiile? Cum, ştiai la fizică, dar n-ai vrut să răspunzi special ca să-l pui într-o situație proastă? Cum, tu n-ai demnitatea ta, nu poți răspunde de tine, nu poți trăi pe picioarele tale?» Cam la fel sună şi multe scrisori sosite la dezbatere.

OCTAVIAN:

— Şi eşti de acord cu ele?

GHIȚĂ:

— Păi... sînt. Dacă au dreptate, au. Bine ar fi fost să-mi dau seama dinainte de lucrurile astea.

OCTAVIAN:

— Şi eu sînt de acord că trebuia să-ți explic că nu e corect să lupt decît pe ring, sub supravegherea antrenorului, cu un partener bine pregătit. Am fi putut însă, ce-i drept, să boxăm nițel în joacă, dar recunosc, voiam să scap de tine ca să lucrez cu Dan, care mi-e coleg de echipă. Cel mai rău m-a durut afirmația unui corespondent care scrie că soluția cea mai bună era să te prezint antrenorului şi dacă n-am făcut-o e fiindcă mă tem să nu mă întreci. Nu e chiar aşa: adică fricos nu sînt, dar recunosc că ideea asta de a te duce la club trebuia să-mi dea prin cap, ar fi fost, într-adevăr, un gest de prieten.

TOVARĂŞUL PROFESOR:

— Trebuie să le spun cititorilor revistei că, în clipa de față, Ghiță întîi pregăteşte lecțiile cam două ore pe zi acasă şi apoi se întîlneşte cu Octavian pentru a le discuta. Octavian l-a prezentat antrenorului care însă e de părere că Ghiță e mai potrivit pentru scrimă decît pentru box. Acum se duce de trei ori pe săptămînă la scrimă. Adaug că în întreaga clasă problema întrajutorării la învățătură a început să fie privită altfel, mai complex.

Totuşi, să nu credeți că lucrurile merg foarte uşor, că toți învață strălucit şi succesele curg! Se mai greşeşte (unii din clasă au găsit de cuviință să rîdă de Octavian şi de Ghiță pentru că au fost criticați în revistă) mai avem întîrzieri la ore, teme scrise de mîntuială, neînțelegeri între colegi, totuşi se munceşte mai temeinic decît înainte şi, aspect important, **fiecare îşi dă mai bine seama cîtă importanță are munca lui de învățătură şi în general toată comportarea sa nu numai pentru el însuşi, ci pentru toți ceilalți şi pentru societate.** Mulțumim revistei «Cutezătorii» şi sutelor de pionieri colaboratori ai rubricii «Un milion de prieteni» pentru colegiala atenție şi inteligentul sprijin pe care ni le-au acordat.

Dragi cititori, întrucît dimensiunile concluziilor de mai sus nu păcătuiesc deloc prin... scurtime, rămîne să publicăm în numerele viitoare numele autorilor celor mai interesante corespondețe sosite la dezbaterea căreia azi îi punem punct. Aştept noi subiecte care credeți că merită puse în discuție.

Ovidiu ZOTTA

Ca de obicei, scrisorile adresate acestei rubrici vor purta mențiunea «**Un milion de prieteni**».

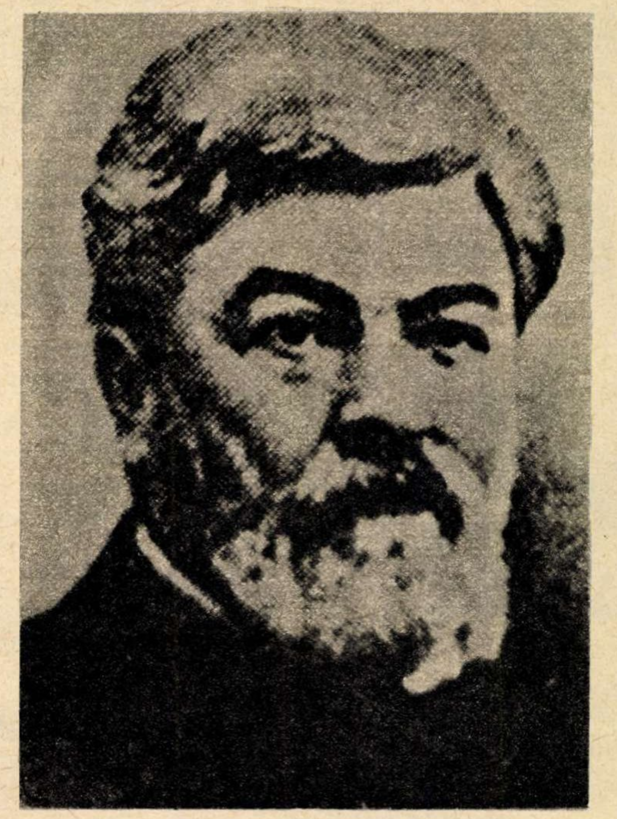

ION CANTACUZINO

Marele savant român, medic şi bacteriolog de renume mondial Ion Cantacuzino s-a născut la 25 noiembrie 1863. La 16 ani pleacă la Paris şi după ce urmează cursurile liceului, absolvă facultatea de litere şi filozofie şi apoi cea de medicină şi naturale. În 1894, vine în țară ca profesor la Universitatea din Iaşi. În 1921, Ion Cantacuzino înființează la Bucureşti Institutul de seruri şi vaccinuri — care îi poartă astăzi numele şi care se va impune la început prin lupta împotriva holerei, malariei, tuberculozei. Cinci ani mai tîrziu (1926), Ion Cantacuzino introduce vaccinul antituberculos BCG, România fiind astfel a doua țară în lume care a folosit această metodă de prevenire a unei boli care făcea ravagii.

Cunoscător a mai multor limbi clasice şi moderne, publicist, ctitor de reviste ştiințifice, militant socialist pentru drepturile poporului, profesorul Ion Cantacuzino este unul dintre întemeietorii şcolii naționale de bacteriologie şi medicină experimentală, pe care a reprezentat-o strălucit cu personalitatea sa complexă.

Principiile şcolii întemeiate de acest mare savant sînt duse astăzi mai departe prin importantele şi amplele cercetări desfăşurate de oameni de ştiință români.

...Vara anului 1891. În ziua aceea vîntul răscolise cu furie coasta Bretaniei. Ion Cantacuzino îşi strînse în rucsacul ticsit cu eprubete ultimele probe recoltate de pe fundul oceanului. Sălta cu uşurință povara care se pierdea undeva între umerii săi uriaşi. Apoi, cu paşi mari o porni spre clădirile albe ale Stațiunii marine de la Roscoff. Era al treilea an de cînd venea aici pe coasta franceză — atras de spectacolul oceanului şi care-i oferea bogăția unei faune şi flore în continuă luptă cu elementele naturii Încă din 1885, Ion Cantacuzino absolvise Facultatea de litere şi filozofie din Paris, dar marea lui dragoste pentru natură, acea dorință de a se afla în miezul lumii materiale, îl aduc la cursurile facultății de medicină şi ştiințele naturale. De aceea, doi ani mai tîrziu, îl găsim ca student, dornic să-şi făurească o solidă gîndire ştiințifică lucrînd în stațiunea marină de la Roscoff, unde îşi pregăteşte lucrarea de doctorat. Îl chinuia de cîțiva ani o întrebare: «oare cum luptă organismele fără coloană vertebrală cu agresivitatea mediului înconjurător... Cum se apără... Care este mecanismul imunității la nevertebrate?» Acum, în drum spre laborator, era nerăbdător să înceapă un alt soi de experiențe cu speranța că va descoperi noi date.

Cantacuzino se auzi strigat. Bunul său prieten, marele biolog Kovalevski, îi făcea semn să-l aştepte. Cantacuzino se opri. «Dragă Cantacuzino, eu trebuie să calc de trei ori ca să acopăr un pas de-al dumitale». Kovalevski contrasta izbitor cu statura masivă, stîncoasă a lui Cantacuzino. Acesta zîmbi. În ochi i se aprinseră două luminițe blajine. «Cantacuzino, gîndi Kovalevski, iubeşte oamenii ca nimeni altul... Poate, de aceea, toți de aici, de la Roscoff, țin atît de mult la el». Apoi Kovalevski rosti cu glas tare: «Doream să te anunț, că idolul tău, Mecinikov, căruia i-am scris despre tine şi experiențele tale, ne aşteaptă în laboratorul său de la Institutul Pasteur... Este nerăbdător să te cunoască.».

...Anul 1893. Întors la Paris, Cantacuzino muncea peste puteri ca să facă față celor două facultăți pe care le urma în paralel. Se scula de la 5 dimineața. Trecea pe la spitalele Charité şi Cochin, unde-şi trata bolnavii, noaptea făcea gărzi la căpătîiul acestora şi de multe ori îi înlocuia pe colegii mai vîrstnici în gărzile de noapte. Uneori aceştia îi spuneau cu blîndețe părintească: «Bine tinere, dar de cîte nopți n-ai mai dormit în patul tău?» Cantacuzino reuşea să realizeze ceea ce pentru alții ar fi fost o povară. Statura sa de «Sfarmă piatră» ascundea energii inepuizabile. După o zi de cursuri şi muncă la spital mai găsea timp pentru teatru, operă, concerte. Şi cum Muzeul Louvru — marea comoară a omenirii — nu era departe — vizitarea acestuia devenise pentru el deprindere.

Alteori, plimbîndu-se pe malurile Senei, printre anticari, căuta rarități ascunse unui ochi neavizat. Încet, încet, colecția sa se îmbogățeşte cu gravuri de Albrecht Dürer, Eugène Delacroix, manuscrise vechi, stampe japoneze, vase de ceramică franceză. Cultura temeinică, veşnic alimentată de lecturi valoroase — în cinci limbi — i-au creat un gust sigur. Discerne cu siguranță lucrul de artă de mare valoare. Iubeşte muzica şi frecventează concertele. Aşa se explică, că într-o vreme, cînd marele compozitor Berlioz, era un străin în propria lui țară, cînd puțini francezi îi cunoşteau lucrările, Ion Cantacuzino şi-a dat seama pe baza culturii sale că tînărul Berlioz este un talent de excepție al muzicii universale. Şi timpul i-a dat dreptate. Dar marea dorință a lui Cantacuzino era să se întoarcă în țară. După multe insistențe reuşeşte să obțină în țară o catedră de profesor de morfologie, la Universitatea din Iaşi. Începuturile activității sale didactice au fost pline de greutăți... Îşi ținea cursurile cu studenții săi într-o cămăruță închiriată, lipsit de aparatura de specialitate, de cărți, ba chiar fără tablă de scris. Cantacuzino pregătea cu mîna lui materialul de experiențe, desena planşe, organiza excursii didactice şi ținea conferințe publice despre darvinism. În cămăruța în care locuia, profesorul şi medicul Cantacuzino dădea consultații gratuite pentru bolnavii fără mijloace materiale. Printre ei erau studenți, muncitori, oameni necăjiți veniți de la țară.

În 1896, familia sa, foarte influentă în acele timpuri, doreşte să-l aducă pe savant la Bucureşti, în locul eminentului profesor de botanică. D. Brîndză — acela care avea să înființeze grădina botanică din Bucureşti.

DORU PUCĂ

(Va urma)

CLUBUL LOGICIENILOR

AMFITRION: PROF. UNIV. EDMOND NICOLAU

MICUL GHEȚAR

Mătușa mea Ana bea adesea apă rece de la frigider. Chiar acum si-a turnat un pahar de apă rece și a pus în el și un cub mare de gheață care plutește. Paharul este plin ochi. Telefonul sună și mătușa Ana ridică receptorul. Unchiul Mircea mă întreabă:

— Ce crezi, dacă paharul rămîne pe masă neatins o jumătate de oră, timp în care gheața se va topi, apa din pahar se va vărsa, sau nu? După cum vezi, cubul de gheață iese din apă.

Răspuns

Ca să plutească, micul ghețar dislocă un volum V de apă, a cărui greutate G este egală cu greutatea gheții. Atunci cînd el se va topi, va produce o cantitate de apă care va cîntări tot G, deci apa nu se va vărsa din pahar, rămînînd la același nivel.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

ASCENSORUL

Ionel are doi prieteni care locuiesc în blocul turn: Dinu la etajul 3 și Anton la etajul 14. Ionel își vizitează adesea prietenii, mergînd cînd la unul, cînd la celălalt. Într-o zi mirat, a făcut următoarea remarcă:

— Ce curios! Cînd plec de la Dinu, aproape întotdeauna ascensorul se află la etajele superioare. Din contră, cînd plec de la Anton, ascensorul este la etajele inferioare. Blochează oare cineva ascensorul la etajele de mijloc?

Răspuns

Dacă admitem că ascensoarele funcționează în permanență, atunci, privind de jos, de la etajul 3, să spunem, ascensorul se va afla în special în partea superioară.

Să admitem că blocul turn are 17 etaje și că, practic, ascensorul merge în permanență de jos în sus și înapoi. Intervalul de timp necesar ascensorului să coboare de la etajul 3 la parter și să revină la etajul 3 este mic în comparație cu intervalul de timp în care urcă de la etajul 3 la 17 și revine la etajul 3.

Timpul poate fi deci împărțit în două categorii: momente în care ascensorul se află sub etajul 3 și momente în care se află la etaje superioare. Probabilitatea de a întîlni ascensorul la etaje inferioare — sau la etaje superioare — este proporțională cu timpul cît ascensorul stă în aceste două categorii de spațiu. Deci, ieșind de la Dinu, Ionel va observa că ascensorul se află în special la etaje superioare. Dimpotrivă, ieșind de la Anton, va constata că situația este inversă.

Yeti

Seară, stele, reci confetti
peste Himalaia bat.
Unde își ascunde Yeti
troienitul său palat?

Urs? Maimuță? Om să fie?
Zeu din nori coborîtor?
Nălucind prin poezie
nu ne vrea vizitatori.

Se ascunde în zăpadă,
în gerosul său palat
inventînd
neîncetat
pentru ținci un miliard —
aparate de-nghețată...

MIHAI NEGULESCU

PATRU ȘI O BARCĂ FĂRĂ A SOCOTI CÎINELE

Am plecat odată într-o excursie, eu, Victor, tatăl meu, Nelu și unchiul meu Anton. După noi s-a luat și Rex — cîinele nostru. La un moment dat trebuia să trecem o apă, dar barca pe care o aveam la dispoziție nu putea lua o încărcătură mai mare de 70 kg. Pe dată am început să socotim. Tata și cu unchiul Anton au cîte 70 kg, iar eu și Nelu cîte 35. Rex are 15 kg. În cîte traversări am ajuns cu toții pe malul opus?

Răspuns

Din datele problemei rezultă că în barcă încape sau un om mare sau doi copii sau un copil și cîinele. Vom proceda deci în modul următor: doi copii traversează rîul, unul rămîne pe mal, altul se întoarce, după care rîul este traversat de un adult, să spunem de unchiul Anton. Acesta rămîne pe malul opus, barca fiind readusă pe malul nostru de către copilul care traversase inițial. Se repetă apoi traversarea rîului de către cei doi copii, după care traversează al doilea adult, în cazul de față tata. Același procedeu este necesar pentru ca și Rex să întregească grupul turistic. Deci, în total sînt necesare 11 traversări simple.

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

●●●●●●●●●●●●●●●●●●●

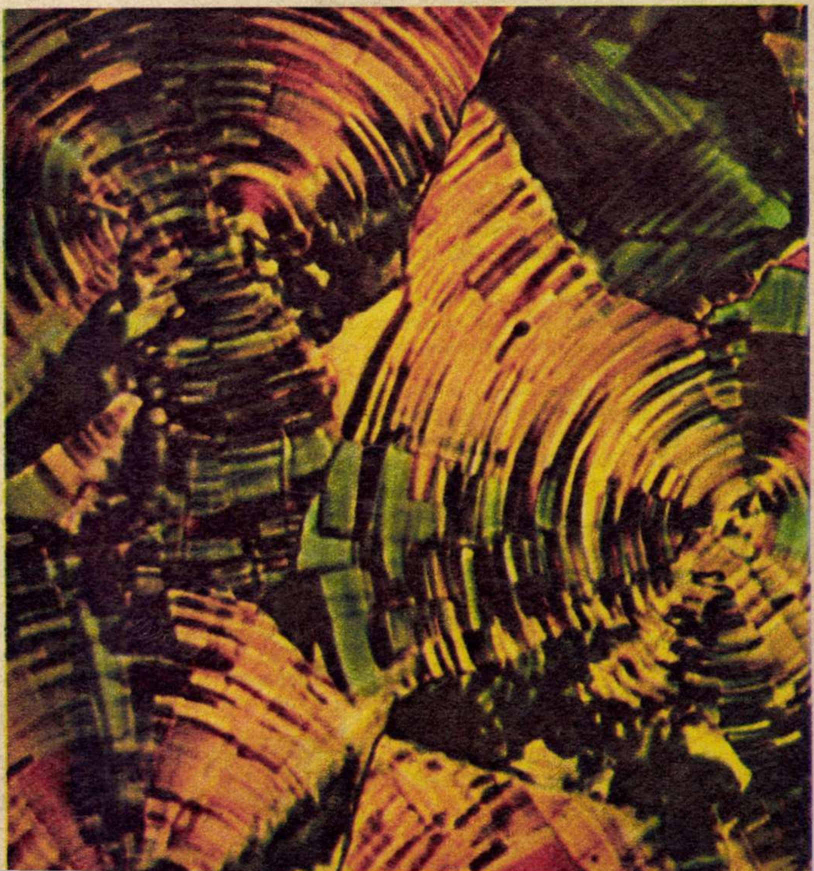

O REVOLUȚIE ÎN BIOLOGIE

INGINERIA GENETICĂ NE OFERĂ MEDICAMENTE NOI (3)

Ingineria genetică deschide perspective nebănuite în realizarea unor medicamente noi, naturale, mai eficace decît cele obținute pe cale sintetică, artificială.

Cercetări intense pe linia recombinării materialului genetic al bacteriilor au dus la descoperirea mijloacelor de a determina anumite bacterii să dobîndească o nouă calitate, aceea de a produce insulină. Grație acestui recent succes al ingineriei genetice, milioane de diabetici vor putea fi tratați cu insulină produsă pe cale naturală, identică celei sintetizate de organismul uman, dar fabricată de o bacterie «programată» de om. În ce fel? Prin transferul unei gene producătoare de insulină de la un organism superior la o bacterie. Această intervenție la nivel molecular (pătrunderea genei în bacterie) a fost suficientă pentru a determina bacteria să producă insulină, hormon atît de necesar încît în lipsa lui organismul se îmbolnăvește de diabet. Insulina produsă de bacterii este mai apropiată celei secretate în organismul uman sănătos și deci mai bine tolerată de cel bolnav. În prezent se pun la punct metode de fabricare la scară industrială a insulinei cu ajutorul bacteriilor.

Specialiștii speră că bacteriile reprogramate de om ar putea revoluționa și domeniul vaccinurilor. Prin recombinarea genetică se va ajunge la sintetizarea agenților care produc reacția de apărare a organismului și astfel în viitor nu va mai fi nevoie ca în organism să fie introdusă prin vaccinare o cantitate mică de microbi cu eficacitate diminuată. Cercetările în aceste domenii sînt spectaculoase. De pildă, se preconizează ca unele boli care apar datorită lipsei unor enzime să se vindece prin introducerea chiar în organism a bacteriilor special programate pentru a secreta enzima lipsă. Asemenea unei miniuzine chimice, bacteria programată va fabrica la momentul oportun substanța de care este nevoie.

Celor care ar privi cu scepticism aceste idei de avangardă specialiștii le oferă de pe acum «mostre» convingătoare. Una din ele este interferonul, substanță ce reprezintă reacția de răspuns a unei celule din organism în momentul cînd este invadată de virusul care produce gripa. Pînă în prezent nu a fost realizat nici un medicament care să rivalizeze cu interferonul natural. De aceea specialiști de la noi și din alte țări lucrează intens pentru a obține interferon. Se speră că în următorii ani ei vor izbuti să treacă la o producție pe scară industrială, pe aceeași bază ca și în cazurile amintite pînă acum, în așa fel încît înainte de sfîrșitul secolului interferonul să poată fi folosit curent, ca orice alt medicament.

Este evident ce înseamnă pentru omenire dezvoltarea cercetărilor privind recombinarea materialului genetic al celor mai diferite bacterii. Cercetătorii nu se mulțumesc însă numai cu ce le oferă natura pentru a face un transfer de gene de la o bacterie la alta sau de la un organism la altul. În 1970 s-a realizat prima sinteză artificială a unei gene. În prezent, în diferite laboratoare din lume se lucrează la sinteza altor gene. Biologii întrevăd posibilitatea ca aceste gene sintetizate artificial să fie introduse în diferite bacterii. Pe baza acestui transfer de gene, bacteriile vor putea sintetiza aminoacizi, proteine, enzime, hormoni, antibiotice etc. Bacteriile, care sînt cultivate ușor și ieftin, vor căpăta capacitatea de a produce diferite biomolecule pe o cale complet nouă, de mare eficiență, care va revoluționa tot ce se cunoaște pînă acum în domeniul biologiei.

ELENA MARINESCU

(Va urma)

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

CURIOZITATE NUMERICĂ

Numărul 142 857 are proprietăți foarte interesante. Amplificat cu 3 dă 428 571, cu 2 dă 285 714, cu 6 — 857 142, cu 4 — 571 428 și amplificat cu 5 obținem 714 285. Se observă că multiplicat cu cifrele arătate mai sus, numărul stabilit dă numere formate din aceleași cifre, în aceeași ordine, cu deosebirea că prima cifră la fiecare număr trece în finalul numărului. O altă curiozitate constă în faptul că suma cifrelor, la fiecare din aceste numere, adunate cîte o pereche din trei în trei, este totdeauna nouă.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

CINCI CURIOZITĂȚI DESPRE... CEAS

● Cel mai vechi orologiu (cu mecanism) a fost realizat în China, în anul 725 al erei noastre. Autorii: frații Lian Hsîn și Lian Li-țan. Din păcate, rodul muncii lor, amintit în cronici, nu se mai păstrează, fiind nimicit cu prilejul unui incendiu.

● Primul ceasornic în sensul contemporan al cuvîntului a fost inventat în 1370 de H. Devic. El era pus în mișcare de o greutate de 250 kg! Mai tîrziu, în anul 1763, un savant francez realizează un ceasornic cu arc. Numai cadranul singur avea o lungime de 66 cm și pentru a-l putea urni din loc erau necesari doi oameni.

● Cel mai vechi ceas de buzunar a ieșit din mîinile meșterului Peter Henlein în 1511. Se numea «Oul de Nŭrnberg» și era lucrat în întregime din fier! În vremea aceea ceasurile de buzunar erau atît de grele încît posesorii lor trebuiau să se folosească de serviciile unui hamal pentru a le transporta!

● Ceasul de mînă a fost «inventat» de Napoleon. De fapt, el n-a făcut decît să-și mute ceasul de buzunar la încheietura mîinii, pentru a ști în orice clipă ce oră este. Dar acest lucru a fost apoi imitat și, cu ajutorul unor brățări și apoi al unor curele, s-a născut ceasul de mînă.

● Unul din cele mai vechi ceasuri din lume se află la muzeul de ceasuri din orașul Wuppertal (R.F.G.). Sunetul produs de acest ceas nu este obișnuitul tic-tac, ci un zgomot care seamănă cu cel al unei mori de apă. Ceasul a fost realizat în anul 1088 de un ceasornicar german, după planuri concepute de meșteri chinezi. El funcționează și acum cu cea mai mare precizie. Fiecare din cei 36 de dinți ai roții este umplut cu apă. Rotația completă a unei roți se efectuează în 15 minute, scurgerea acestui timp fiind înregistrată pe un cadran prin deplasarea cu o gradație a acelor ceasornicului.

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

UN CALCUL CE SE CERE REZOLVAT

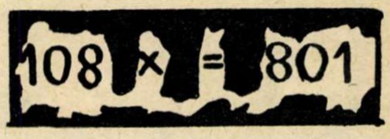

Pe o bucățică de hîrtie ruptă se află un calcul din care nu se mai vede decît ce arată desenul. Completați cifrele care lipsesc ca să reconstituiți calculul inițial.

1089×9=9801

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

Lexicon „Cutezătorii"

CRISTALELE LICHIDE

Solide, lichide, gazoase — pînă acum cîteva decenii această sumară împărțire a stărilor de agregare a materiei părea mulțumitoare. Între timp însă ea s-a dovedit cu totul insuficientă pentru a cuprinde varietatea infinită a naturii. Iar tehnologiile moderne au adăugat caleidoscopului de forme pe care le prezintă materia în natură altele, noi, obținute artificial.

Printre acestea se numără și așa-zisele cristale lichide. Despre ce este vorba? Se știe că în substanțele solide, care se prezintă sub forma unor cristale ordonate, moleculele ocupă în spațiu locuri bine precizate de natura cristalului și au orientări fixe. Creșterea temperaturii duce la dezorganizarea ansamblului, moleculele se deplasează și astfel se obține un lichid. Dar între starea de ordine cristalină și cea de dezordine, anumite substanțe prezintă o stare intermediară. Ele ajung asemănătoare lichidelor, întrucît substanțele aflate în această stare «curg», dar continuă să păstreze unele caracteristici ale solidelor, de pildă, anizotropia optică proprie cristalelor: ca și acestea, cristalele lichide transmit undele luminoase cu viteze care diferă după direcția de propagare a acestora. Aflîndu-se într-o asemenea fază, numită mezomorfă, substanțele capătă proprietăți originale. De pildă, cînd o lumină albă traversează un asemenea strat de materie, ea este separată în două fluxuri cu caracteristici diferite, dintre care unul străbate materialul, pe cînd celălalt este reflectat într-o gamă îngustă de lungimi de undă. Aceasta explică apariția culorilor la suprafața cristalelor lichide.

Lungimea de undă la care se produce reflectarea depinde de mai mulți parametri: unghiul razei incidente, natura materialului și mai ales temperatura lui (creșterea ei duce la micșorarea lungimii de undă). Apare astfel un mijloc excelent pentru determinarea cu precizie a temperaturii corpurilor, o diferență de o zecime de grad traducîndu-se printr-o pronunțată schimbare de colorit.

Aplicații? Foarte diverse, de la depistarea focarelor de infecție aflate în corp la determinarea temperaturii superficiale a aripii unui avion și la reperarea microelementelor parazitare de pe circuitele imprimate. Dar pentru cristalele lichide era aplicațiilor se află abia la început.

9

BUREBISTA

6

Scenariu: VLAICU BÂRNA
Desene: VALENTIN TĂNASE

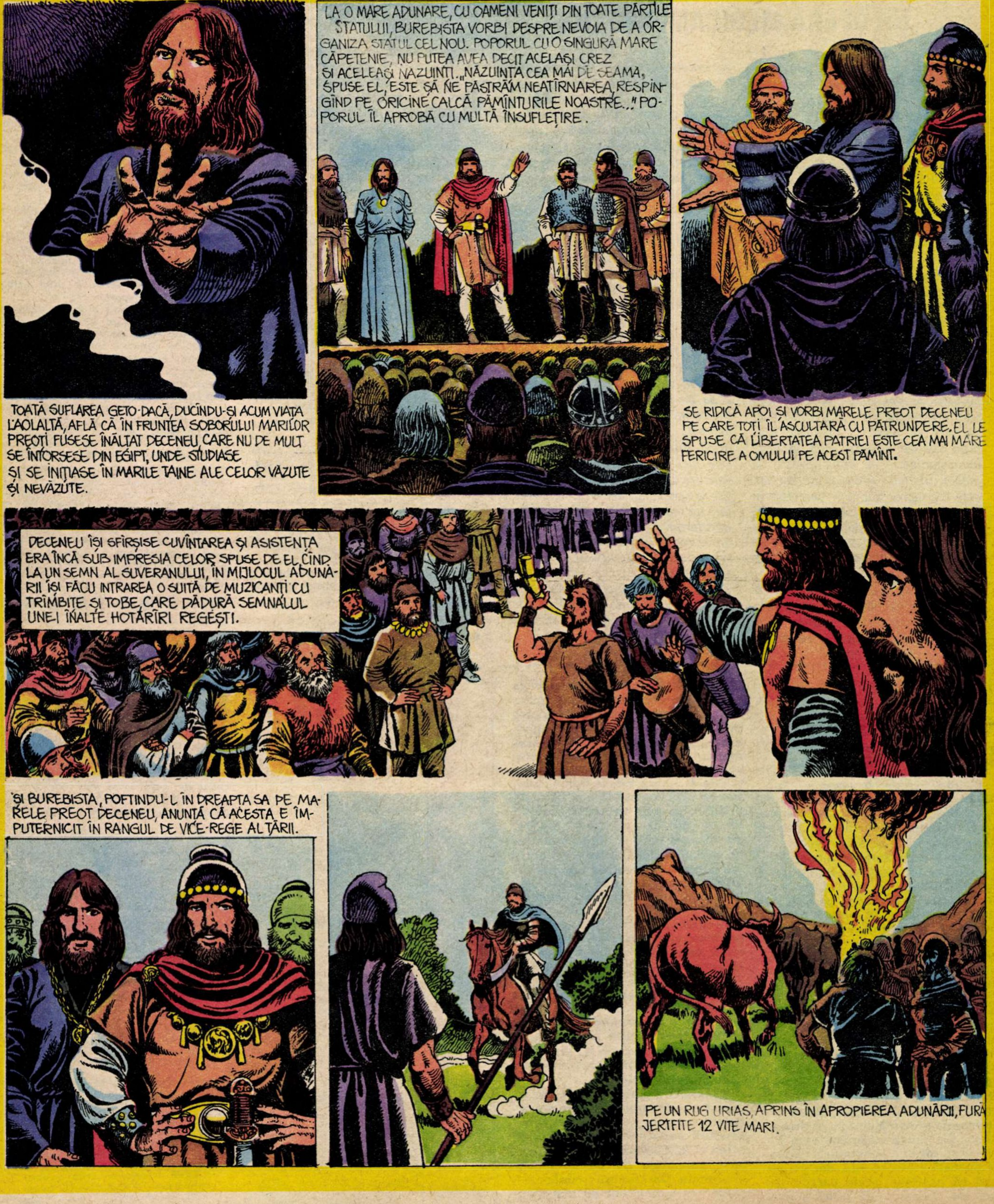
TOATĂ SUFLAREA GETO-DACĂ, DUCÎNDU-ȘI ACUM VIAȚA LAOLALTĂ, AFLĂ CĂ ÎN FRUNTEA SOBORULUI MARILOR PREOȚI FUSESE ÎNĂLȚAT DECENEU, CARE NU DE MULT SE ÎNTORSESE DIN EGIPT, UNDE STUDIASE ȘI SE INIȚIASE ÎN MARILE TAINE ALE CELOR VĂZUTE ȘI NEVĂZUTE.
LA O MARE ADUNARE, CU OAMENI VENIȚI DIN TOATE PĂRȚILE STATULUI, BUREBISTA VORBI DESPRE NEVOIA DE A ORGANIZA STATUL CEL NOU. POPORUL CU O SINGURĂ MARE CĂPETENIE, NU PUTEA AVEA DECÎT ACELAȘI CREZ ȘI ACELEAȘI NĂZUINȚI. „NĂZUINȚA CEA MAI DE SEAMĂ, SPUSE EL, ESTE SĂ NE PĂSTRĂM NEATÎRNAREA, RESPINGÎND PE ORICINE CALCĂ PĂMÎNTURILE NOASTRE..." POPORUL ÎL APROBĂ CU MULTĂ ÎNSUFLEȚIRE.
SE RIDICĂ APOI ȘI VORBI MARELE PREOT DECENEU PE CARE TOȚI ÎL ASCULTARĂ CU PĂTRUNDERE. EL LE SPUSE CĂ LIBERTATEA PATRIEI ESTE CEA MAI MARE FERICIRE A OMULUI PE ACEST PĂMÎNT.
DECENEU ÎȘI SFÎRȘISE CUVÎNTAREA ȘI ASISTENȚA ERA ÎNCĂ SUB IMPRESIA CELOR SPUSE DE EL CÎND LA UN SEMN AL SUVERANULUI, ÎN MIJLOCUL ADUNĂRII ÎȘI FĂCU INTRAREA O SUITĂ DE MUZICANȚI CU TRÎMBIȚE ȘI TOBE, CARE DĂDURĂ SEMNALUL UNEI ÎNALTE HOTĂRÎRI REGEȘTI.
ȘI BUREBISTA, POFTINDU-L ÎN DREAPTA SA PE MARELE PREOT DECENEU, ANUNȚĂ CĂ ACESTA E ÎMPUTERNICIT ÎN RANGUL DE VICE-REGE AL ȚĂRII.
PE UN RUG URIAȘ, APRINS ÎN APROPIEREA ADUNĂRII, FURĂ JERTFITE 12 VITE MARI.

(Va urma)

Partidul, țara au în grijă pruncii
Cum soarele veghează peste ram.
Cresc tineri pionieri la școala muncii,
La școala faptelor acestui neam.

Partidul, țara ne dau școli, cămine,
Ateliere, cărți și săli de sport.
Cresc tineri pionieri spre noi destine,
Cresc tineri fii, căliți pentru efort.

Să fii destoinic pionier înseamnă
Cu cutezanță să înveți să crești,
Partidul comunist și țara-mamă
Să le iubești, și-n fapt să le cinstești!

Foto: CONSTANTIN POPESCU

7

JOI, 14 FEBRUARIE 1980,
ANUL XIV (646)

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

Pentru viitorul de aur al Patriei

Într-o impresionantă unitate de gînd și voință, joi, 7 februarie, cetățenii circumscripției electorale nr. 1 «23 August» din București, dînd glas, într-o mare adunare cetățenească, dorinței fierbinți a tuturor celor ce muncesc și care trăiesc în puternica și moderna zonă industrială a orașului, au propus candidatura celui mai iubit fiu al patriei noastre, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU,** pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională.

Într-o atmosferă de vibrant entuziasm, cei peste șapte mii de participanți la adunare au exprimat simțămintele lor de aleasă prețuire față de activitatea neobosită, plină de dăruire a secretarului general al partidului, față de exemplara sa capacitate creatoare, puse din fragedă tinerețe în slujba împlinirii celor mai nobile aspirații ale poporului nostru — pace, libertate, independență și suveranitate, progres și bunăstare.

Toți participanții la adunare au primit propunerea cu deosebit entuziasm, cu îndelungi ovații și aclamații.

De activitatea prodigioasă a tovarășului **Nicolae Ceaușescu** la cîrma partidului și statului, de remarcabila sa gîndire și acțiune revoluționară, profund novatoare, sînt indisolubil legate cele mai mărețe înfăptuiri din istoria României.

Pentru cetățenii din circumscripția electorală nr. 1 «23 August» situată într-o zonă cu vechi și puternice tradiții muncitorești, entuziasta adunare populară a constituit un nou și fericit prilej de a transmite celui mai iubit fiu al poporului, tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** cele mai alese mulțumiri și profunda recunoștință pentru grija sa nețărmurită față de înflorirea necontenită a Bucureștiului deopotrivă cu înflorirea întregii țări.

În încheierea adunării, participanții au adresat tovarășului **Nicolae Ceaușescu** o scrisoare prin care îl roagă să accepte propunerea de a fi candidat al Frontului Democrației și Unității Socialiste în circumscripția electorală nr. 1 «23 August» în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională.

«Îndatoriri importante în ridicarea nivelului școlii, în întreaga activitate de educare revoluționară a tineretului revin Uniunii Tineretului Comunist, asociațiilor studențești și organizațiilor pionierilor, care trebuie să cultive mai intens în rîndul copiilor și tinerilor pasiunea pentru știință, tehnică și cultură, pentru munca concretă, creatoare de valori materiale și spirituale, să le dezvolte simțul datoriei față de societate, față de popor».

NICOLAE CEAUȘESCU

9
1980
martie

ÎN CINSTEA ALEGERILOR DE DEPUTAȚI

În întreaga țară, purtătorii cravatei roșii cu tricolor întîmpină alegerile de deputați de la 9 martie prin bogate manifestări.

«Pentru aleșii țării»

În ceasurile lor libere, pionierii de la Școala generală nr. 1 — comuna Cotești, județul Vrancea, participă la pregătirea unor montaje literar-muzicale dedicate alegerilor de la 9 martie. Purtînd titluri ca «La ceasul cînd alegem», și «Pentru aleșii noștri», programele pregătite de copii vor fi prezentate în curînd în fața alegătorilor comunei Cotești.

«Tinerețe și dăruire revoluționară, sub drapelul partidului»

La clubul de dezbateri politico-educative de la Casa pionierilor și șoimilor patriei din Oțelu-Roșu, (județul Caraș-Severin), pionierii au organizat simpozionul «Tinerețe și dăruire revoluționară, sub drapelul partidului». Dedicat vieții și activității celui mai iubit prieten și îndrumător al tinerei generații, tovarășul Nicolae Ceaușescu, simpozionul a avut numeroși invitați care au vorbit despre activitatea plină de abnegație a secretarului general al partidului pentru ridicarea României pe noi culmi de progres și bunăstare. În încheierea lucrărilor simpozionului, pionierii au prezentat un frumos recital de poezie patriotică.

«Creștem odată cu țara»

Sub acest generic s-a desfășurat vizita pe care o sută de pionieri de la Școala generală nr. 13 au făcut-o recent la «Grivița Roșie» din Capitală. Din dialogul avut cu comuniștii diferitelor secții ale întreprinderii bucureștene, pionierii au desprins numeroase date și fapte privind munca și realizările colectivului de aici.

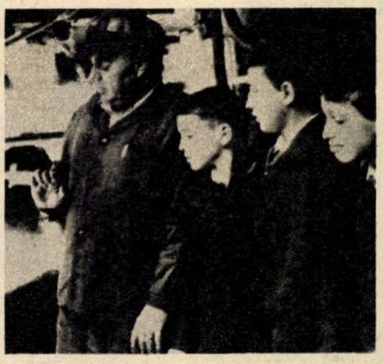

200 de artiști

Spectatorii care vin să vizioneze în aceste zile piesele prezentate de Teatrul pentru copii din Brăila au plăcerea de a se întîlni, în incinta teatrului, cu numeroase lucrări aparținînd tinerilor artiști din orașul lor. Purtînd genericul «Mulțumim din inimă partidului» expoziția reunește peste 200 de lucrări realizate de tot atîția pionieri și șoimi ai patriei care, prin limbajul desenului, vorbesc de minunatele condiții în care-și trăiesc copilăria.

Șoimii patriei
IANUARIE
1
1980

O BUCURIE PENTRU PRIETENII ȘI FRAȚII VOȘTRI MAI MICI:

A APĂRUT REVISTA „ȘOIMII PATRIEI“!

Conținut bogat, variat, ilustrație atrăgătoare — un minunat prieten pentru orele de lectură ale celor mici.

Ajutați-i să se aboneze, să-și formeze obișnuințe de lectură.

Începeți de-acum: primele numere ale revistei vă stau la dispoziție.

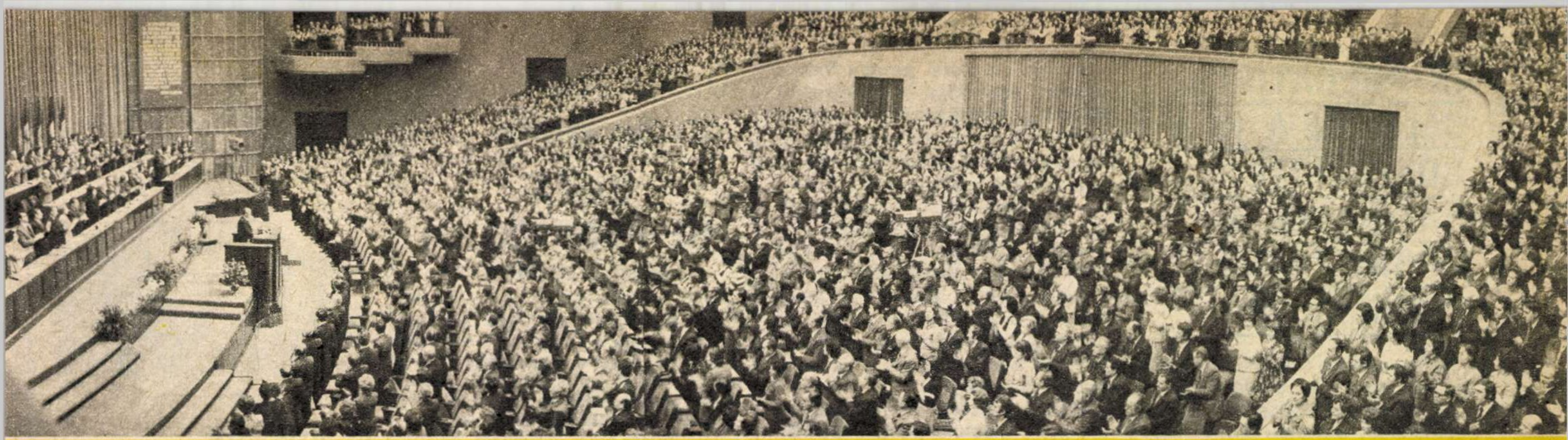

CONGRESUL EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

În prezenţa secretarului general al partidului, tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU, au avut loc, la începutul acestei săptămîni lucrările primului forum naţional al slujitorilor şcolii româneşti. Organizat la iniţiativa tovarăşului Nicolae Ceauşescu, Congresul educaţiei şi învăţămîntului a pus cu pregnanţă în lumină grija statornică pe care partidul şi statul o manifestă faţă de destinele şcolii, pentru dezvoltarea învăţămîntului pe baze noi, revoluţionare, în strînsă legătură cu viaţa, cu producţia şi cercetarea.

Ampla participare şi importantele probleme dezbătute conferă congresului o dimensiune deosebită, ca cea mai largă, mai reprezentativă şi mai democratică reuniune din istoria şcolii româneşti.

La Congres au participat 3 350 de delegaţi şi invitaţi reprezentînd pe membrii corpului didactic — educatoare, învăţători, profesori, cadre universitare — puternic detaşament al intelectualităţii noastre, căruia partidul, poporul i-au încredinţat nobila misiune de a pregăti pentru muncă şi viaţă generaţiile de azi şi de mîine ale României.

Un moment deosebit de important în lucrările Congresului educaţiei şi învăţămîntului l-a constituit cuvîntarea secretarului general al partidului, tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU, care s-a referit pe larg la rolul hotărîtor ce revine învăţămîntului, ştiinţei şi culturii ca factori determinanţi ai progresului multilateral al patriei, ai trecerii societăţii socialiste româneşti într-o nouă etapă, superioară, de dezvoltare. Urmărită cu deosebită atenţie, cuvîntarea secretarului general al partidului a fost subliniată în repetate rînduri cu îndelungi aplauze şi ovaţii.

În continuare, în cadrul dezbaterii generale a problemelor înscrise pe ordinea de zi au luat cuvîntul numeroşi delegaţi. Dînd o înaltă apreciere ideilor de o inestimabilă valoare teoretică şi practică cuprinse în cuvîntarea rostită de tovarăşul Nicolae Ceauşescu în cadrul acestui înalt forum, vorbitorii şi-au exprimat recunoştinţa fierbinte faţă de ctitorul şcolii moderne româneşti, părintele iubit al tinerelor vlăstare ale României socialiste.

Vorbitorii au evidenţiat că, astăzi, şcoala de toate gradele oferă cadrul optim pentru formarea la un înalt nivel a tineretului patriei noastre, pentru pregătirea forţei de muncă necesare tuturor domeniilor de activitate.

Toţi cei prezenţi s-au angajat în numele colectivelor pe care le-au reprezentat ca, sub conducerea organelor şi organizaţiei lor de partid, să facă totul pentru transpunerea în viaţă a documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R., a preţioaselor indicaţii cuprinse în expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu la Congresul educaţiei şi învăţămîntului.

CALENDAR EROIC – 1933

Istoria ţării, tezaur al luptelor pentru libertate şi dreptate, este o impresionantă poveste de eroism. Astfel este înscris în calendar anul 1933, marcat în februarie de luptele revoluţionare ale muncitorilor ceferişti şi petrolişti conduşi de Partidul Comunist Român. Să întoarcem filele istoriei spre acele timpuri de restrişte pentru oamenii care munceau din greu în fabrici, în uzine şi pe ogoarele ţării. Desigur, un tînăr de astăzi nu-şi poate reprezenta cu uşurinţă viaţa din acele vremuri apăsătoare. Astăzi, cînd fiecare copil din ţară are posibilitatea de a se pregăti plenar, de a urma şcoala gratuit, de a învăţa, de a creşte nestingherit înconjurat de grija părintească şi duioasă a familiei sale şi a întregii societăţi, imaginile întunecate ale trecutului pot părea de necrezut. Ele sînt, într-adevăr, datate. În anul amintit, muncitorii îşi vedeau familiile ameninţate de foame, de o cruntă mizerie. Se făceau multe concedieri, preţurile creşteau, salariile erau derizorii. Şcolile se închideau, peste un milion de copii erau sortiţi să rămînă analfabeţi. Într-un cuvînt, se manifestau urmările marii crize economice ce cuprinsese întregul sistem capitalist, criză ce constituia dovada acută a neputinţei acestui sistem.

Astăzi, copiii oamenilor muncii din lumea petrolului de pe Valea Prahovei, ai oamenilor muncii din lumea uzinelor, din Reşiţa, Iaşi, Paşcani, Galati, Cluj-Napoca, Dej, Timişoara, din porturile Tulcea, Constanţa, din Orşova; locuri unde în anul 1933 au avut loc încordate bătălii de clasă, greve şi demonstraţii — copiii din aceste locuri nu mai descoperă urmele trecutului decît în documente. Astăzi, copiii care locuiesc pe Calea Griviţei şi ştiu că aici se află una din cetăţile industriale ale Capitalei, greu îşi pot imagina Calea Griviţei de acum cîteva decenii; casele triste, atelierele întunecate, chipurile supte şi crispate, Tinerii de astăzi aud cu memoria impresionată a urmaşilor salvele de mitraliere ucigaşe care au răsunat la Atelierele Griviţa, în dimineaţa zilei de 16 februarie 1933, văd, cu ochii impresionaţi ai prezentului liber, arestările şi persecuţiile ce-au urmat atunci... Dar sîngele vărsat în februarie 1933, ca în atîtea zile memorabile de luptă revoluţionară, nu a fost zadarnic. Lupta comuniştilor români a continuat cu o şi mai mare dîrzenie şi clarviziune. Izbînda acestei lupte, însumînd mulţi ani şi multe jertfe, a răsărit solar la 23 August 1944 — şi sub radiaţia acestei zile sărbătoreşti se ivesc, an de an, zilele de astăzi, zile senine, de încredere în viitor.

DRUM ÎN ISTORIE

Fiului meu Adrian

Băiatul meu cu nume de roman
Cu ochii negri şi sufletul de dac,
Astăzi vom străbate pămîntul transilvan
Vatră tînără de-a pururea în veac,
S-aude cum în Apuseni mai doineşte Iancu Avram
Visarea românească de două mii de ani.

Astăzi o să cunoaştem lumea transilvană
Istoria iluminînd dramatica ei poveste,
Satul, părinţii, pădurile de brad şi rîurile toate.
La Sarmizegetusa o să-ţi arăt
Cum Decebal şi dacii nu au moarte.

La Roata lui Horea o să ne rugăm
Ca Memoria ei să nu fie mormînt,
Dreptăţii şi adevărului pe pămînt.

Vom trece pe Cîmpia Libertăţii de-a pururea măreaţă
La Alba Iulia vom culege împreună florile Unirii,
Şi sîngele lui Mihai va cînta orele împlinirii
Într-o pură lumină, ca într-un început de viaţă.

Şi va ninge în tînăra Transilvanie,
Cum n-a mai nins demult,
Şi totul o să fie ca-ntr-un basm
necunoscut
Pe care amîndoi o să-l ascultăm cum îl spune buna
Cînd ziua creşte, ca şi vîrsta ta, într-una.

ZAHARIA SÂNGEOREZAN

ÎN PREGĂTIREA CELEI DE-A IV-A CONFERINȚE NAȚIONALE A ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

● În perioada 6 martie — 15 aprilie vor avea loc conferințele de dări de seamă și alegeri la nivelul comunelor, orașelor și municipiilor (sectoarelor). Totodată se vor constitui comisiile pentru îndrumarea activității Organizației Șoimii patriei. Data la care urmează să se desfășoare conferințele se va anunța tuturor unităților cu cel puțin 10 zile înainte.

● După cum am arătat în articolul privitor la alegerile de la nivelul unității, la aceste conferințe participă pionierii care au fost desemnați ca delegați. Din rîndul acestora fac parte și candidații pentru Consiliul Organizației Pionierilor (comunal, orășenesc, municipal) și pentru comisia de cenzori respectivă.

● Numărul pionierilor delegați la conferința comunală, orășenească sau municipală (de sector) a Organizației Pionierilor, precum și cel al candidaților pentru consiliile respective se stabilește de către birourile județene ale consiliilor Organizației Pionierilor pe baza normei de reprezentare. Constituind un important moment de analiză a activității pionierești, conferințele de dare de seamă și alegeri vor fi pregătite cu deosebită atenție de către birourile consiliilor comunale, orășenești și municipale ale Organizației Pionierilor.

● Conferințele de dare de seamă și alegeri la nivel comunal, orășenesc și municipal (sector) încep și se încheie cu ceremonial pionieresc. Președintele consiliului respectiv deschide lucrările adunării, după care propune și se alege prin vot deschis un prezidiu format din 7—15 pionieri și adulți ● Prezidiul își desemnează un președinte. Membrii prezidiului pot conduce pe rînd lucrările adunării ● Se alege, de asemenea, un secretariat format din 3—5 membri — adulți și pionieri — care redactează procesul-verbal și reține propunerile și sugestiile pentru îmbunătățirea planului de măsuri.

● După alegerea organelor de lucru ale conferinței, se supune aprobării ordinea de zi care cuprinde: **darea de seamă** asupra activității desfășurate de la alegerile precedente; **proiectul planului de măsuri; dezbateri; alegerea noului consiliu, a comisiei de cenzori, a delegaților la conferința organizației județene; desemnarea candidaților pentru organele județene; constituirea comisiei pentru îndrumarea activității Organizației Șoimii patriei** ● Înainte de prezentarea dării de seamă, conferința va aproba numărul membrilor — adulți și pionieri — care urmează a fi aleși în noul consiliu și în comisia de cenzori ale Organizației Pionierilor respective. Totodată va fi comunicat numărul delegațiilor ce vor fi aleși pentru Conferința județeană a Organizației Pionierilor și numărul candidaților ce vor fi desemnați pentru organele de conducere județene.

● După prezentarea dării de seamă și a proiectului planului de măsuri, se trece la discuții. **Dezbaterile au loc în plenul conferinței și pe secțiuni:** ale **adulților, pionierilor** și **Comisiei pentru îndrumarea activității Organizației Șoimii patriei;** în plenul conferinței vor fi prezentate sintezele dezbaterilor pe secțiuni. ● Sînt supuse apoi aprobării, prin vot deschis, darea de seamă și activitatea consiliului, după care acestea își încetează activitatea. ● În continuare se procedează la alegerea noului consiliu, a comisiei de cenzori, la desemnarea delegaților și candidaților pentru organele de conducere imediat superioare. Se constituie, de asemenea, Comisia pentru îndrumarea activității Organizației Șoimii patriei formată din adulți și pionieri. (La nivelul comunelor și al orașelor, cei 2 pionieri membri în comisie fac parte din consiliul Organizației Pionierilor respectiv) ● În secțiunea pionierilor se desemnează pionierii membri ai consiliului și comisiei de cenzori respective și se aleg din rîndul acestora locțiitorii președintelui. Sînt desemnați, de asemenea, delegații la conferința organizației imediat superioară ca și candidații pentru consiliul Organizației Pionierilor și comisia de cenzori.

● **Președintele consiliului comunal, orășenesc, municipal (de sector) împreună cu pionierii locțiitori se constituie în comandamentul pionierilor de la nivelul respectiv.**

● După efectuarea alegerilor și constituirea Comisiei pentru îndrumarea activității Organizației Șoimii patriei are loc plenara comună a consiliului Organizației Pionierilor și a Comisiei pentru îndrumarea activității Organizației Șoimii patriei. ● În cadrul plenarei comune, **consiliul Organizației Pionierilor alege** în mod individual, prin vot deschis, din rîndul membrilor săi, **biroul.** Și Comisia pentru îndrumarea activității Organizației Șoimii patriei își alege biroul său. Componența nominală a membrilor celor două birouri este prezentată adunării sau conferinței, după încheierea plenarei comune.

În perioada imediat următoare adunărilor și conferințelor de alegeri va fi organizată, la toate nivelurile, instruirea cadrelor nou alese.

DICȚIONAR «Cutezătorii»

IDEEA DE PROGRES (I)

PROGRES ECONOMIC

În manualele voastre (la istorie, la citire, la biologie etc.) apar adesea formulări cum ar fi: «progres și civilizație», «bunăstare și progres», «concepții înaintate, progresiste» etc. Într-un posibil tabel al termenilor cu sensuri apropiate de cel al «progresului» putem nota: dezvoltare, evoluție, schimbare, înnoire, înaintare etc.

Progresul definește **sensul mișcării, al schimbării**, un sens ascendent: de la inferior la superior. Ca termen, el se aseamănă mai bine cu **înnoirea** și **înaintarea**. Societatea omenească în ansamblul ei a progresat în primul rînd datorită **progresului economic**. El este motorul progresului general al societății. Înțelegem prin aceasta îmbunătățirea continuă a modului în care oamenii își produc cele necesare traiului. Este suficient să înțelegeți diferența dintre căruță și automobil, dintre un aparat și alt aparat (un vechi gramofon și un radiocasetofon ultraautomatizat) și veți reține importanța **progresului științific** în cadrul progresului economic.

Legătura tot mai strînsă dintre știință și producție a determinat, pe ambele planuri, un progres accelerat al științei dar și al economiei, al societății. Iată temeiul pe baza căruia revoluția tehnico-științifică ocupă un loc important în programul partidului nostru de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate și înaintare spre comunism.

Din anul 1000, cînd se datează cu aproximație apariția morilor de vînt sau creșterea viermilor de mătase, istoria nu mai consemnează pe parcursul a aproape două secole — pînă la inventarea acului magnetic pe la 1180 — nici o descoperire sau invenție, în timp ce invențiile, transformările suferite de industria și economia modernă în ultimii 50 de ani pot umple, enumerîndu-le, pagini întregi.

În orînduirile bazate pe exploatare progresul economic și social era contradictoriu: de exemplu, progresul economiei capitaliste față de cea feudală a avut loc pe baza adîncirii exploatării crunte a muncitorului. Numai orînduirea socialistă face posibil un tip superior de progres: conștient, armonios, multilateral, al societății în ansamblu, ca și al fiecărui om în parte.

Progresul economic al societății noastre socialiste, progresul ei în ansamblu — social, științific, cultural etc. jalonat de prevederile programului partidului, de directivele congreselor sale, constituie realitatea palpabilă cea mai grăitoare a ceea ce înseamnă progresul și ideea de progres. Acest temei de sensuri, limba noastră îl exprimă prin «tot mai bine» sau «ridicarea crescîndă a bunăstării». La cel de-al XII-lea Congres al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, referindu-se la drumul parcurs în cei 35 de ani de la eliberare, îl numea cu mîndrie «un uriaș salt în istoria României».

Iată cum cel mai bun dascăl despre progres este, pentru noi, realitatea românească a zilelor noastre.

I.T.

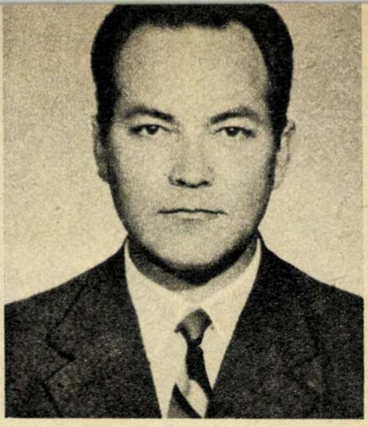

UN NUME PE AGENDA ALEGERILOR DE DEPUTAȚI:

VIRGIL DOBRA

În Otopeni nu-s dealuri, nu-s munți, nu trece rîul, pămîntul e lin ca palma întinsă, senin din toate părțile; case gospodărite, șosele și străzi trase prin geometrie și gînd, grădini, livezi... și, deodată, marea agricultură și industria! 26 000 de hectare arabile ridică în palme pîinea albă, coaptă din grîu cu bobul mare, curat, iar turmele și cirezile de vite și oi completează bogăția obștei. Uriașe solarii și sere, fierbinți, ca luna iulie, dau sănătate și putere culturilor de legume și altor bunătăți nebănuite pentru mesele noastre. Dar, în același timp și în același spațiu, deodată, se ridică, plină de forță, modernă și nouă, «Întreprinderea de aparate de măsură și control», răsfățîndu-și profilul în lumina de februarie. Din altă parte se aud ritmurile «Întreprinderii de utilaje pentru drumuri și poduri», iar cei 3 000 de muncitori pun motoarele acestor vetre industriale pe treabă nesfîrșită. Și, peste tot copiii, tinerii, oamenii, hărnicia.

Printre nenumărații oameni harnici de aici se află și Virgil Dobra, stimat și prețuit de toți cetățenii. Mecanic de profesie și proiectant pentru mașini agricole, secretarul comitetului comunal de partid, **Virgil Dobra** este omul pe care-l găsești permanent prins în iureșul treburilor, căci vine primăvara din toate părțile, iar el vrea să știe cum respiră pămîntul și uneltele, semințele și apele. Candidînd în alegerile de la 9 martie, comunistul, părintele și gospodarul **Virgil Dobra** candidează pentru rodul minunat al muncii oamenilor, pentru urcușul necontenit al comunei Otopeni către frunțile orașului. «Dorința noastră fierbinte, a tuturor, este să îi vedem pe copiii noștri crescînd, devenind ei înșiși comuniști de omenie, harnici și destoinici, într-o comună cît mai repede sistematizată, cu construcții și mai puternice. Am construit și vom construi peste 1 000 de apartamente, într-un timp scurt, căci, iată, zilnic, noi decolăm spre viitor cu toate uneltele muncii, cu întreaga noastră hărnicie». Hărniciei cetățenilor, a părinților din Otopeni li se adaugă și hărnicia copiilor, a pionierilor care întotdeauna își fac simțită prezența acolo unde este nevoie de ajutor.

Muncile de primăvară au început de mult în întreaga țară, iar la Otopeni, în acest prag de martie sărbătoresc, cînd în întreaga țară cetățenii își aleg deputații, hărnicia privește spre rod și trăinicie comunistă.

I.C.

E SOARE IN CLASA NOASTRA

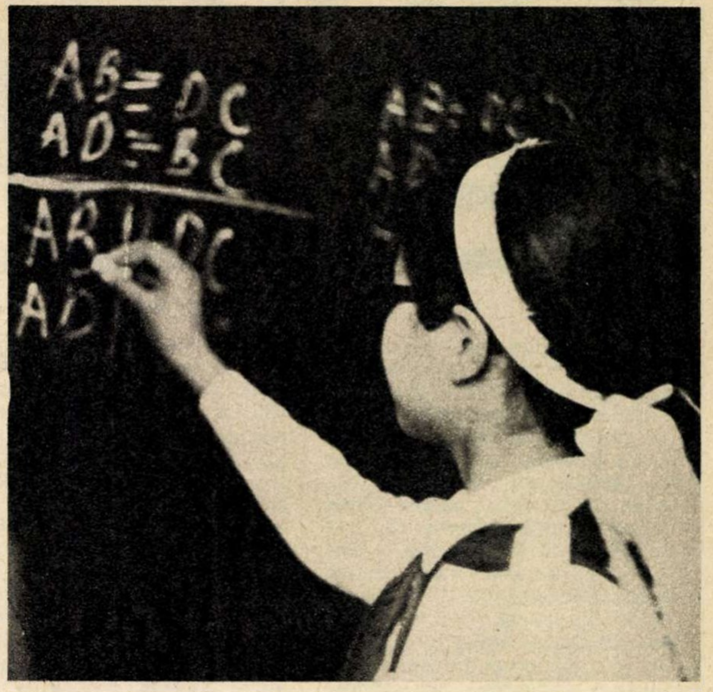

Școala din comuna Costache Negri, județul Galați, este vecină cu «conacul de la Mînjina», celebrul conac unde aveau loc întrunirile marilor pașoptiști, viitori ctitori ai Unirii din 1859. Școala și conacul lui Costache Negri privesc unul la altul, ca doi buni vecini, peste micul hotar care desenează cele două împrejmuiri. Conacul încărcat de glorie a rămas ca un memento viu, martor la ciclica migrație a copiilor, generații după generații, prin clasele ca niște faguri ai școlii de-alături.

...La clasa a VI-a C, azi 29 ianuarie 1980, oră de geografie.

ÎN ACEEAȘI BANCĂ CU ...JULES VERNE

Harta se rostogoli cu zgomot desfăcîndu-se. Băiatul căuta înfrigurat ceva în partea din dreapta, parcurgînd cu privirea spații, în realitate imense. Profesoara nu începuse să întrebe, dar el se uita întins la bucățica aceea de pămînt, ca o pată alungită de cerneală pe maculator, deasupra căreia scria limpede: Noua Zeelandă.

— Tovarășa, spun eu, tovarășa... tovarășa... se întindea peste bănci și peste capete Maria Necula. În rîndul de lîngă ușă, a cărui corectă emblemă o constituie expresia detașată, neutră, a lui Iancu Constantin, toată lumea era liniștită și privea în celălalt colț al clasei, la harta pe care se profila silueta scundă a lui Vivian Mîrza, ca la un spectacol îndepărtat. «Bine că bătălia e cît mai departe de ograda noastră!» În spatele clasei, Mocanu Teodor afișează o bucurie interioară cumpătată: să fie oare faptul că ieri a împlinit doisprezece ani aici, în mijlocul prietenilor săi, sau faptul că el este singurul care știe un lucru ca acesta: Noua Zeelandă e cea mai tare din lume la rugbi. Maria Necula are și ea motivele ei secrete de a se considera prietenă cu lecția de azi: este singura care a citit «Doi ani de vacanță» de Jules Verne, carte ale cărei întîmplări se petrec tocmai pe insula cu pricina.

Tudorel Stîngă are și el o mină luminoasă: din cei doi de 10 luați azi la istorie unul a fost al lui, «Laurențiu Magnificul», îi sună lui în minte numele majestuos al italianului din lecția de azi. Ce bine e cînd știi! Alături, aceleași motive de bucurie le are Luminița Paraschiv, perfect decontractată după un zece luat la fizică la lecția «Dilatarea și... contractarea corpurilor».

Ei, da; dar pe bravul Vivian l-am lăsat singur în fața Noii Zeelande; care, după primele întrebări nu mai seamănă chiar cu o pată de cerneală, ci cu o mică reptilă.

— Unde este așezată?

— În apă, tovarășa.

Năpădit de atîta albăstrime, bietul băiat spusese adevărul. A trebuit apoi să se opintească și înotînd în sus sau în jos de insula buclucașă, să-i așeze acesteia ba un tropic, ba un ecuator, la altceva din toate cele cîte îi trebuie unei insule dornice să-și arate lumii adevărata ei adresă.

Uf! A mers, în fine!

COMETA HALLEY ȘI PARALELOGRAMUL LUI... ELISEI!

«Ipoteză: laturile opuse ale unui patrulater sînt congruente. Să se demonstreze că patrulaterul respectiv este un paralelogram».

Pîrvu Elisei se uită întins la paralelogramul de pe tablă; tocmai acum Spiridoana Stoica îl tăia cu o diagonală. Aha! Au răsărit două triunghiuri egale, lipite unul lîngă altul, ca doi drumeți obosiți ce caută cea mai bună poziție ca să încapă amîndoi în același pat.

— Cum sînt aceste triunghiuri, Elisei? — întreabă vocea profesorului Giușcă.

— Sînt egale.

— De ce sînt egale? continuă necruțătoarea voce.

Cum de ce? se miră băiatul. Ce întrebare mai e și asta? Se vede de la o poștă că sînt egale. Doar că sînt nițel întoarse... invers. Dacă le-ai decupa și le-ai așeza alături, în picioare, s-ar vedea clar. Nici nu e nevoie să le măsori: se vede clar, ce mai!

Din spatele clasei, Eminescu, al cărui portret însorit veghează frunțile aplecate ale copiilor, i-ar fi șoptit, se zice, ucenicului Elisei. «Ia seama, amice: urechea te minte și ochiul te înșeală...» așa că singura șansă a matematicianului rămîne **să demonstreze că ceea ce vede, vede bine.** Poate tocmai de aceea matematicianul, el singur, este în stare să dovedească existența a ceea ce nu se știe că există; poate tocmai de aceea despre Edmund Halley, matematician și astronom englez, se spune că ar fi descoperit cometa care-i poartă numele, «în vîrful peniței»...

La sfîrșitul orei, cînd majoritatea obiectelor din clasă — bănci, tablă, ferestre, tablouri —, desenau invariabil nenumărate dreptunghiuri, doar fereastra ultimă croise din lumina piezișă a soarelui ce asfințea un paralelogram neverosimil de adevărat.

ILIE TRAIAN

* * *

FAGURII DE OȚEL

de **ȘTEFAN DIMITRIU**

Cu Stelian Mureșanu discuția se leagă firesc. Întrebi și răspunsul vine prompt, fără ocolișuri și ezitări. Nimic nu-l găsește parcă nepregătit. Impresia pe care ți-o lasă este că s-a gîndit îndelung la toate, că a evaluat bine fețele strălucitoare, dar și pe cele ascunse, ale lucrurilor, că și-a format un punct de vedere propriu. Sau, cel puțin, un anume fel de a privi în sine și în cei din jurul său. Cu alte cuvinte, o personalitate distinctă. Și, aș îndrăzni să zic, fascinantă.

Am stat ceasuri întregi de vorbă cu el, și, iată, abia acum îmi dau seama că nu i-am reținut totuși un amănunt uneori revelator: culoarea ochilor. Dar dacă este adevărat că albastrul reprezintă întotdeauna puritatea, încrederea și speranța, atunci culoarea ochilor săi nu poate fi alta decît albastră.

Era încă un copil — de treisprezece sau paisprezece ani —, un copil cu ochii cel puțin pe dinăuntru albaștri, cînd a plecat din satul lui, Mînăstirea, sat așezat undeva, în apropierea Dunării, între Călărași și Oltenița, la gurile Mostiștei, în inima de arșiță sau de ger a Bărăganului, și poate că, visînd la fabrica aceea din București la care hotărîse să-și încerce norocul în meserie, n-o vedea altfel, nu și-o putea închipui altcumva decît ca pe un loc unde «peste tot, peste vite și oameni, dogoarea văratică a soarelui pătrunde usturător, ca un gaz de război», așa cum o descrisese într-o pagină de neuitat din «Uzina vie» ilustrul și nefericitul său consătean, scriitorul Alexandru Sahia. Și desigur, că, în urmă cu trei decenii, cînd țara își vindeca cu greu rănile pricinuite de război, de înapoiere economică, de exploatare, această imagine a industriei românești nu era prea departe de realitate. Transportul interuzinal se mai făcea atunci, în mod frecvent, cu carul cu boi, iar aerul din halele de producție era adesea de nerespirat. Dar tînărul Stelian Mureșanu, crescut pe vatra încinsă a Bărăganului și obișnuit să stea drept în bătaia vînturilor lui necruțătoare, nu avea de gînd să dea înapoi. El era unul din miile, din zecile de mii de tineri care, în anii aceia de început ai revoluției socialiste din România, au răspuns cu entuziasm chemării partidului, imperativului istoric formulat de acesta de a-i făuri patriei o puternică și modernă industrie proprie — deziderat care, în anii din urmă, a devenit fapt împlinit. O expresie grăitoare a acestui adevăr de necontestat — însăși Întreprinderea de mașini grele din București, unde muncitorul specialist de înaltă calificare, Stelian Mureșanu, conduce astăzi o echipă complexă de sudori-cazangii, din cadrul secției de mecano-sudură. Un colectiv care a contribuit, printre altele, la realizarea strungului carusel de 16 metri în diametru, ca și la echiparea multor giganți ai chimiei și ai energeticii românești.

Este sigur că drumul parcurs de acest om încă tînăr — are abia patruzeci și doi de ani — nu a fost scutit de necazuri, de piedici, de greutăți. Nu e ușor să lupți, în primul rînd cu tine însuți, pentru a-ți descoperi și pune în valoare toate resursele, pentru a-ți învinge toate inerțiile. Nu e ușor să te aliniezi din mers celor mai avansate industrii, celor mai complicate tehnologii mondiale. Nu e ușor să modelezi dintr-o sută de oameni un colectiv unit și destoinic, capabil să acționeze ca un singur om, cu o sută de inimi. Stelian Mureșanu a știut cum să facă toate acestea. Iar despre necazurile care au fost nici nu-i mai place să-și aducă aminte. S-au dus, au trecut. Au rămas numai faptele. Iar faptele lui și ale tovarășilor săi de muncă sînt cu adevărat impresionante.

L-am găsit într-o dimineață de iarnă, lucrînd împreună cu echipa sa la o coloană imensă, pentru un generator de uree. Sub ochii mei, în hala aceea imensă, luminoasă, bine aerisită, se năștea de fapt o nouă uzină. O uzină pentru fertilizarea pămînturilor. Chiar și a pămînturilor fertile din Bărăganul natal.

— E o răspundere formidabilă, i-am spus. Nu vă copleșește uneori răspunderea asta?

Mă privește calm, cu ochii lui — sînt sigur acum — albaștri.

— Nu, îmi spune. E adevărat că răspunderea îmi aparține în primul rînd mie. Dar, singur, ce-aș putea oare să fac?

Și iată-ne discutînd o vreme despre răspundere. Fără cuvinte mari. Fără definiții de prin dicționare. Fără citate din autori celebri. Simplu. Firesc. Probat de viața de fiecare zi.

— Am căutat să-mpart răspunderea pe fiecare membru al echipei și pot spune că lucrul acesta mi-a reușit. Au fost și situații cînd unii au încercat să fugă de răspundere, dar atunci au primit chiar mai multe sarcini decît ceilalți, și-atunci au înțeles că trebuie să-și facă conștiincios datoria. Mie nu-mi place ca omul să muncească de frică, de frica maistrului, a șefului de echipă sau chiar a directorului. Le spun asta de multe ori băieților, cînd stau de vorbă cu ei. Cel care lucrează de frică este în primul rînd un om laș, și nu un produs superior al naturii. Fără încrederea e care-o avem unul în altul n-am putea să facem nimic. Și fiecare a înțeles că, lucrînd mai bine, producînd mai mult, asta se va răsfrînge în bine asupra întregii economii naționale și, în ultimă instanță, asupra vieții noastre, a fiecăruia. Și așa, am ajuns să stăm bine cu conștiința. Dovadă că, de zece ani, de cînd lucrez la Întreprinderea de mașini grele, n-am avut nici o reclamație la lucrările pe care le-am executat împreună cu oamenii mei. Am primit chiar scrisori de mulțumire, și de la beneficiarii interni, ca și de la cei externi. Iar lucrările de mare capacitate, de mare complexitate mi se repartizează acum fără nici o reținere.

— Care e «secretul» autorității pe care v-ați cîștigat-o în fața oamenilor din echipă? îl întrerup eu.

— Nu e nici un secret, îmi spune Stelian Mureșanu. Colectivul pe care-l conduci, oamenii pe care-i îndrumi trebuie să vadă tot timpul în tine un exemplu, să vadă în tine omul capabil să se zbată și să rezolve niște probleme oricît de grele. Vedeți, cînd asta depinde de mine, eu nu las o problemă nerezolvată, cu riscul de a sta în uzină și douăzeci și patru de ore, și două, și trei zile. Asta face, zic eu, parte din seriozitatea unui om, din «marca» lui. Deci primul lucru pe care trebuie să-l faci ca să fii ascultat, să ai autoritate, este să fii exemplu personal, să pui întotdeauna interesele întreprinderii mai presus de interesele tale. Să te faci bine înțeles de ceilalți și, la rîndul tău, să înțelegi bine colectivul care «te ține», care te face om. Pentru că eu — să zic — fără colectiv n-aș avea nici o valoare. Ne stimulăm unii pe alții, ca rotițele unui imens angrenaj. Și vă spun drept: dacă mîine s-ar pune problema să fiu mutat de aici, cred că am în echipă cel puțin zece oameni care să-mi ia locul, să fie capabili să poarte răspunderea pe care-o am eu acum.

— Cum a fost cu caruselul de 16 metri? insist eu.

— La început cu emoții. Se punea problema unor toleranțe nemaiîntîlnite la noi în țară pentru lucrări de mecano-sudură. Spre bucuria noastră, am ieșit și sub aceste baremuri. Pentru orice constructor de mașini, o toleranță de trei milimetri la un ansamblu sudat de tipul grindei de la caruselul de 16 metri este o satisfacție foarte mare. Vă rog să mă credeți. Dar și mai mult ne-am bucurat cînd, urmărind la lucru caruselul la care și noi ne-am adus contribuția, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne-a spus: «Cu oameni ca voi, putem construi orice mașină».

— Pe umerii dumneavoastră — spun eu — mai apasă încă o mare răspundere, aceea de a face parte, încă de la înființarea lui, din Consiliul Național al Oamenilor Muncii. De ce credeți că ați fost ales în acest organism, tovarășe Stelian Mureșanu?

— În primul rînd, pentru rezultatele muncii noastre, îmi spune el, arătînd către fagurii uriași de oțel, luminați de flăcări incandescente. În al doilea rînd, cred eu, pentru că sînt un om deschis. Nu-mi plac lucrurile de mîntuială, îmi place să-i spun omului în față ce am de spus. Tovarășul Nicolae Ceaușescu ne spune adesea: «Fiți interpreții mei pe lîngă colectivele pe care le reprezentați». Eu încerc să fiu un astfel de interpret, în sensul de a duce cuvîntul partidului în inimile tuturor oamenilor cu care lucrez. Și cuvîntul partidului rodește în fiecare din noi.

Cu casca lui din ebonită, îndesată bine pe cap, cu privirile lui — albastre — totdeauna căutătoare și mai ales cu faptele lui de fiecare zi, Stelian Mureșanu conturează în mintea mea, din clipa în care l-am cunoscut, chipul omului pe deplin conștient de răspunderea și misiunea lui socială. Pentru că, alături și la fel cu miile de constructori ai socialismului din țara noastră, el a înțeles că prin activitatea sa neobosită, prin gîndirea sa creatoare, prin soluțiile noi și viabile pe care viața ni le pune mereu în față, prin lupta lui pentru mai mult, mai repede și mai bine, prin entuziasmul său revoluționar, de adevărat comunist, el este de fapt răspunzător nu numai pentru munca și profesiunea lui, ci mai presus de toate acestea, pentru însuși prezentul și viitorul țării.

copilul arhitect '80

Nou în profilul capitalelor lumii: turnurile de televiziune.

UN NOU CONCURS AL REVISTEI Cutezătorii

Ca în fiecare an, revista «Cutezătorii» oferă cititorilor o nouă modalitate de manifestare a creativității, a spiritului anticipativ. De astă dată ea îi invită pe prietenii săi să-și concentreze imaginația și talentul în jurul unor întrebări ca acestea:

— Cum arată casa ta, cartierul tău, localitatea în care trăiești? Ce au ele mai frumos, mai original, mai expresiv?

— Cum se vor prezenta ele la sfîrșitul cincinalului 1981—1985, în lumina planurilor de dezvoltare a tuturor localităților din patria noastră?

— Cum ar trebui să arate ele pentru a fi demne de viitorul înfloritor al României socialiste?

Răspunsurile voastre pot fi prezentate sub forma unor desene, picturi, acuarele, gravuri, dar și a planurilor urbanistice și arhitectonice, a machetelor etc. Ele vor concura pentru marile premii ale concursului, constînd în:

Premiul I: *două excursii în străinătate, în cadrul unui echipaj format din cititori ai revistei «Cutezătorii».*

Premiul II: *4 truse de desen tehnic.*

Premiul III: *8 aparate foto.*

Mențiuni: *rechizite de desen, albume, enciclopedii, seturi de diapozitive etc.*

Lucrările pot fi executate în orice tehnică, pe suprafețe care nu vor depăși 45/65 cm. Pe spatele lucrării vor fi notate citeț titlul ei, numele, vîrsta și adresa participantului.

Termenul de trimitere la redacție a lucrărilor este **1 iunie 1980.**

ARHITECTURĂ, om, mediu înconjurător

Sub această emblemă se va desfășura în anul viitor, la Varșovia, al XV-lea Congres al Uniunii internaționale a arhitecților. Cu acest prilej, prestigioasa instituție internațională, în colaborare cu Comitetul polonez pentru UNICEF, a lansat un mare concurs de desene și alte lucrări de artă plastică deschis copiilor din toată lumea. Cele mai bune lucrări vor fi distinse cu premii și vor figura într-o expoziție specială organizată la Varșovia cu prilejul congresului.

Selecția românească pentru concursul **«Arhitectură, Om, Mediu înconjurător»** va fi alcătuită din cele mai frumoase lucrări prezentate la concursul **«Copilul — Arhitect '80»**, organizat de revista «Cutezătorii».

Una din marile dileme ale secolului: pe verticală sau pe orizontală?

UN PORTRET PENTRU

„GALERIA CUTEZĂTORILOR"

BĂIATUL CU NAIUL

Elev al Școlii generale nr. 27 cu program suplimentar de artă din Ploiești, Romeo Văduva este unul dintre deținătorii prestigiosului titlu de laureat al Festivalului național «Cîntarea României», distins fiind cu premiul I la ediția a II-a a marii întreceri.

Numele său a și apărut pe afișele de concert, iubitorii cîntecului l-au putut asculta și răsplăti cu aplauze nu numai în orașul natal, ci și la Sibiu, Sfîntu Gheorghe și pe litoralul Mării Negre. «Lansarea» ca interpret de muzică populară românească a avut loc pe cînd Romeo Văduva împlinise abia cinci ani. A apărut atunci ca solist al tarafului Casei pionierilor din Ploiești. Acum este în clasa a VI-a și se arată a fi un vrednic continuator al tradițiilor artistice ale familiei, căci părinții săi, Maria și Constantin Văduva, sînt doi valoroși interpreți ai cîntecului nostru popular. Dar nu despre părinții lui Romeo Văduva vrem să vorbim aici, ci despre el.

Deocamdată, în ceea ce îl privește, acesta ia lecții de vioară în cadrul școlii, marea sa pasiune rămînînd, însă naiul, pe care «l-a încercat» cînd abia împlinise trei ani. Cel care l-a inițiat în tainele acestui instrument a fost tatăl lui. Neuitînd momentele începutului, cu firească emoție, Romeo Văduva își reamintește întîlnirea sa din vara trecută cu inegalabilul maestru al naiului care este Gheorghe Zamfir. «După ce m-a ascultat, mi-a pus mîna pe umăr și a zis: «Zău, măi! ?», apoi am cîntat împreună», — își reamintește micul naist ploieștean acele clipe pe care, desigur, nu le va uita niciodată.

Relatînd acest episod, nu mai insistăm asupra calităților interpretative ale micului Romeo Văduva. Vom adăuga, însă că, așa cum se cuvine unui adevărat pionier, el se arată preocupat să obțină rezultate școlare cît mai bune. Mărturisindu-și «proiectele» cu care a pășit în noul an, Romeo Văduva a ținut să ne spună aceste cuvinte: «Vreau să avansez și cu cartea mai mult, fiindcă știu că nu trebuie să rămîn numai pe gîndul naiului. Un artist cu cultură generală e și mai mare artist.»

...Cu o asemenea înțelegere a lucrurilor și cu un talent artistic, în cazul lui în afara oricărei discuții, băiatul acesta are toate șansele să ajungă departe. I-o dorim cu toții, din toată inima!

CORNELIU ȘERBAN

URME PE ZĂPADĂ

Era prin toamna anului 1932. Locuiam în cartierul muncitoresc Grivița. Casa lui Dimitrică era așezată lîngă a noastră. Ne despărțeau doar o curte și un gard destul de înalt. Noi, copiii, pentru a ne face vad de joacă, făuriserăm o spărtură în gard de toată frumusețea. Nimeni nu știa însă de ea. Ridicam cele două scînduri din cuie, treceam unul la altul și le așezam la loc. Prietenul meu, cu ochii senini, de un albastru pur, cu părul blond roșcat, cu zîmbetul mereu prezent în colțul gurii, mă aștepta la joacă. Pentru că la început au fost numai jocurile obișnuite.

Intr-o zi însă l-am găsit cufundat în gînduri. Am început să povestim tot soiul de întîmplări. Il simțeam însă că nu e în apele lui:

— Ce-i cu tine, Dimitrică? Nu te-am văzut niciodată așa de abătut.

M-a privit cercetător:

— Ascultă, Onișor, pot avea încredere în tine?

— Bineînțeles — i-am răspuns senin — ca în tine însuți!

— Află că s-ar putea să am nevoie de ajutorul tău!

Și îmi arătă cu degetul peste gard. Curtea lor dădea într-un maidan de unde se vedea zidul înalt al Atelierelor Grivița. Tatăl lui era muncitor acolo.

— La ce ți-aș putea fi bun?

S-a uitat în direcția atelierelor, apoi a spus în șoaptă:

— Ține minte! S-ar putea ca muncitorii să se baricadeze în ateliere. Să lase lucrul. Eu va trebui să fiu om de legătură. Mic și neînsemnat. Mă strecor mai ușor peste zid, acolo!

Și iar s-a uitat în direcția Atelierelor.

— S-ar putea să mă prindă. Atunci tu ai să afli. Să mergi la noi și să stai de vorbă cu mama. Ea o să-ți spună ce trebuie să faci!

Am tresărit:

— Adică ceea ce ar trebui să faci tu!

— Intocmai. Dar, spune-mi, ți-e frică?

— Ba bine că nu!

— Și mie. Dar dacă vrei să faci o faptă demnă de laudă, treci peste orice!

Tăcu. După un timp adăugă. Tot cu voce înceată, ca și cum și-ar fi adus aminte de ceva:

— Să te ferești de Gicu. El e băiatul lui Ploscă. Și Ploscă e agentul celor mari!

*

Venise Anul nou. Un an trist, fără nici un pic de bucurie. A căzut zăpadă mare, urmată de îngheț. Pe Dimitrică îl intîlneam acum foarte rar. Nu învățam la aceeași școală. El poate că nu învăța la nici o școală. Nu-l întrebasem niciodată acest lucru. Spre sfîrșitul lui ianuarie m-am întîlnit cu el la colțul străzii. Venea grăbit și cînd a ajuns în dreptul meu a șoptit ceva și a trecut mai departe. Ca și cum nu m-ar fi cunoscut. Dar mie mi s-a părut că a spus: «Se apropie ziua cea mare!» De atunci nu l-am mai văzut.

Intr-o noapte, noaptea de 14 spre 15 februarie, m-am trezit din somn. Parcă auzisem niște bătăi slabe în geam. Am stat să mă gîndesc și să mă dumiresc. Un pic mai tîrziu, ca să mă conving că nu visasem, am sărit la fereastră și am privit afară. Dar n-am văzut pe nimeni.

A doua zi, în zori, ne-au sculat bătăi puternice în ușă. Am deschis și în prag a apărut plutonierul major Ploscă, însoțit de fiul său, Gicu. Acesta m-a arătat cu degetul, strigînd: —«El e!» Plutonierul major Ploscă m-a luat de gît, sub privirile înspăimîntate ale părinților. A tunat cu o voce gîjîită, îndobitocită de băutură:

— Mă, pramatie, l-ai cunoscut pă alde Dimitrică? Să nu zici nu, că te fac piftie! Și ridică bastonul de cauciuc.

L-am privit fulgerător pe major, apoi pe Gicu. Apoi am spus:

— Da, mi-e prieten bun. Ne-am jucat de atîtea ori împreună.

Cei doi se așteptau să neg totul. S-au privit descumpăniți. Ploscă însă nu s-a dat bătut:

— Dacă-l cunoști, ce ne poți spune despre el?

— Păi... e un băiat bun. Să vă spun totul despre el. Dar să nu vă supărați!

— De ce să ne supărăm?

— Tatăl lui e muncitor la Atelierele Grivița. El însă nu prea e în toate mințile!

— Cum așa?

— Păi, de cîte ori voiam să mă joc cu el, o lua razna. Spunea vrute și nevrute despre necazurile lor de-acasă. Că n-aveau de nici unele. Mereu aceleași tînguiri. Imi strica pofta de joc!

Ploscă m-a privit mirat. Apoi s-a uitat la Gicu. Acesta a dat din umeri. S-au pornit amîndoi pe rîs. Cînd s-au oprit din rîs, Ploscă i-a zis fiului său:

— Bine, măi, pentru ce mă pui tu pe drumuri? Ăstuia numai la joc îi e gîndul. Dimitrică nu i-a suflat un cuvînt ca lumea. A văzut cu cine are de-a face.

Apoi m-a bătut pe mine pe umăr:

— Mă, pramatie, să știi că pe Dimitrică al tău l-am arestat azi-noapte. L-am prins cu cioara vopsită!

— Bine i-ați făcut! zisei. Și îmi îngheță inima în mine.

*

După plecarea lor am alergat în grădină. In dreptul ferestrei mele se terminau urmele unor pași. Am înțeles totul. Erau urmele pașilor lui Dimitrică. Venise azi-noapte să mă anunțe ceva. Bătuse la geam. Pesemne nu mai putuse aștepta și se întorsese pe același drum. Spărtura în gard era o dovadă. Scîndurile nu mai fuseseră așezate la loc. Dimitrică se grăbise. Căzuse în mîna lui Ploscă.

Atunci, cuprins de un fel de fierbințeală amestecată cu mînie, mi-am reamintit cuvintele lui Dimitrică: «S-ar putea să mă prindă. Tu ai să afli. Să mergi la noi și să stai de vorbă cu mama. Ea o să-ți spună ce trebuie să faci!»

In clipa aceea dinspre Atelierele Grivița răzbătu sunetul ascuțit al unei sirene.

Simțeam că nu mi-e frică. Că nu-mi mai era frică. Și-am pornit hotărît pe urmele lăsate de Dimitrică în zăpadă.

PETRU DEMETRU POPESCU

ILUSTRAȚIE DE Ion Mihăescu

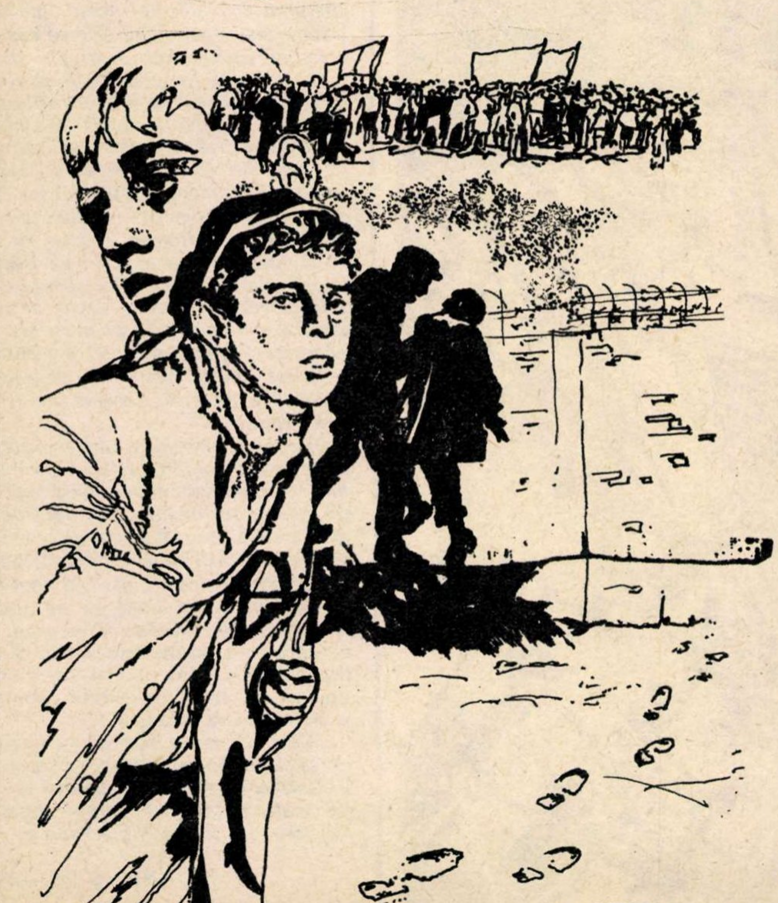

CURIER LITERAR

Rozela Soare — clasa a VI-a, Școala generală 156 — București. Cele trei poezii pe care ni le-ai trimis par să fie scrise dintr-o singură răsuflare. Va trebui ca pe viitor să-ți concentrezi atenția mai mult și spre realizarea artistică a poeziilor, să cauți numai «cuvîntul ce exprimă adevărul». Spre exemplu, poezia «Țara mea» are versuri aproape reușite, cum ar fi acestea: «De e iarnă, de e vînt/ Eu în pieptul meu te simt/ Ca o primăvară dulce/ Ce se scurge, ce se scurge...», dar ultima strofă scade în valoare, e scrisă din fugă. Mai trimite-ne. Și nu uita: gramatica se învață toată ziua!

Costina Marinescu, clasa a VI-a Țugeni — Dolj. După aceste versuri: «Ca un părinte iubitor/ Ești tu, partid conducător», poezia devine mai mult o compunere. E bine ca pe viitor să-ți exprimi gîndurile cu mai multă siguranță, să respecți măsura și ritmul de la un capăt la altul al poeziilor și să citești. Să citești cît mai multă literatură și poezie foarte bună.

Larisa Cocora — Melinești-Dolj. Din poezia «Pace pe pămînt», care numără aproape o sută de versuri, se pot alege și sclipiri ca acestea: «Și am pornit doinind prin munți/ Sărind sprințar din piatră-n piatră»; totuși «visul» de care vorbești pare cam lung, iar voievozii și eroii sînt descriși ca într-o expunere în versuri. Pentru că dovedești îndemînare în versificare, te sfătuim ca pe viitor să încerci poezii scurte, dar duse la bun sfîrșit cu stăpînire de sine și emoție adîncă. Așteptăm!

Simon Jianu, clasa a VII-a, Tg. Jiu. Pentru informarea cititorilor spicuim: redactarea unor articole pentru «Semafor» despre activitățile pionierești; concurs «Cine știe răspunde» pe tema «Recunoașteți autorul?»; valorificarea creațiilor literare ale pionierilor din unitate la gazetele școlii, în presa locală etc; organizarea unor recitaluri de poezie patriotică și revoluționară scrisă de clasici și contemporani; «Muncim și cîntăm», montaj de cîntece și versuri.

ION CRÎNGULEANU

* * *

Iată și o frumoasă poezie trimisă de către un coleg de-al vostru, care nu mai necesită comentarii; este în sine o metaforă reușită a primăverii.

Rod, aur și floare
Martie
Prag al intrării în soare,
Aduceri aminte,
Zboruri...
În aer cîntecul — pasărea
Și frunze cu dor de pămînt.

DINU LUCA,
clasa a VI-a B
Școala generală nr. 82, București

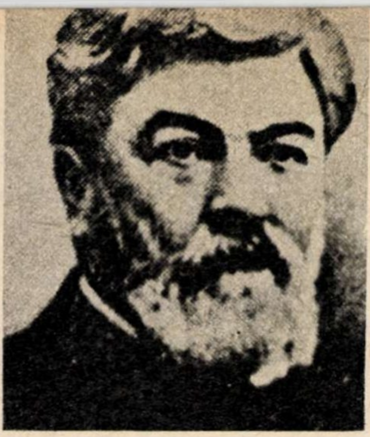

ION CANTACUZINO (II)

Ion Cantacuzino, care-l stima pe Dimitrie Brîndză, refuză să-i ia locul la catedră. Întreaga familie rămîne consternată. Atîta respect pentru fiul unor ţărani din fundătura Dorohoilor — ajuns la studii înalte cu mare trudă — începuse să-i irite. Indignat, Cantacuzino se adresa celor din familie adunaţi să-l judece: — «Aş vrea să ştiu, cine, cine ar mai avea tăria acestui «dispreţuit» care, după ce-şi vede înghiţite de flăcări, într-o noapte, colecţiile nepreţuite de plante, manuscrise, ...o muncă de-o viaţă — găseşte totuşi puterea să refacă totul? Ba mai mult, să creeze un institut şi o grădină botanică... Şi eu? Să vin pe de-a gata? NU!»

Preocupările pentru cercetare în laborator nu-i dau linişte lui Cantacuzino. Se hotărăşte să plece din nou la Paris şi să lucreze la Institutul Pasteur.

Reîntors în laboratorul care-i era familiar, Cantacuzino şi-a reluat cercetările migăloase legate de imunitate. Ziua — sute de experienţe, după care urmau, în adîncul nopţii, minuţioase analize asupra celor reuşite, dar mai ales asupra insucceselor.

...În seara aceea, deşi se făcuse foarte tîrziu, discuţiile cu colegii săi continuau să fie aprinse. Cantacuzino vorbea domol şi limpede: — ...«Europenii şi asiaticii cunosc, încă din antichitate, că în marile epidemii nu se îmbolnăvesc toţi oamenii. De asemenea, se ştie că un om care a făcut variolă sau scarlatină nu se mai îmbolnăveşte a doua oară. Apare imunitatea»...

Aleksandr Onufrievici Kovalevski*, care-i cunoştea bine experienţele, precizä:

— Există două feluri de imunitate: una înnăscută, naturală şi alta cîştigată odată cu trecerea prin boală — nu încape nici o îndoială! Au dovedit-o şi experienţele dumneavoastră de la Roscoff — asupra animalelor marine. Aţi observat bine că fagocitele, globulele albe din sîngele acestora, prind şi distrug paraziţii microscopici...

— Îmi dai voie, dragă Kovalevski, îl întrerupse savantul maghiar Ladislau Deutsch, marele Victor Babeş, compatriotul prietenului nostru Cantacuzino, a demonstrat că imunitatea este datorată anticorpilor ce apar în sînge în momentul în care microbii, antigenele au invadat organismul... Ultimele experienţe pe care le face Cantacuzino cu vibrionul holeric — microbul care dă boala numită holeră — îmi par cu atît mai interesante. Aş vrea să discutăm despre ele. Şi apoi, cred că în curînd vom putea prepara un vaccin cu care să putem proteja oamenii sănătoşi împotriva acestei boli.

— Eu cred — interveni Cantacuzino — că vibrionul holeric pătrunde în organism la nivelul intestinului şi al stomacului. Fac de săptămîni experienţe pe cobai. Cînd aceştia sînt sănătoşi se îmbolnăvesc mai greu. Trebuie făcut ceva care să «ajute» vibrionul să treacă această barieră digestivă... Ceva care să strice echilibrul existent în acest zid. Nu ştiu încă cum, dar mîine am să încerc cu o nouă substanţă... podofilina. Poate am să reuşesc. Ceea ce e limpede acum pentru mine este faptul că boala se produce atunci cînd această «balanţă» precisă, care este corpul omenesc sau animal, se dezechilibrează. De altfel, intenţionez să continui aceste experienţe după întoarcerea în ţară, unde doresc să înfiinţez un Institut de seruri şi vaccinuri.

— Cum, ne părăseşti? Ce-ţi lipseşte aici?

— Ţara, pămîntul pe care m-am născut... şi oamenii ei. Pentru ei încerc să dezleg tainele bolilor. Poporul român aşteaptă de la mine să-i dăruiesc toată ştiinţa şi priceperea pe care am agonisit-o aici, în Franţa.

— Are dreptate, spuse Deutsch. Şi la noi acasă oamenii au nevoie de mine, de ceea ce am învăţat.

*

Războaiele balcanice (1911—1913) au adus cu sine holera. Mii de soldaţi români cădeau seceraţi de cumplita boală. Cantacuzino a pus la punct — într-un timp record — prepararea în cantităţi mari a vaccinului antiholeric cu care întreaga armată română a fost vaccinată. Atunci «Marea experienţă românească» care a uimit savanţii şi întreaga lume, a răsturnat inerţia şi pesimismul acelora care susţineau că nu are nici o şansă vaccinarea antiholerică, odată ce boala şi-a întins tentaculele de gheaţă în trupul celor ce purtau pecetea bolii şi a morţii. Cantacuzino a demonstrat mai întîi în laborator mecanismul producerii holerei la om şi apoi a aplicat vaccinarea.

Era pentru prima oară în lume cînd o teorie ştiinţifică se verifica mai întîi în laborator şi apoi se aplica în practică. Cantacuzino a demonstrat, totodată, avantajele vaccinării preventive împotriva bolilor ca fiind metoda cea mai eficientă şi sigură.

(VA URMA)

**) Kovaleski A.O. (1840—1901), biolog rus, adept al darvinismului format la şcoala lui Pasteur. A efectuat cercetări importante în biologie.*

File din jurnalele de bord ale echipajelor

LA UN PAS DE EXTRAORDINAR

Deseori pe trasee, expediţionarii au de înfruntat situaţii mai dificile din care, pentru a ieşi «cu faţa curată» — după cum se exprimă cronicarul unui echipaj —, e nevoie în cel mai înalt grad de rezistenţă fizică, de curaj şi de dîrzenie, de perseverenţă şi de spirit de echipă, în mai puţine cuvinte, de calităţi deosebite pe care pînă atunci n-au prea avut prilejul să şi le verifice la o asemenea cotă. De fiecare dată însă expediţionarii reuşesc să traverseze cu bine aceste situaţii, oricît de grele ar fi ele, ieşind învingători, Expediţiile «Cutezătorii» fiind pentru ei o adevărată şcoală a călirii fizice şi morale. Care-i «secretul» obţinerii unor asemenea remarcabile performanţe cu care s-ar putea mîndri şi cei maturi, cu atît mai mult nişte copii aşa cum sînt ei în realitate, chiar dacă-şi zic expediţionari şi cutezători? De unde atîta îndrăzneală, de unde atîtea forţe şi posibilităţi, de unde atîta frumuseţe morală care deseori atinge perfecţiunea? Veţi avea prilejul să răspundeţi singuri la toate aceste întrebări urmărind descrierea unor asemenea momente-cheie pe care le-am spicuit din jurnalele de bord ale echipajelor participante la cea de-a X-a ediţie a Expediţiilor «Cutezătorii».

DOUĂ NOPŢI ÎN... VECINĂTATEA UNUI URS

În 13 august '78, după mai bine de zece zile de expediţie, membrii echipajului «Cireşarii» (de la Şcoala generală nr. 177 din Bucureşti) au ajuns în Parîng. «Ne-am instalat cortul la vreo sută cincizeci de metri mai sus de căşeria Ştefanu (o stînă — n.r.), într-o poiană frumoasă, şi-am început să ne pregătim pentru înnoptat. Doi cîini de la căşerie, pe care mai tîrziu am aflat că îi chema Lăbuş şi Tarzan, s-au apropiat de cortul nostru. Nu i-am alungat, le-am aruncat resturi de mîncare şi ei s-au împrietenit repede cu noi. Pe lumină au fost liniştiţi, dar odată cu lăsarea întunericului au început să latre tare şi să alerge din cînd în cînd spre pădure, de unde se întorceau după un timp. Noi nu ne-am dat seama de ce procedau ei aşa. Ne-am culcat şi, obosiţi cum eram, am dormit cu toţii ca buştenii».

A doua zi însă, «misterul» este dezlegat:

«Dimineaţa am aflat de la bătrînul baci că fusese ursul la căşerie şi furase o oaie chiar din strungă. Nu ne venea să credem, aşa că ne-am dus la faţa locului. Şi-am văzut cu ochii noştri o parte din oaie atîrnată într-un brad. O pusese ursul la păstrare, pentru noaptea următoare, pentru că nu putuse nici s-o mănînce, nici s-o care pe toată. Abia acum înţelegeam de ce lătraseră şi se zbuciumaseră cîinii toată noaptea».

După o asemenea întîmplare, probabil că alţii n-ar mai fi zăbovit pe-acolo nici un minut. «Cireşarii» însă nu s-au grăbit să plece. Au discutat şi-au chibzuit bine. Să plece sau să rămînă? Dacă plecau, însemna să nu respecte programul expediţiei, să renunţe la cercetarea amănunţită a lacului Cîlcescu. Dacă rămîneau, riscau să aibă de-a face cu moş Martin. Dar nea Gheorghe, baciul, le spusese clar că ursul nu atacă oamenii, nici nu se apropie de ei, dacă nu e încolţit de aceştia. Iar ei, expediţionarii, n-aveau de gînd să-l deranjeze în nici un fel. Şi pe urmă baciul îi mai învăţase şi cum anume să-şi ia măsuri de siguranţă, să-l ţină pe urs la distanţă. Pînă la urmă au hotărît să rămînă.

«Ne-am întors de la lac obosiţi, dar satisfăcuţi de tot ceea ce văzuserăm şi descoperiserăm. A venit seara, a venit şi noaptea, dar noi nu prea ne înduram să ne culcăm. Nu discutam decît despre urs. Unii ar fi vrut să meargă la căşerie, să-l aştepte împreună cu moş Gheorghe. Alţii însă nu voiau nici să scoată nasul din cort. Cred că tuturor ne era puţin cam frică, dar nici unul nu voiam să recunoaştem. Dar faptul că eram împreună şi că Tarzan, unul dintre cei doi cîini, nu se dezlipea de lîngă cortul nostru, ne făcea să ne simţim în siguranţă. Pînă la urmă am înteţit focul, am stabilit plantoanele, ne-am pregătit lanternele şi cîteva ciomege zdravene, cu care să ne apărăm la nevoie (!?) şi-apoi ne-am culcat.

Dar cîţiva dintre noi n-am putut să adormim mult timp. Afară era o lună mare, care lumina cu dărnicie cortul nostru al cărui capac din material plastic lucea argintiu sub razele ei. La cîţiva paşi de cort sta întins Tarzan, foarte atent la tot ce se petrecea împrejur. Din cînd în cînd mîrîia înfundat, iar uneori se ridica şi lătra de răsunau toate văile şi pădurea. Atunci unii dintre noi ne trezeam şi ieşeam afară, să vedem dacă nu cumva se apropie ursul de cortul nostru. Dar nu era nimic.

Spre ziuă, cînd Tarzan s-a liniştit, am adormit şi noi, cei care stătuserăm de veghe.»

Ursul totuşi se plimbase din nou prin preajma lor. Dar măsurile pe care le luaseră îl făcuseră să se ţină la distanţă.

«Cum ne-am sculat, am alergat la căşerie să aflăm noutăţile. Moş Ghoorghe ne-a povestit că ursul a venit să-şi ia restul prăzii. Cei de la stînă însă l-au aşteptat cu făclii aprinse şi l-au alungat cu chiuituri. Dar ursul tot nu s-a lăsat păgubaş. Pînă la urmă a furat o oaie de la altă stînă de pe munte, de la cea a lui baci Petrea».

Un serios examen al curajului pe care, după cum aţi văzut, membrii echipajului «Cireşarii» l-au trecut cu notă maximă. Copiii aceştia, care au reuşit să-şi vadă liniştit de treburile lor pe «terenul de vînătoare» al unui urs, cu siguranţă că niciodată nu vor uita această expediţie.

C. DIACONU

VIAȚA DE TOATE ZILELE A PĂMÎNTULUI:

VULCANII

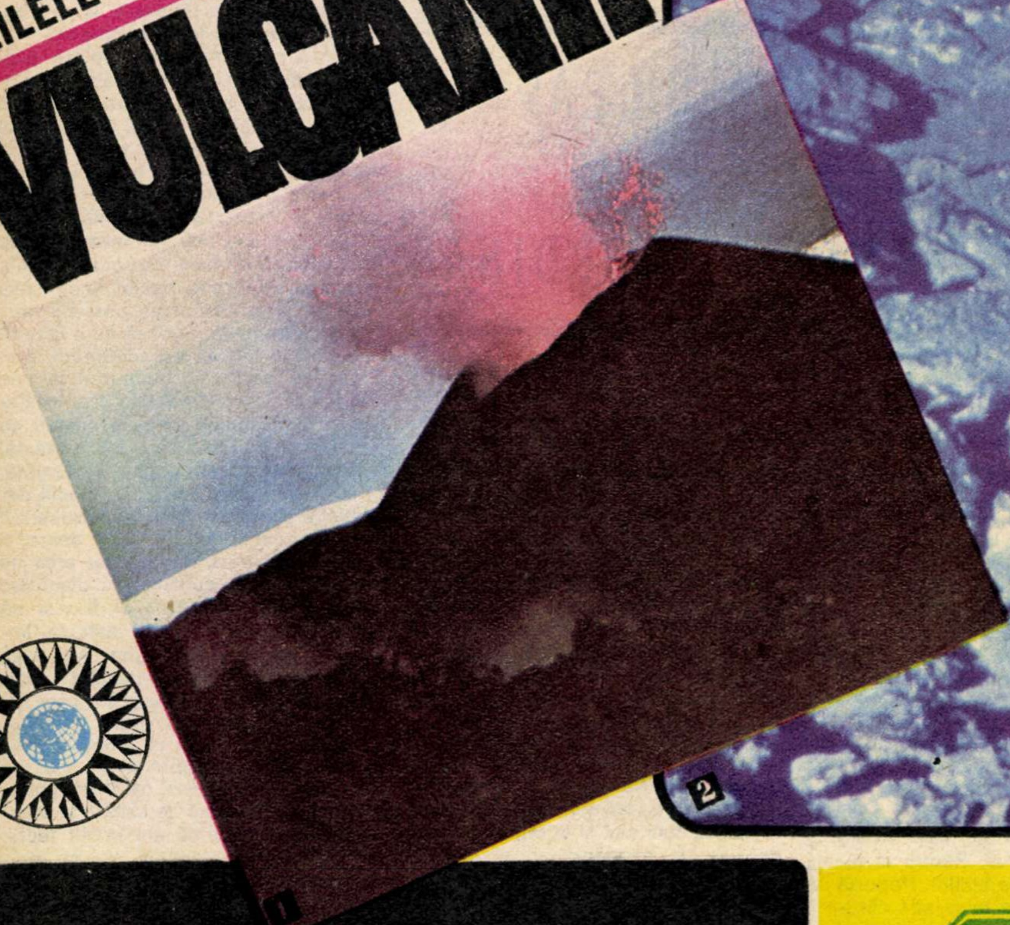
1

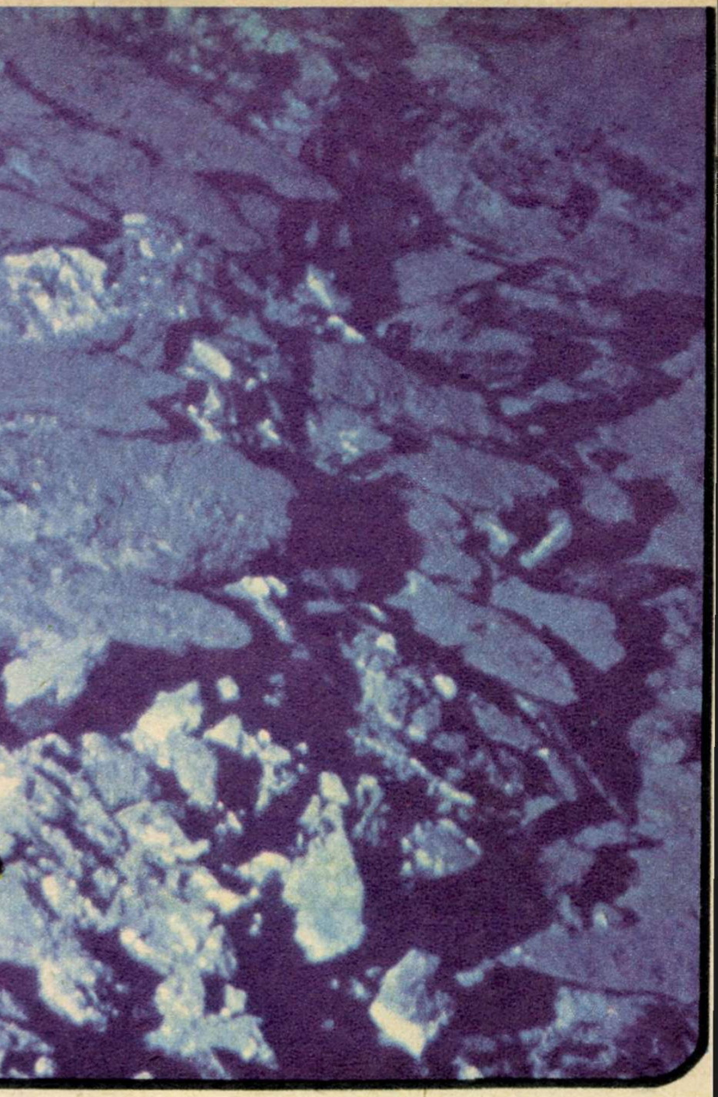
2

Multă vreme erupțiile vulcanice au fost considerate un fenomen de excepție, un element de dezordine în viața planetei. În prezent specialiștii înțeleg mai bine natura proceselor vulcanice, care se încadrează în viața normală a Terrei. Ceea ce nu scade din fascinația unei erupții și nici din atracția pe care numeroasele necunoscute ale problemei o exercită asupra cercetătorilor. La ora de față se știe că vulcanii nu sînt altceva decît niște «hornuri» imense, lungi «coșuri de fabrică» ducînd de la magma din centrul Pămîntului la suprafața acestuia. Dar ca să înțelegem «funcționarea» lor trebuie s-o luăm mai de departe.

În urmă cu 200 de milioane de ani, continentele de astăzi erau încă unite în două mari formații continentale: Laurasia și Gondwana, ori chiar într-unul singur, Pangeea. Treptat, uscatul a început să se dizloce. Mari fragmente s-au despărțit, îndepărtîndu-se. De-a lungul mileniilor, continentele au luat forma și poziția de pe hărțile prezentului.

Deriva continuă. America de Nord se îndepărtează de Europa cu trei centimetri pe an. De la Cristofor Columb pînă astăzi, Atlanticul s-a mărit cu lungimea unui teren de fotbal! Recordul îl deține sud-estul Pacificului, care se lărgește cu 18 cm pe an.

Această «circulație intensă» se explică prin deplasarea pe suprafața magmei a plăcilor tectonice, dintre care unele trec pe sub continente, iar altele formează marile suprafețe ale fundului oceanelor. La îmbucarea plăcilor tectonice se produc fenomene dintre cele mai spectaculoase, precum formarea munților și deversarea de lavă.

O asemenea suprafață de contact împarte în două Atlanticul. Această «cicatrice» cu lățimea medie de 4 km se umple periodic de magmă, care, rînd pe rînd, se răcește, se solidifică, se despică pe linia centrală, părțile îndepărtîndu-se unele de altele, pentru ca spărtura să se umple iarăși de magmă.

Rifturile oceanice sau «cicatricele» sus-pomenite nu sînt altceva decît lanțuri nesfîrșite de vulcani, care nu ne oferă spectacolul tipic al vulcanismului numai pentru că în acest caz procesele vulcanice au loc la mulți kilometri sub apă. Atunci cînd traversează uscatul, ele se manifestă ca în Islanda, situată pe dorsala medio-atlantică (foto 1). Lava rifturilor este bazaltică, neagră, densă, bogată în fier și magneziu. Oriunde am căuta în mări, sub stratul sedimentelor am găsi bazalt. Cercetarea modernă a izbutit performanța de a fotografia revărsarea încremenită de lavă submarină (foto 2). Dar fenomenele din rifturile oceanice sînt departe de a epuiza vulcanismul. Despre alte aspecte ale lor într-un număr apropiat.

INGINERIA GENETICĂ ȘI PROBLEMELE ENERGIEI

Bacteriile, aceste organisme microscopice răspîndite pretutindeni în natură, în aer, apă, sol, pot deveni ajutoare de nădejde ale omului în rezolvarea unor probleme vitale cum sînt sănătatea, hrana, energia. Prin ingineria genetică specialiștii transformă bacteriile obișnuite, le modifică sau perfecționează în așa fel încît ele să-l ajute în obținerea unor substanțe utile. Oamenii de știință au reușit să intervină și să modifice structura intimă, ereditară, a bacteriilor pentru a le determina să fabrice substanțe utile omului, să «lucreze» în interesul omenirii. De pildă, să contribuie la obținerea de noi combustibili și energie.

În toată lumea se întreprind asemenea cercetări în domeniul microbiologiei aplicate. La noi în țară, specialiștii de la Institutul de biologie din București, după ani de studiu și experimentări, au pus la punct o tehnologie originală de extragere a petrolului din zăcăminte, care prin tehnicile actuale nu mai puteau da producții satisfăcătoare. Se știe că rezervele reale ale zăcămintelor sînt mult mai mari față de posibilitățile tehnice actuale de exploatare. De aceea în toată lumea se caută noi tehnologii de extracție. Prin injectarea unor soluții, care conțin bacterii, în diferite zăcăminte s-au obținut cantități de țiței cu circa 50 la sută mai mari decît producția curentă.

Cercetătorii români au reușit să obțină bacterii specifice pentru fiecare zăcămînt. Apoi, prin selectarea unor bacterii din ce în ce mai active, s-a reușit să se obțină microorganisme (bacterii) capabile să determine o eliberare din zăcămînt a țițeiului în cantități de zece ori mai mari decît permiteau bacteriile folosite inițial. Metoda, însumînd zece brevete de invenții și inovații, este foarte ieftină, soluția valorificînd deșeuri industriale; de asemenea, ea nu necesită instalații costisitoare. Este o realizare în care s-a investit multă inteligență. Aceste cercetări efectuate pentru prima dată în țară reprezintă un început promițător pentru o nouă vîrstă a petrolului.

PETROL
BACTER

CINCI CURIOZITĂȚI DESPRE...

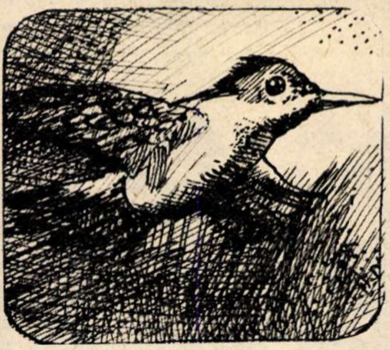

PASĂREA COLIBRI bate de departe trei recorduri: este cea mai mică pasăre și de aceea i se spune pasărea-muscă; este cea mai frumoasă și de aceea, acasă la ea, în America tropicală, este denumită și bijuteria vie; este singura pasăre din lume care poate zbura și cu coada înainte.

● **INIMA** păsării colibri este foarte mare. Ea reprezintă 1/40 din greutatea corpului și se contractă de 1 200 ori pe minut.

● **MINUSCULA** pasăre colibri depune, în raport cu mărimea corpului, cele mai mici ouă de păsări: cinci ouă de colibri nu cîntăresc nici măcar un gram!

● **ÎNTR-O SINGURĂ SECUNDĂ**, o pasăre colibri bate de 80 de ori din aripi. Dacă un om ar depune zilnic același efort ca și un colibri, ar fi nevoit să-și acopere consumul energetic mîncînd cel puțin 200 kg de cartofi zilnic, respectiv echivalentul caloric al acestora.

● **DOUĂ SPECII** de colibri trăiesc în locuri puțin obișnuite pentru acești locatari ai zonei calde: una în Alaska, alta în Țara de Foc.

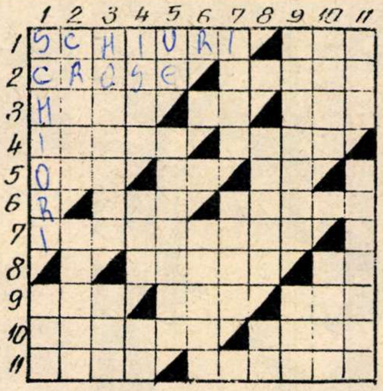

IARNA

ORIZONTAL: 1) Bucurie de sezon a copiilor. «Grăuntele» zburător al sporturilor de iarnă. 2) Lovesc fără milă pucul. Mare poet român (1895—1961), care ne-a lăsat poezia «Sfîrșit de iarnă». 3) Protectoarea căminului din mitologia greacă. Iarna coboară de la munte. Corp geometric. 4) Țară asiatică unde se întîlnesc munții Karakorum și o parte a munților Himalaia, acoperiți de zăpezi persistente și numeroși ghețari. Poate fi și alb la un meci de hochei. 5) Mic fluviu în Anglia. Începe să-mi fie frig! În vervă. 6) Sursa fulgilor de zăpadă. Însoțește avalanșa. 7) Albă ca Zăpada. 8) Susține articulația umărului. Cafele. 9) Personaj feminin din nuvela «Ningea în Bărăgan» de Fănuș Neagu. Regiune climaterică în R.S.S. Georgia. Poate îngheța uneori iarna. 10) Drumurile iernii. Precis. 11) Mare pictor clasic român (1831—1891), autor al tablourilor «Iarna» și «Transport de buți iarna». Centru al sporturilor de iarnă pe Valea Prahovei.

VERTICAL: 1) Temerarii iubitori ai sezonului rece. Componentă a zăpezii. 2) Loc de desfășurare a unor întreceri sportive. Sub 0° din punct de vedere al temperaturii. 3) O combinată pe pîrtiile de schi. A merge cu plugul. 4) Localitate în Japonia. Localitate în R.P. Ungară. Teu! 5) Ursu Emil. Cu pantă repede (masc. pl.). 6) Autorul poeziei «Liniște de iarnă» (1935—1956). 7) Prăpastie. Zăpadă... artificială. 8) A ierta. La intrarea și la ieșirea din cămin! 9) Mare poet român (1881—1957), din a cărui creație cităm poeziile: «Amurg de iarnă», «Tablou de iarnă» și «Ninge». Vreme geroasă. 10) Protejat de haina de zăpadă, adăpostește recolta viitoare. Unele sînt reci (fig.)! 11) Sunători, lichizi sau gheață (sing.). Un fulg de zăpadă.

VENERA POPESCU

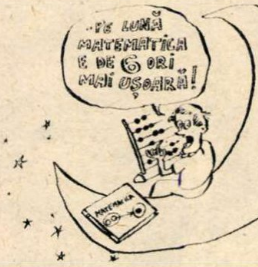
PE LUNĂ MATEMATICA E DE 6 ORI MAI UȘOARĂ!
MATEMATICA

Pavel Constantin

40 B
MUNTENIA
PRESA DE CAS
POSTA ROMANA

ALBA — VRANCEA, O ÎNTÎLNIRE PASIONANTĂ

De la început trebuie să cunoașteți că emisiunea-concurs de duminică realizată de județele Alba și Vrancea s-a desfășurat sub semnul unui fapt petrecut în decembrie, cînd am filmat proba sportivă: atunci echipajul sportiv al pionierilor din Vrancea, mai puțin pregătit decît excelenții lor adversari, a obținut puncte mai puține. Bineînțeles că handicapul, destul de mare de altfel, fiind cunoscut, în lupta pentru cîștigarea concursului au fost adunate de ambele părți toate forțele. Indiferent însă cine a cîștigat concursul, emisiunea a fost deosebit de reușită deoarece spectacolele șoimilor patriei au corespuns în mare măsură exigențelor copiilor de vîrsta grădiniței. Astfel, cei din Alba, interpretînd o variantă modernă a basmului «Fata moșului și fata babei», au dat prilejul să se evidențieze povestitoarea Rusu Iuliana, ca și colegele ei de la grădinițele 9 și 12 din Alba-Iulia. Șoimii patriei din celălalt județ au prezentat o șezătoare din munții Vrancei realizată de copiii de la grădinițele 7, 14 și 17 din Focșani.

Spectacolele pionierilor au fost inedite ca modalități de realizare și concepție. Pionierii din Alba, folosind limbajul folclorului din zonă au prezentat o esențializare dramatică a istoriei patriei, iar cei din Vrancea au cîntat copilăria fericită în patria noastră socialistă trimițînd totodată un pios gînd copilului din altă generație, eroinei de la Mărășești, Măriuca Zaharia.

Pentru momentele «Pionieri de onoare» care au constituit surprize artistice, mulțumim călduros Comitetelor de cultură și educație socialistă din cele două județe.

I. IONAȘCU

FILATELISTUL DEBUTANT

CUM SE ALCĂTUIEȘTE O COLECȚIE

Filatelia este o pasiune dintre cele mai instructive. Paralel ea dezvoltă spiritul de observație, de ordine, acuratețea, simțul artistic.

Anual, apar în lume mii de timbre filatelice, imposibil de colecționat în totalitate. De aceea tot mai răspîndită este **filatelia tematică**. Aceasta se bucură de un statut autonom din 1950, cînd s-a înființat Federația de filatelie constructivă (FIPCO). Regulamentul colecțiilor tematice și al colecțiilor de subiect precizează: colecția tematică dezvoltă o temă sau ilustrează o idee după un plan logic, servindu-se de subiectele mărcilor poștale, ca și de informațiile furnizate de documentele filatelice sau poștale. Toate materialele trebuie să fie în strîns raport cu tema dezvoltată.

Cînd colecționăm o temă, mărcile se vor aranja în colecție (album, clasor) pe țări, iar în cadrul acestora fie în ordinea apariției, fie, dacă mărcile sînt destul de variate, astfel încît să susțină expresiv ideea de bază. Putem astfel trata zborurile spațiale, aranjînd timbrele cronologic (indiferent de țara care le-a emis), după anumite evenimente: lansarea sateliților, cercetarea Lunii, aselenizarea etc.

Tematici preferate de colecționari mai sînt: arta, sportul, comunicațiile, precum și pionierii, tiparul și cartea, oameni de cultură, istoria automobilului. Din tematica generală «artă» putem trata numai arta rupestră, pictura egipteană, greacă, romană etc.

Prima mare expoziție internațională tematică a fost organizată la Poznan, în Polonia, cu participarea a peste 450 de colecționari din 30 de țări.

La noi în țară, prima expediție republicană de filatelie tematică a fost organizată în 1973, la Brașov, iar în 1979 cea de-a doua: «Expo-fotbal '78». Timbrele filatelice românești se bucură de o apreciere tot mai mare în rîndul colecționarilor români și străini, Varietatea temelor permite să realizăm cu succes fie o colecție cronologică, fie una tematică, deosebit de frumoasă și atractivă, chiar și numai cu emisiunile noastre din ultimii ani.

I. PENESCU

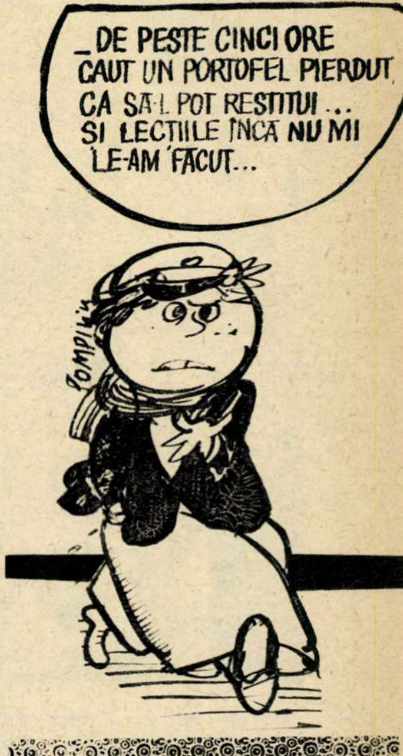
— DE PESTE CINCI ORE CAUT UN PORTOFEL PIERDUT CA SĂ-L POT RESTITUI... ȘI LECȚIILE ÎNCĂ NU MI LE-AM FĂCUT...
POMPILIU

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIAN TEODORESCU

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresîndu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 PAGINI, 1 LEU

BUREBISTA

7

9

REZUMAT: **BUREBISTA, DUPĂ CE-I UNEŞTE PE GETO-DACI, ÎL NUMEŞTE PE MARELE PREOT DECENEU VICEREGE.**

Evocare istorică de **VLAICU BÂRNA**
Desene: **VALENTIN TĂNASE**

ŢARA ÎŞI LUASE AVÎNT, ORAŞE ŞI SATE SE ZIDIRĂ PE LOCURI NEBĂTUTE, DRUMURI ŞI PODURI PESTE APE, APROPIARĂ O AŞEZARE DE ALTA. UN NOU IMBOLD DE VIAŢĂ SE SIMŢEA PRETUTINDENI.

HOLDELE RODIRĂ BOGAT ÎN ACEL AN, IAR POMII ŞI VIILE CARE UMPLEAU DEALURILE DE SUB MUNTE ERAU ÎNCĂRCATE DE POAME. ERA TOAMNĂ ŞI SERBAREA RECOLTEI SE APROPIA.

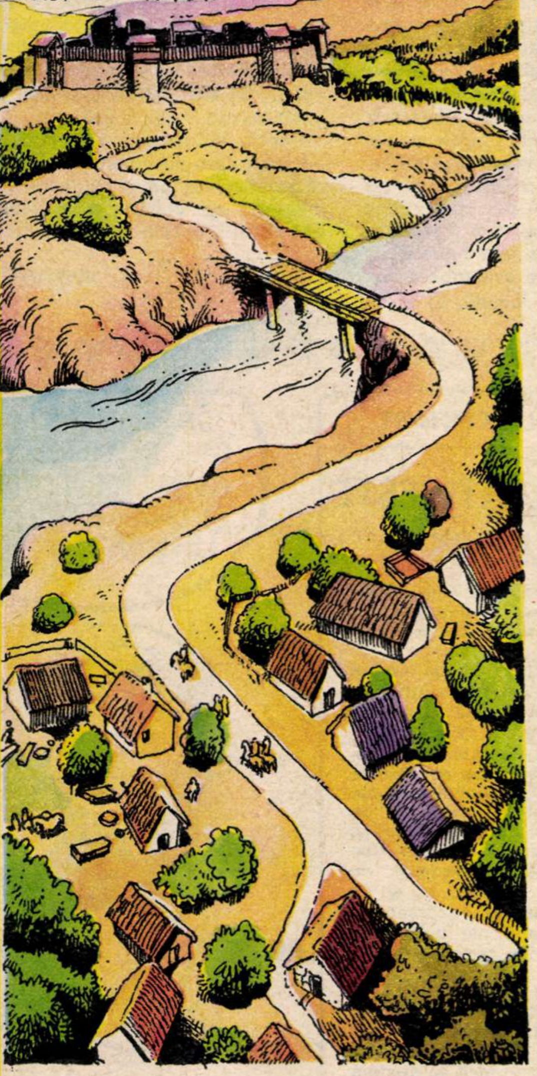

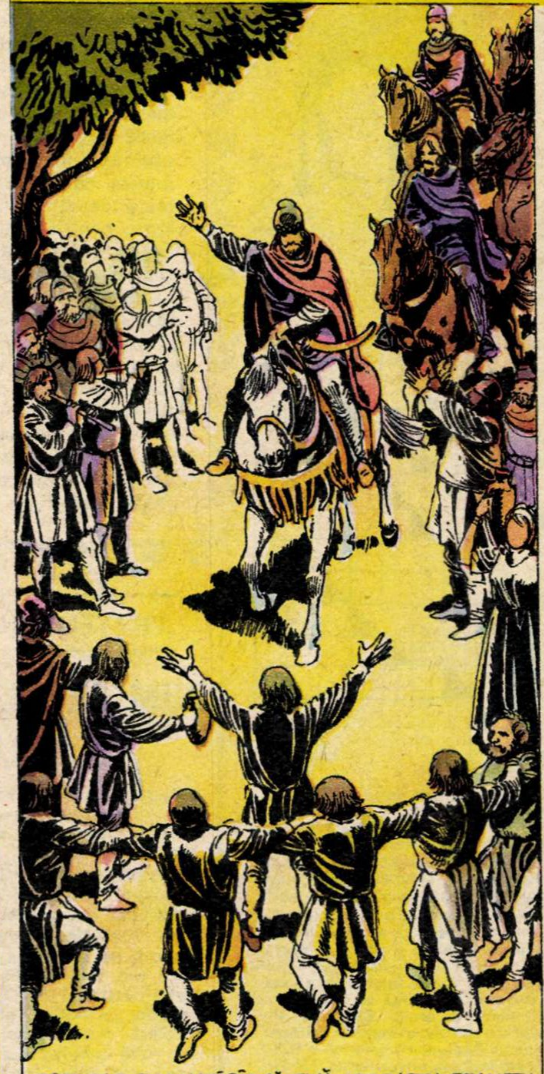

TREI ZILE ERA HOTĂRÎT SĂ ŢINĂ SERBAREA RECOLTEI ÎN ACEST AN, PUSĂ SUB PATRONAJUL ZEIŢEI BENDIS, PROTECTOAREA CÎMPIILOR ŞI PĂDURILOR. BUREBISTA VENI SĂ DESCHIDĂ CEREMONIA. ÎN PIEŢE ŞI LA MARGINEA SATELOR, CÎNTĂREŢI DIN LĂUTE ŞI FLUIERE CÎNTAU CU MULT FOC CÎNTECE GLUMEŢE, IAR POPORUL ÎN STRAIE DE SĂRBĂTOARE JUCA ŞI PETRECEA ÎN JURUL LOR.

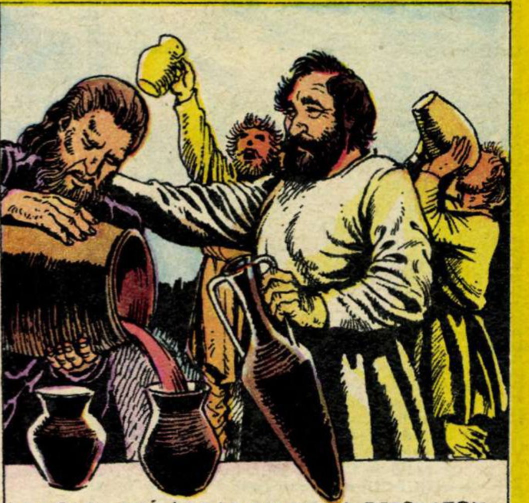

VINURILE AVURĂ LOC DE CINSTE LA PETRECERE. ELE UMPLEAU BUTUCĂNOASELE VASE DE LUT DACE ŞI SUPLELE AMFORE ADUSE DE LA MIAZĂZI DE NEGUŢĂTORII GRECI.

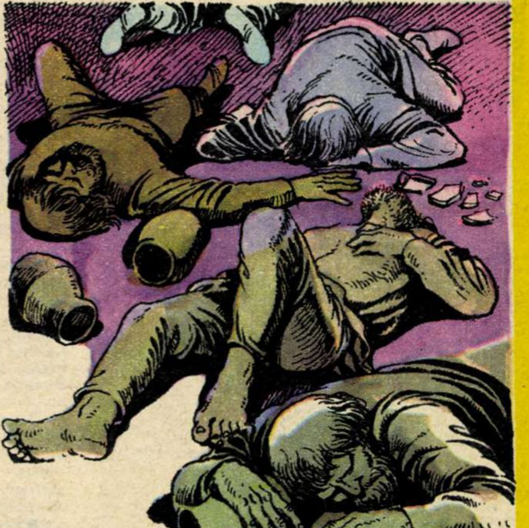

POPORUL SE VESELI PÎNĂ NOAPTEA TÎRZIU LA LUMINA LUNII ŞI UNII BĂURĂ ATÎT DE MULT, CĂ DORMIRĂ ACOLO, PE PĂMÎNTUL GOL, PÎNĂ A DOUA ZI.

ÎN ZORII ZILEI URMĂTOARE, BUREBISTA ŞI DECENEU IEŞIRĂ ÎMPREUNĂ ÎN MIJLOCUL OAMENILOR ŞI NU SE RĂBDARĂ SĂ NU SPUNĂ CUVINTE DE DOJANĂ CELOR CARE MAI ZĂCEAU PE JOS, DOBORÎŢI DE BĂUTURĂ.

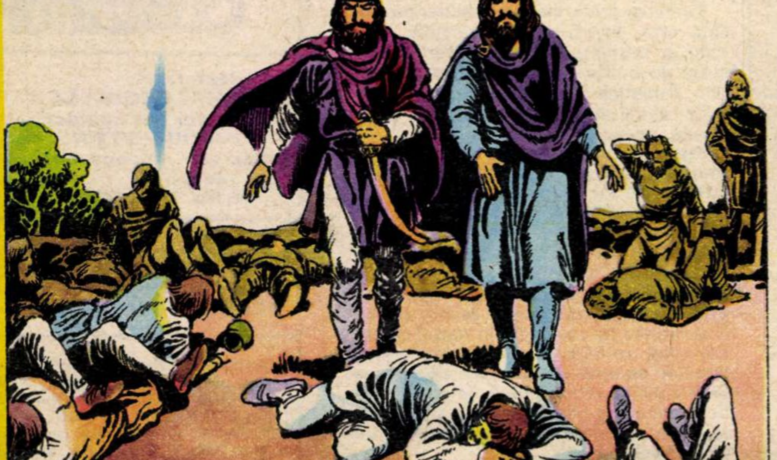

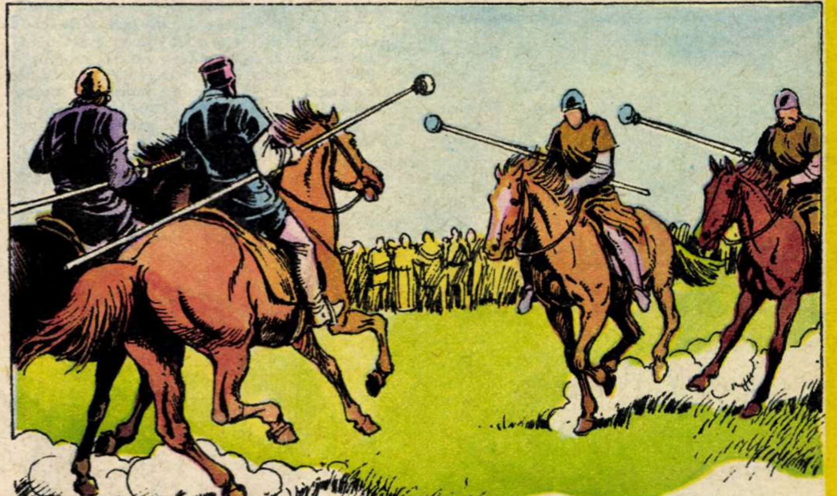

IMPRESIONAT NEPLĂCUT DE DEZMĂŢUL ACESTORA, BUREBISTA PORUNCI CA ÎN ZIUA A TREIA A SERBĂRII SĂ NU SE FACĂ DECÎT JOCURI DE MĂŞTI ŞI ÎNTRECERI DE LUPTĂ ÎNTRE TINERI ŞI BĂRBAŢI, IAR BĂUTURA SĂ FIE OPRITĂ.

(Va urma)

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ MUREȘ
TIRGU-MUREȘ
SECȚIA PENTRU COPII

Cutezătorii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ
EDITATĂ DE
CONSILIUL NAȚIONAL
AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 21 FEBRUARIE 1980,
ANUL XIV (647)

8

ÎN VIZITĂ LA TV:
se înregistrează emisiunea-concurs
„CUTEZĂTORI SPRE VIITOR" (pag. 6-7)

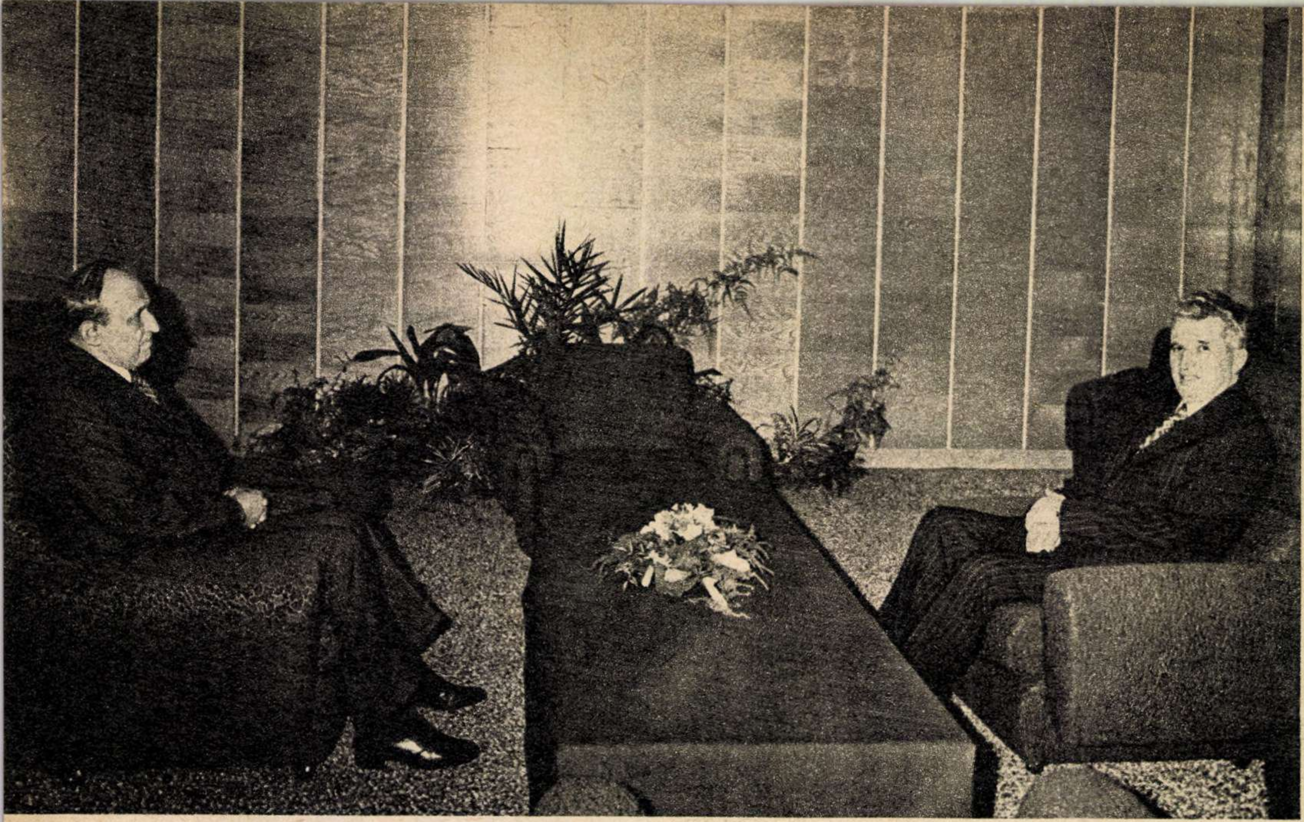

În cursul săptămînii trecute, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, au efectuat o vizită de prietenie în Republica Populară Bulgaria, la invitația tovarășului Todor Jivkov, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist Bulgar, președintele Consiliului de Stat al Republicii Populare Bulgaria.

Desfășurată într-o atmosferă cordială, de caldă prietenie, stimă și înțelegere reciprocă, noua întîlnire dintre cei doi conducători de partid și de stat constituie o nouă expresie a voinței comune de a extinde și adînci tradiționalele legături de prietenie și colaborare româno-bulgare, în folosul propășirii ambelor popoare, al cauzei păcii, înțelegerii și securității în Balcani, în Europa și în lume.

TROFEELE HĂRNICIEI PIONIEREȘTI

În întreaga țară, pionierii participă cu hărnicie la acțiunea de colectare și valorificare a materialelor recuperabile, feroase și neferoase, hîrtie și ambalaje de sticlă.

● Într-o singură lună, pionierii Școlii generale nr. 3, Hunedoara, au colectat 500 kg hîrtie și 2 500 bucăți de ambalaje de sticlă. S-au evidențiat pionierii claselor a V-a A și C, a VI-a A și a VII-a B.

● Unitățile colectoare din municipiul Buzău au primit, spre valorificare, în numai cîteva zile, de la pionieri, 8 500 bucăți de borcane și sticle. Participanții la această acțiune gospodărească au fost pionierii Școlilor 1, 2, 3, 8, 14, 15 și 16 din municipiu.

Colegii lor din comuna Săpoca, județul Buzău, au valorificat, pînă în prezent, hîrtie și ambalaje de sticlă în valoare de 1 200 lei.

● Pionierii din Timișoara, Variaș, Peciul Nou, Gătaia, Jamul Mare, Șag și Moravița, județul Timiș, au dedicat primele lor succese în acțiunea de colectare a materialelor recuperabile celei de a IV-a Conferințe Naționale a Organizației Pionierilor.

● Rubrica «Trofeele hărniciei pionierești» vă stă la dispoziție pentru a oglindi succesele voastre. Așteptăm de la voi, cît mai curînd, știri, fotografii și scurte reportaje despre participarea voastră la activitățile de muncă patriotică, organizate sub genericul **«Fiecare pionier — o faptă de muncă pentru înflorirea patriei».**

NUMAI
PENTRU
DEȘEURI
HÎRTIE

9 martie 1980

ÎN CINSTEA ALEGERILOR DE DEPUTAȚI

● *În județul Vîlcea, la Casa pionierilor și șoimilor patriei din* **Drăgășani,** *membrii activităților tehnico-aplicative au participat la o interesantă acțiune sub genericul:* **«Munca noastră de astăzi — izvor al profesiunilor noastre de mîine».** *Cu acest prilej au vizitat Întreprinderea de prelucrare a maselor plastice din localitate și au întreținut vii discuții cu muncitorii fruntași care le-au vorbit despre fazele procesului de producție.*

Pionierii hunedoreni sînt admiratori și prieteni statornici ai muncitorilor oțelari. În imagine, o întîlnire recentă, cu maistrul principal Jurca Florian, candidat pentru alegerile de deputați de la 9 martie.

● *Pionierii de la Școala generală nr. 1 și Școala generală «Simion Bărnuțiu» din* **Zalău,** *județul* **Sălaj,** *au avut inițiativa de a deschide o expoziție cu lucrări de artă plastică, la Întreprinderea de armături metalice din localitate. Această manifestare artistică a purtat genericul* **«Cu țara creștem către comunism».**

● *La Școala generală Breaza din județul Buzău pionierii au organizat o interesantă întîlnire care s-a desfășurat sub genericul* **«Prietenii deputatului, în acțiune».** *Cu acest prilej pionierii au participat la dezbateri deosebit de interesante legate de semnificația alegerilor de deputați de la 9 martie. Întîlnirea s-a încheiat printr-o acțiune la care au participat trei generații: părinți, frați mai mari și pionieri au înfrumusețat circumscripția electorală.*

● *La Casa pionierilor și șoimilor patriei din* **Cluj-Napoca,** *în cadrul Clubului de dezbateri politico-ideologice, pionierii au participat zilele trecute la o acțiune deosebit de instructivă, intitulată* **«Rolul F.D.U.S. în alegerile de deputați, participarea tuturor oamenilor muncii la transpunerea în viață a documentelor Congresului al XII-lea al P.C.R.».** *Cu acest prilej membrii clubului de dezbateri au avut prilejul să se întîlnească și cu un candidat pentru alegerile de la 9 martie.*

REPORTAJUL SĂPTĂMÎNII

URIAȘELE INIMI ALE VAPOARELOR

După șase luni de muncă în trei schimburi, motorul diesel de 20 000 de cai putere, de dimensiunile unui bloc cu două-trei etaje — 10,5 m × 12,6 m × 7 m — și cîntărind 600 de tone, era gata. Împrejurul lui și pe scările metalice care-l înconjurau cu sobra lor dantelărie, zeci de oameni forfoteau cuprinși de febrilitatea acelui mare moment din viața lor și a uzinei. **«Cînd va porni, va fi oare în stare să dezvolte, în plină sarcină, cei 20 000 de cai putere, ba și vreo 2 000 pe deasupra, pentru... rezervă?»** Era întrebarea care îi frămînta pe cei prezenți acolo, în clipele acelea încărcate de tensiune și de emoție dinaintea primelor probe la care urma să fie supus uriașul.

După un timp, forfota s-a potolit, fiecare om ocupîndu-și un loc anume, dinainte stabilit, și așteptînd. Apoi, în liniștea ce domnea în hala aceea nouă și mare, în care luni de zile pocnetul și scrîșnetul fiarelor și glasurile oamenilor n-au încetat nici o clipă, a început numărătoarea inversă. Întocmai ca pe cosmodrom: ...Trei... Doi... Unu... Start!

Un buton apăsat și, în aceeași fracțiune de secundă, uriașul a prins viață. Odată cu el — și hala sub cupola căreia se afla, și pămîntul pe care se sprijinea și care se simțea cum tremură în ritmul celor șase pistoane ale colosului pînă la malurile Bîrzavei și chiar și dincolo de ele, în cartierul vechi al Reșiței...

Foto: GR. PREPELIȚĂ

*

— A fost una dintre cele mai frumoase clipe din viața mea — își amintește Ion Barbu, șef de echipă la secția de motoare diesel-navale. Era o premieră absolută pentru noi. Era primul motor de-o asemenea uriașă putere care se fabrica în țara noastră. Și cu toate că și eu, și alți cincisprezece oameni din secție aveam la activul nostru un an de zile de specializare în străinătate în construcția acestor «mastodonți», cu toți aveam experiența unor motoare de mai mică putere — de 6 000 și de 8 000 CP — totul era nou pentru noi. Deși principiul de construcție și de funcționare rămîn aceleași, cu cît un motor e mai mare, cu atît e mai complicat. Dobîndești competență mergînd încet, din treaptă în treaptă, de la mic spre mare. Dar treapta ce stătea în fața noastră era de data aceasta uriașă. Ne revenea sarcina de onoare de-a construi motoarele necesare navelor de 55 000 și de 150 000 de tone și noi nu puteam nici să așteptăm, dar nici să greșim. Pînă la urmă, după șase luni de uriaș efort colectiv, am reușit, am învins, am rea-

C. DIACONU

(CONTINUARE ÎN PAG. 9)

Să-i alegem pe cei mai buni dintre noi!

Toți au votat pentru Paula

În unități și detașamente din întreaga țară, purtătorii cravatei roșii cu tricolor întîmpină alegerile pionierești cu frumoase rezultate la învățătură și în activitățile pionierești. Printre numeroșii fruntași ai acestor zile premergătoare celei de-a IV-a Conferințe Naționale a Organizației Pionierilor se numără și pionierii detașamentului clasei a V-a B, de la Școala generală din comuna Iernut județul Mureș.

2 februarie a.c. La Școala generală nr. 199, sectorul 3, în clasa a VII-a B se deschide adunarea de alegeri la una dintre cele trei grupe ale detașamentului. Toți cei zece pionieri din grupă au ținută frumoasă, înfățișare impecabilă, sînt serioși și atenți. În prezența comandantului-instructor de detașament, Maria Lungu, sub conducerea pionierei comandant de detașament, Anca Dumitrescu, adunarea de alegeri a început să-și desfășoare lucrările. Cristina Lavric, comandant de grupă, sintetizează cu claritate activitatea pionierească a grupei. Din bilanțul realizărilor se remarcă receptivitatea, interesul deosebit al pionierilor pentru evenimentele politice din viața țării. Presa, emisiunile tv, cartea politică și toate mijloacele propagandei audiovizuale își au în grupă beneficiarii lor activi, dornici să fie mereu la zi. (Aflăm că în întreaga unitate există o efervescență deosebită în privința participării pionierilor la activitatea cercului politico-ideologic.) La învățătură, Cristina face o analiză exigentă și cu o ierarhizare pe care o impune catalogul. Această grupă, care este cea mai bună la învățătură din detașament și, în general, disciplinată, a avut totuși și o neîmplinire — o notă slabă în catalog, în dreptul colegului Tiberiu M. Pornind de la această lipsă care-i afectează cel mai mult pe cei din grupă (învățătura este îndatorirea principală a pionierilor), direcția esențială, indicată de informarea Cristinei Lavric, se referă la trecerea spre o nouă calitate, îndeosebi la învățătură. (Iată deci că și într-o grupă ce deține o cotă ridicată a realizărilor în cadrul detașamentului, automulțumirea nu-și poate găsi locul.)

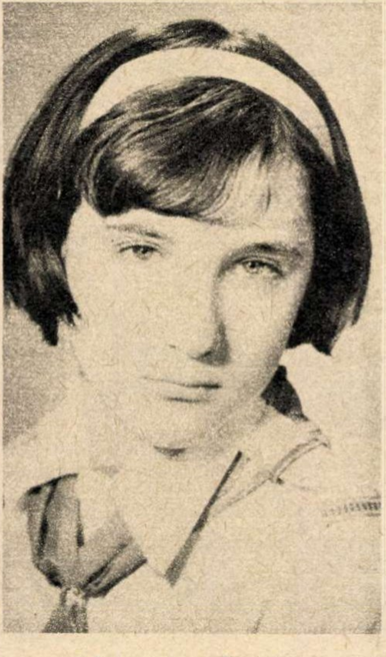

Paula Vlaicu, Sanda Dogaru, Cristian Matei, Edmond Dima, Cristina Marțan prin cuvîntul lor completează tabloul realizărilor grupei și fac noi propuneri pentru viitor (organizarea unui concurs de poezii în cinstea zilei de 8 Martie, a unei vizite la Muzeul satului etc.). Vitalitatea spiritului critic și autocritic, ca și voința saltului spre mai bine fac ca observațiile și opiniile să fie convingătoare. Astfel, Paula are observații penetrante cu privire la metode, inițiative privind educația materialist-științifică. Cristian își face autocritica: «Nu am fost prea cuminte, în primul trimestru», spune el și-și ia angajamentul așteptat de colegi. Aflăm din discuții că, de fapt, Cristian a avut grijă să dea semnalul îndreptării sale încă înaintea alegerilor.

După terminarea discuțiilor, Anca supune la vot activitatea pe care a desfășurat-o colega ei, Cristina, al cărei mandat de comandant se încheie.

Cine va conduce grupa de acum înainte? Pionierii și-au pregătit cu luare-aminte propunerile. Au fost propuse Cristina, care-și încheiase mandatul, și Paula, care deținea o experiență în munca și activitatea de comandant de grupă din alți ani și care făcea parte din comandamentul detașamentului. Cele mai multe mîini au fost ridicate pentru Paula. Discuțiile au relevat calitățile Paulei: energie, cutezanță, fermitate în rezolvarea problemelor de organizație. Firește, este o elevă foarte bună la învățătură (numai medii de 9 și 10), inimoasă și... simpatică. Știe să fie și autoritară, dar să și glumească. Ironia ei, totdeauna făcută cu bune intenții, este apreciată de colegi, care surîd aprobator. Primind cu emoție șnurul roșu, Paula Vlaicu le-a spus colegilor: «Vă mulțumesc că ați avut încredere în mine. Împreună vom face în așa fel încît toate sarcinile noastre, ale grupei, să fie îndeplinite cum se cuvine.»

*

În aceeași zi, la clasa a VII-a C, este realeasă comandant de grupă Eugenia Dițoiu. La această adunare de alegeri au dominat voința și dorința de autodepășire. Grupa, reușind să fie integralistă, a declarat lupta împotriva mediocrității. Totodată, pionierii și-au propus să depășească angajamentul de muncă patriotică, prevăzut pentru acest trimestru de Chemarea lansată pe întreaga unitate, în întîmpinarea celei de-a IV-a Conferințe Naționale a Pionierilor.

La Școala 199, ca și în multe alte școli unde pînă acum au avut loc alegerile la grupe au oferit primele certitudini în privința dorinței pionierilor de a înnobila alegerile din acest an cu roade cît mai frumoase și mai bogate. Le dorim succes!

M. MICU

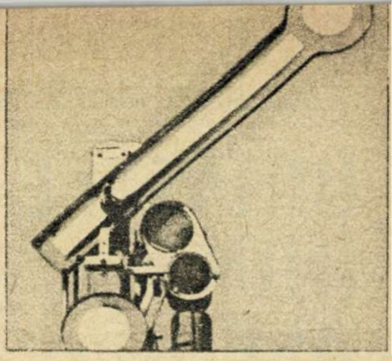

„SEMAFOR
DIN „SEMAFOARE"

MICA PUBLICITATE

Pierdut obișnuința de a-și pregăti temeinic lecțiile: D. Bichea, S. Constantinescu, M. Neagoe și D. Tencu (clasa a VI-a A); E. Pîrjoc și G. Tudoran (clasa a VI-a C), M. Marcu (a VI-a D), C. Mirca și V. Reșca (a VI-a F), V. Popa, I. Arnăutu și L. Hîrzoiu (a VI-a E).

●

Schimb carnet cu note de 3 și 4 cu un altul, dacă se poate numai cu note de la 7 în sus: V. Fliță, M. Gheran, V. Popescu, Șt. Geormăneanu și C. Grădinaru.

●

Cumpărăm caiete cu temele rezolvate: L. Cîrnu, M. Bozgan, M. Bodi, D. Ionescu, M. Dorobanțu, A. Tabacu, G. Sîrbu, E. Ene și C. Buzatu.

●

Oferim gratuit bilete la meciurile de box ce au loc zilnic între campionii C. Cocneanu, Naidin, N. Caldeș, D. Doman, N. Butușină și C. Bărbosu.

●

Căutăm leacuri sigure împotriva chiulului: L. Bob, F. Preda, I. Bădoi.

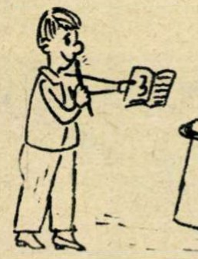

Lui Popa Viorel, clasa a VI-a E, care a modificat nota în carnet.

Pe 3 în 8 l-a transformat
Fără prea multă greutate,
Mai greu a fost de suportat
«Răsplata» unei așa fapte.

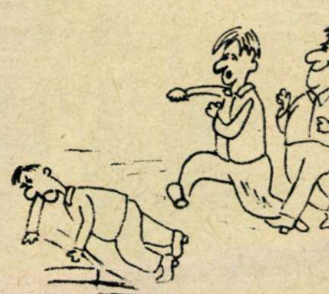

Lui Mic Marian din clasa a VI-A

«Sînt și eu grozav odată»!
Și-a spus Marian în gînd,
Și-n recreații se desfată
Piedici la colegi punînd.

DE LA „SEMAFORUL" ȘCOLII GENERALE NR. 17, CRAIOVA

- O întreagă viață pentru o idee
- Descoperirea penicilinei a fost o întîmplare?
- Este nevoie în sport de perseverență?

CLUB 14

Ce notă îți acorzi la perseverență?

CE SPUNE DICȚIONARUL?

«**Perseverență** *înseamnă acțiunea de a persevera, însușirea de a fi perseverent, stăruință, statornicie în muncă, în convingeri, atitudini, tenacitate.* **A persevera explică hotărîrea de a rămîne ferm și constant la o idee, la un sentiment, la o atitudine, a stărui cu răbdare și cu convingere într-o acțiune.**»

Desigur, aceasta este o explicație lapidară, concisă, așa cum se dau toate definițiile științifice. Dar n-am putea adăuga atîtea și atîtea alte valențe acestei calități umane care a contribuit din plin la progresul societății? Nu înseamnă oare și permanenta noastră dorință de mai bine, de realizare prin muncă, prin efort a celor mai îndrăznețe visuri?

„MIRACOLUL"

În liniștea care se lăsase plutea încordarea așteptării. Cei mai buni matematicieni dintr-a opta, veniți din mai multe școli vecine, așteptau în tăcere subiectele olimpiadei. Pe rîndul dinspre ușă, în penultima bancă, o fetiță subțiratică, cu părul strîns sub bentița albă, îmbrăcată în uniforma care se vedea că numai cu puțin în urmă fusese călcată, avea o comportare mai puțin obișnuită. De cum se așezase, se grăbise să-și scoată echerul, compasul, creioanele colorate și acum ba le așeza în ordine în partea stîngă a băncii, ba le punea unele peste altele, ca mai apoi să le treacă pe toate tocmai în celălalt colț al pupitrului. Părea total absentă, preocupată numai de gîndul de a găsi locul cel mai potrivit acelor instrumente. Colegii ei, de la Școala generală nr. 178, o cunoșteau bine, știau cît de emotivă este, iar culoarea roșie care-i invadase obrajii pînă sus, spre tîmple, era pentru ei cel mai sigur indiciu. De aceea, Adrian, care era într-o bancă mai apropiată, îi făcu semn cu mîna șoptindu-i: «O să fie bine!». Mariana nu-i auzi cuvintele, dar le înțelese sensul numai după privirea lui sigură, prietenească, însoțită de un zîmbet încurajator.

> *Ai izbutit? Continuă!*
> *N-ai izbutit? Continuă!*
> NANSEN

1. Cristina Talianu; 2. Anca Alexandrescu; 3. Mihaela Feteș; 4. Adrian Enache și ei participanți la discuție.

Mariana Radu

Daniel Stanciu

Desigur, pentru Adrian Enache faptul că se afla la o olimpiadă nu era nici o noutate. An de an, împreună cu alți colegi și colege, aduseseră nenumărate succese detașamentului. La fizică, la matematică, la română, la engleză.

Pe cînd Mariana...

Ei da, Mariana Radu nu făcuse niciodată parte din «primul eșalon» al clasei, dimpotrivă, poate chiar din ultimul.

— A fost doar un capriciu prezentarea ta la olimpiadă? o întrebăm pe Mariana.

Interlocutoarea noastră pare la început stînjenită, apoi chiar nemulțumită de întrebarea adresată.

— Nicidecum! Am vrut să-mi verific puterile.

— Și?

— A făcut foarte bine că și-a luat «inima în dinți», se grăbește să răspundă în locul Marianei, colega ei, Mihaela Feteș.

— Poate că nu-i atît de greu să te hotărăști «să-ți iei inima în dinți», cum spui tu, numai că...

— Numai că trebuie să ai și putere pentru asta, nu? Așa ați vrut să spuneți, intuiește Anca Alexandrescu, cea mai bună voleibalistă din clasă.

— Cam așa.

— Poate nu știți cît de mult a muncit Mariana în ultimul timp. Extraordinar de mult! Cu o perseverență demnă de invidiat, continuă Anca.

— Adică, ce înțelegi tu prin perseverență?

În timp ce Anca se chinuie încercînd să dea cea mai savantă definiție perseverenței, intervine Mariana.

— Este hotărîrea nestrămutată de a realiza ceva. Dar nu așa, o hotărîre în general, ci urmată în permanență de muncă și dîrzenie. N-aș vrea să se creadă că dau lecții, mai ales că mult prea multă vreme am socotit că lucrurile pot merge înainte de la sine. Am căpătat însă o experiență din care se poate învăța. Iată, am o sumedenie de colegi care și-au făcut în mod conștiincios și perseverent datoria. Ei nu au acum niciodată atît de mult de învățat ca mine. De aceea, sînt sigură, lor totul le pare mai ușor. Pe cînd mie... Trebuie să muncesc înzecit!

— Și totuși, ce te-a determinat să ajungi la concluzia că trebuie să muncești astfel?

— Vreau să devin chimistă. Anul trecut, nici nu îndrăzneam să mă gîndesc la așa ceva. Colegii însă, perseverenți și ei în a mă îndemna și ajuta, mi-au dat încredere. Acum, se pare că sînt mai aproape de acest vis.

— Crezi că perseverența, dîrzenia, stăruința, hărnicia sînt calități cu care omul se naște sau le dobîndește în cursul vieții?

— Nu știu, nu m-am gîndit. Cred totuși că depinde în cea mai mare măsură de noi să le deținem!

Are dreptate Mariana, nu sînteți de părere?

Într-adevăr, ideea era îndrăzneață, măreață: să construiască aripi care să-l înalțe în văzduh, acolo unde păsările săgetează cerul. Și primele jucării construite de micul Vlaicu semănau cu acestea. Numai că el își dorea cu adevărat zborul păsărilor pe care nu înceta să le observe. Pasionat de matematică, fizică și tehnică, Aurel Vlaicu a făcut nenumărate experiențe pînă la realizarea unui aeromodel denumit «automobil cu aripi», perseverînd ani de-a rîndul în a-l perfecționa. «Avea o putere de muncă deosebită, deși era slăbuț ca fizic, iar în modestia lui excesivă nici nu amintea măcar de realizările lui», se spune despre marele inventator, realizatorul primului zbor mecanic din lume. «Ce importanță are cine a făcut un lucru; important este că el există! Eu nu lucrez pentru gloria mea personală, ci lucrez pentru gloria geniului uman» spunea Vlaicu.

●

Cei care n-au cunoscut viața profesorului Alexander Fleming, așa au susținut. În realitate, marele «noroc» al descoperitorului penicilinei a fost munca sa tenace, **perseverența în a observa și urmări un fenomen biologic în desfășurarea lui completă și în relațiile sale multilaterale, studierea, ani și ani la rînd, a unei tematici cu totul străină celorlalți specialiști.**

●

Să ne gîndim la un exemplu apropiat nouă: Nadia Comăneci. Oare ar fi reușit ea, chiar talentată fiind, să se înalțe pe cele mai înalte culmi ale gloriei sportive dacă n-ar fi fost extraordinar de perseverentă, hotărîtă și muncitoare? Vă aduceți, desigur, aminte de recentele Campionate mondiale de gimnastică din Texas, de la Fort Worth, unde Nadia era în imposibilitate de a participa. Și totuși, înfrîngîndu-și durerea ascuțită de la mînă, ea a prins cu putere bara, dovedind, încă o dată, nestrămutata ei hotărîre de a cîștiga, de a-și ajuta echipa.

Pagină realizată de ELENA MĂNESCU
Foto: CONSTANTIN POPESCU

„Avem legătura cu studioul unu!“

Eleganta clădire a Televiziunii române te întîmpină de departe cu fațada largă, scăldată în lumina difuză a acestui început de februarie. În imensele ei studiouri, în sălile cu pupitre de comandă, la mesele de montaj, din tot acest complex aparataj de tehnică modernă la care se adaugă o frenetică muncă redacțională se nasc, dintr-o trudă de zi și noapte, emisiunile tv care ne aduc, în confortul și tihna casei, imagini de viață de la sute și sute de kilometri distanță. Televiziunea face parte din viața modernă de fiecare zi. Cei de vîrsta cutezătorilor își au emisiunile preferate. Printre acestea, marele favorit este emisiunea-concurs «Cutezători spre viitor», organizat de Televiziunea română și Consiliul Național al Organizației Pionierilor. Început în toamna anului 1978, concursul s-a dovedit o interesantă formă de educație patriotică revoluționară a pionierilor, de stimulare a creativității, o cale antrenantă de îmbogățire a cunoștințelor, de modelarea personalității. Prima sa etapă s-a încheiat în decembrie 1979. Vă mai reamintiți, desigur, că în această etapă s-au întîlnit reprezentative pionierești din toate județele țării. În urma unor probe teoretice de cultură generală, artistice, sportive, apreciate de un juriu alcătuit din prestigioși oameni de știință și cultură, muncitori fruntași și pionieri, au fost selecționate pentru etapa a II-a 20 de județe.

De ce urmăresc cu atîta interes foarte tinerii telespectatori concursul «Cutezători spre viitor»?

— Pentru că este extrem de interesant să urmărești întrecerea și, totodată, să afli multe lucruri noi din istorie, geografie și altele, ne spune Ștefan Pop (Școala generală nr. 142, București).

— Îmi plac probele de sport și îndemînare. Sînt distractive, dar și pline de învățăminte, ne scrie Valentin Roșu (Școala generală nr. 2, Alexandria).

Pe interlocutorii de mai sus și pe toți cititorii noștri îi invităm să urmărească în această pagină ce se petrece în spatele micului ecran atunci cînd urmărim, cu sufletul la gură, întrecerea dintre două reprezentative pionierești.

1

...Așadar, iată-ne împreună cu echipa de realizatori tv la lucru.

— Avem legătura cu studioul unu, se aude glasul realizatorului emisiunii, Eugen Patriche. Atenție, nu acoperiți camera, mai la stînga! Așa, e bine!...

— Lumina! Gata!

Și camera de luat vederi intră în funcțiune. Pe monitoare se urmărește calitatea imaginii. Echipajele județelor Alba și Vrancea se află față în față. Între ele, cunoscutul actor Ion Arcudeanu. Îi cuprinde cu o privire caldă și apoi, plin de vervă, începe prezentarea. Se pune prima întrebare din probele teoretice. Întîia clipă de emoție a trecut! Fotografia noastră (6) a surprins momentul de încordare cînd echipajul județului Vrancea elaborează concentrat răspunsul. La rîndul lor, pionierii spectatori așteaptă plini de curiozitate. Răspunsul vine repede, clar, bine sintetizat, la obiect.

Juriul, alcătuit din conferențiar universitar Gheorghe Ioniță, Gheorghe Neamu, cercetător științific la Institutul de geografie, și Ion Barbu, muncitor la Întreprinderea «Semănătoarea»-București, apreciază calitatea răspunsului prin nota 10. Bravo pionierilor din Vrancea!

Dar nici cei din Alba nu sînt mai prejos. Și echipajul lor a pregătit un excelent răspuns, notat tot cu 10 (7).

— S-au încheiat probele teoretice, se anunță ceva mai tîrziu.

— Aveți legătura cu carul 7, Alba Iulia (este vorba despre carul de reportaj tv), anunță regizorul de transmisie, Gabriel Bădescu.

În aceeași clipă, pe monitoare, ju-

2

3

4

5

Cîteva secvențe din universul fascinant al pregătirii emisiunilor tv.

- **În fața camerei de luat vederi și în același timp ascultînd indicațiile regizorului (foto 1).**
- **Două momente din înregistrările la emisiunea pentru copii «Almanah pionieresc» (foto 2-3).**
- **Aici se vizionează filmele înainte de a intra pe micul ecran (foto 4).**
- **Într-unul din studiourile de teatru tv l-am întîlnit pe cunoscutul actor Victor Rebengiuc. Alături de el va juca într-o piesă montată la televiziune, și Robert Nicolae, clasa a II-a, Școala generală nr. 127, București (foto 5).**

6

7

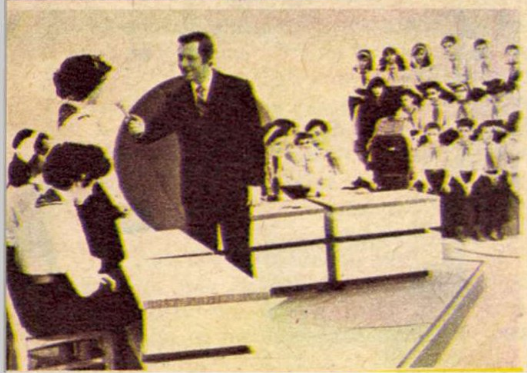

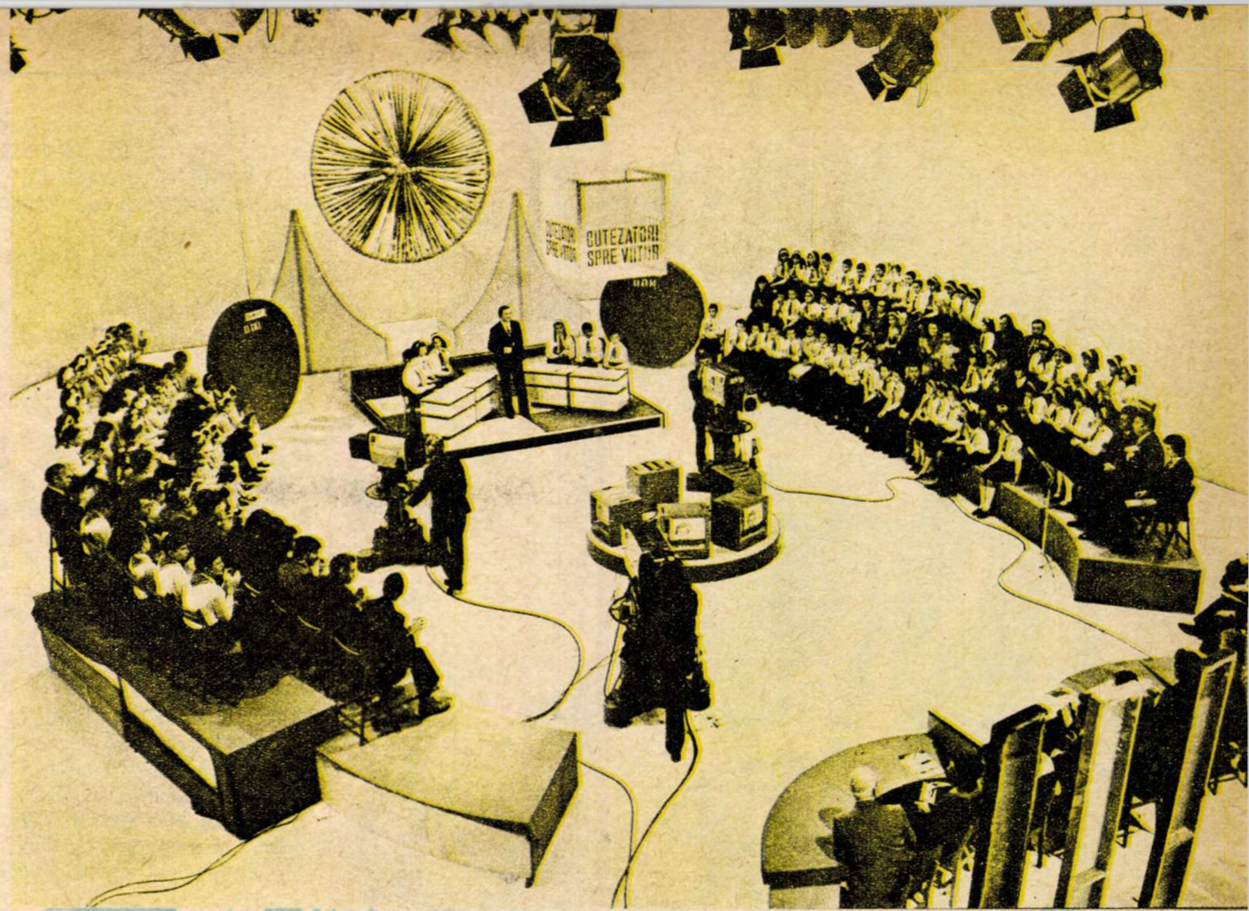

„Bună ziua, stimați telespectatori. Începem emisiunea-concurs „Cutezători spre viitor!“

riul poate urmări splendidul spectacol «La izvoarele frumuseții», oferit de șoimii patriei, iar puțin după aceea, pe cel susținut de pionieri — «Sîntem primăvara țării».

Versuri, momente coregrafice și muzicale se încheagă într-un montaj plin de farmec, exprimînd cu vigoare bucuria minunatei copilării care înflorește sub cerul albastru al patriei noastre.

Juriul, alcătuit pentru partea artistică din:

Alexandru Amzulescu, cercetător în probleme de folclor, scriitorul Mihai Negulescu, Maria Simion, muncitoare la Fabrica de confecții «București», actorii Anda Călugăreanu și Șerban Cantacuzino, Ion Ionașcu, activist al C.N.O.P. și pionierul Cristian Mitroi, îi răsplătește în unanimitate pe reprezentanții județului Alba cu nota 10.

Urmărim apoi desfășurarea artistică a reprezentativei județului Vrancea, care se situează la o foarte mică distanță în urma colegilor lor. Juriul a apreciat strălucirea cîntecelor, autenticitatea momentelor folclorice vrîncene. Așadar, încă un „bravo“ pentru amîndouă echipajele prezente în concurs. Toți ochii urmăresc tabela de marcaj. Întrecerea devine tot mai interesantă.

— Dăm legătura cu Brașovul, anunță din nou actorul Ion Arcudeanu. Și, dintr-o dată, ne transportăm în peisajul mirific de la Poiana Brașov. Albul strălucitor al zăpezii, zborul săniuțelor, slalomul schiurilor, veselia care domnește aici ne poartă cu gîndul la o splendidă zi de vacanță. Cîteva probe de ștafetă combinată și concursul se apropie de sfîrșit. Echipajul pionierilor din județul Alba se situează cu opt puncte în avans față de județul Vrancea. Avantaj hotărîtor! Mai ales că vrîncenii au și două puncte în minus la proba de artă plastică. Pe micul ecran se vede punctajul final: județul Alba — 284, județul Vrancea — 276.

Reprezentativa județului Alba intră, așadar, în rîndul reprezentativelor județene dintre care primele cinci vor participa la etapa finală a concursului.

— Ne pare rău de înfrîngere, ne declară la plecarea din studioul tv pioniera Nicolae Tucan. Sîntem totuși mulțumiți că în concurs am avut prilejul să ne cunoaștem mai bine forțele. Colegii noștri ne-au luat-o înainte. Îi felicităm din inimă!

B. CARAGIALE

TREI PĂRERI DESPRE EMISIUNEA CONCURS «CUTEZĂTORI SPRE VIITOR»:

Pictorul Ion Sălișteanu. *Lucrările de artă plastică prezentate în acest concurs ne dovedesc încă o dată că la noi în țară talentele au toate condițiile pentru a se dezvolta de la o vîrstă foarte fragedă. În plus, li se creează și posibilitatea de mare valoare educațională de a se confrunta.*

Barbu Ion, muncitor la Întreprinderea «Semănătoarea»-București. *Urmărind echipajele în plină întrecere, mă simt din nou pionier. Răspunsurile foarte tinerilor mei colegi sînt admirabile. Se vede clar că se pregătesc, nu glumă!*

Propun ca în etapa finală să se includă și probe de orientare profesională.

Gheorghe Neamu, cercetător principal la Institutul de geografie. *Pledez pentru asemenea concursuri, care deschid noi și noi ferestre spre cunoaștere.*

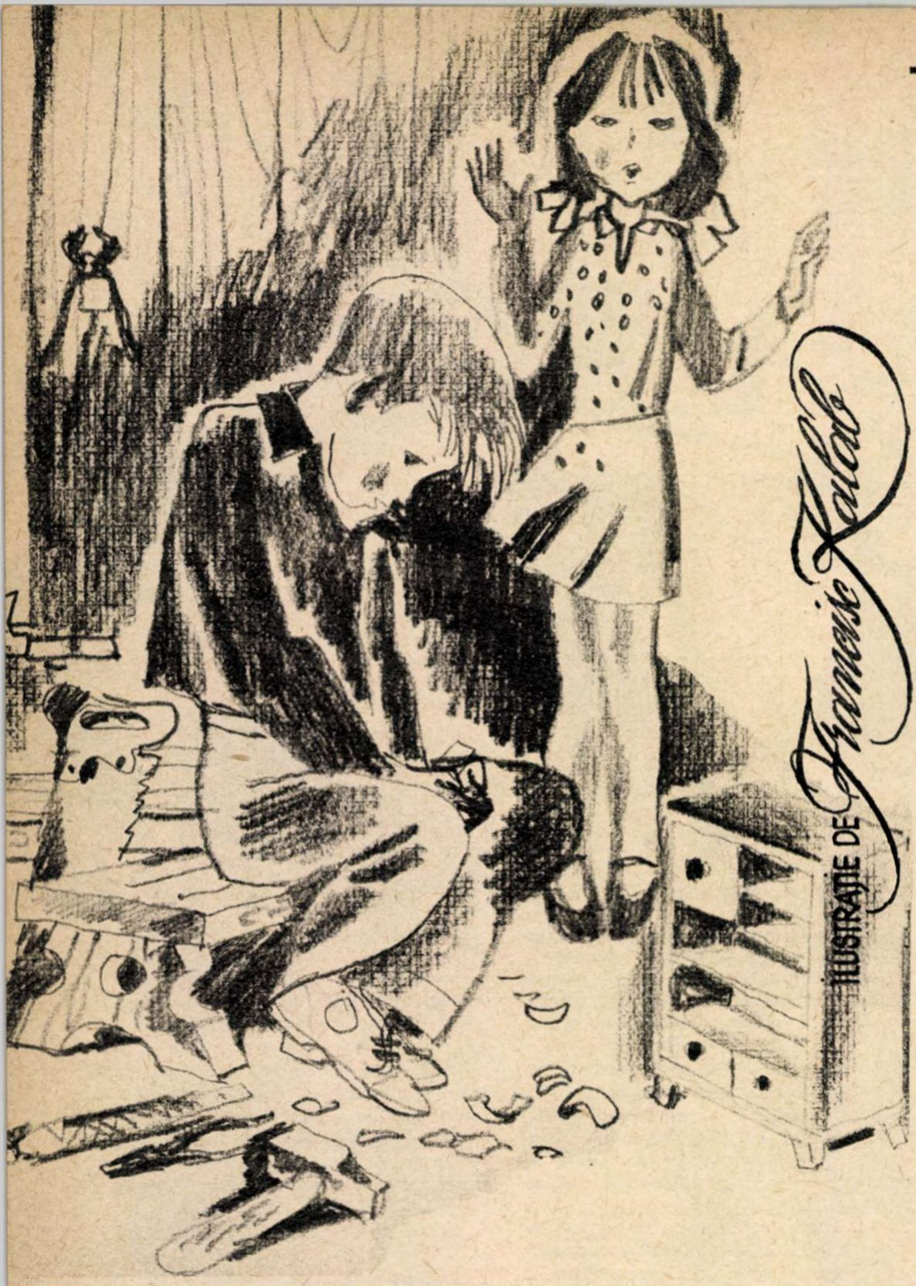

Schiță de
CSIRE GABRIELA

darul

Őcsi își petrecea toate orele libere meșterind. Știința lui de tîmplar creștea pe zi ce trecea. Iarna trebăluia în atelierul de tîmplărie al bunicului din magazia de lemne, iar din primăvară pînă în toamnă tîrziu, într-un colț al lui, în curte. Un scăunel răscioplit îi servea drept masă de lucru. Uneltele și le ținea într-o ordine exemplară.

Copiii din vecini îl vizitau des, chiar dacă nu se juca cu ei. Se așezau cuminți lîngă el, privindu-l, fără să scoată o vorbă, cum lucrează. Mai întîi făcea mescioare cu picioare în formă de capră. Pe urmă scăunele, pătuțuri. Într-o zi i-a făcut cadou mamei o solniță de perete în formă de inimă. Lalelele cioplite le-a pictat în roșu. Tatei îi făcu cadou un dulăpior pentru unelte.

Sîmbătă după-amiază, cînd ciopiea cu briceagul, Dori s-a așezat lîngă el, urmărindu-l în tăcere.

— O să fie frumos, îi spuse zîmbind Dori.

— Crezi?

Fetița din vecini se ghemui prin preajmă ca o pisică. Dădea din cap, serios, încît bărbia îi atingea genunchii. Îl privi mult timp.

— Să-ți arăt ceva, îi vorbi într-un răstimp Őcsi.

— Ce? — străluciră ochii negri ai lui Dori.

— Vino!

I-a deschis ușa.

— Acesta e atelierul meu! spuse Őcsi, cu un aer festiv.

Nu arătase nimănui foaia de desen cu schița coliviei, lipită de peretele de scîndură.

— Tu ai desenat-o?! întrebă cu mirare Dori.

Era atît de încordat că nici nu se mai uita la fetiță. Dădea tot timpul explicații. Îi arătă invitatei rigla, traforajul, burghiul de mînă, capetele de burghiu, mai mici sau mai mari, menghina, rindeaua, ciocanul, șmirghelul, și tot felul de cuie în tot felul de borcane. Chiar vorbea de proprietățile lemnului de salcîm, cînd Dori îl întrebă dintr-o dată:

— Bibliotecă știi să faci?

— Eu? De ce nu?! Deși nu am încercat încă...

— Mi-ar trebui mie — adăugă fetița, plecîndu-și ochii. Am un set de mobilă pentru păpuși și-i lipsește chiar biblioteca.

— Să n-ai nici o grijă. Cît de mare să fie? Cum ai vrea să fie?

Dori dădu din umeri. În ochii ei negri licăreau parcă mici steluțe.

— Să fie frumoasă, foarte frumoasă!

Magazia cu lemne se lumină. Dintr-o dată raze subțiri pătrunseseră prin crăpăturile peretelui de scîndură care, asemenea corzilor de aur, vibrară puțin.

— O să fie frumoasă, o să fie frumoasă! promise Őcsi.

— Îți dau în schimb — mai spuse fetița — un cowboy călare. Adică... nu. Zece!

— Zece?!

— Cincisprezece! Atîția am.

De mult se gîndea cu jind la echipa de călăreți a fetiței din vecini. La jucăriile confecționate din material plastic alb, roșu, brun, albastru.

— Ne-am înțeles! spuse și închise cu grijă ușa magaziei după Dori.

Din clipa aceea, Őcsi, chiar și la școală, nu se mai gîndea la altceva decît la forma bibliotecii pe care avea s-o facă. Desena, făcea schițe. Punea pe hîrtie tot ce-i venea în cap. Nu era totuși mulțumit cu nici unul din planurile lui. Văzuse multe biblioteci. El voia însă altceva. Ceva neinventat încă de cei mari.

A trecut o zi, a trecut și a doua. A trecut o săptămînă și Őcsi încă nu avea în cap forma bibliotecii.

Sîmbătă după-amiază s-a închis anume în magazia de lemne: s-a gîndit că cel puțin o să-și termine avionul, deși nu avea nici un chef. Era neliniștit. Arunca uneltele, rupea furios plăcile de placaj și cînd vru să lase totul baltă, soarele s-a nimerit să pătrundă din nou prin crăpăturile peretelui de scîndură. Raza luminoasă de aur, asemenea unei corzi de harpă, vibra și cînta parcă ceva adînc.

— Am găsit! ridică mîinile Őcsi.

Și a și văzut biblioteca. Forma și culoarea ei. Toate etajerele, colțurile și sertărașele secrete, ornamentul: globul ce se învîrtea pe un picior de gîscă.

Îi tremurară mîinile pînă ce a făcut prima schiță. Apoi nu mai avu nici zi, nici noapte. Mîinile îi erau pline de tăieturi, dar ținea ca biblioteca să fie tot așa de frumoasă cum era și în închipuirea lui.

Bucățile le-a lipit cu clei rece și le-a prins în cuie. A șlefuit bine toate suprafețele, cum face pîrîul cu pietrele, și le-a lăcuit cu un lac transparent. Pe bibliotecă a pus globul învăluit în staniol galben. În sertărașul secret a pus cu grijă o floare-de-colț presată.

Și-a închis apoi ochii: și-o închipuia pe Dori cum se uită la el cu ochii ei mari și uimiți.

— Dori! alergă el radios la gard. Dori!

De mult nu se văzuseră. Cîte zile, da, șapte trecuseră de cînd îi promisese biblioteca.

— Salut! îl întîmpină Dori, trecînd gardul. Te-ai ascuns? Nici la joacă n-ai mai venit! Mi-am petrecut timpul cu Virgil și cu nesuferita aia de Marti.

Őcsi zîmbi misterios. O luă de mînă fără să-i spună o vorbă și o duse spre atelier.

— Ce te-a apucat? întrebă rîzînd fetița.

— Să-ți arăt ceva!

Au intrat în magazia cu lemne.

— Mă grăbesc! spuse fetița. I-am promis lui Virgil...

Őcsi se uită semnificativ la masa de lucru. Era atît de emoționat, încît nu mai putea scoate un cuvînt.

— Ce-i asta? întrebă Dori. A, da, e biblioteca...

— Îți place?

Dori strîmbă ușor din nas.

— Da... e drăguță. Dar să știi că am făcut schimb cu mobila mea pentru păpuși. Acum ce să mai fac cu biblioteca?

Őcsi văzu negru în fața ochilor. Își lăsă capul în mîinile zgîriate de lemne, apoi se repezi dintr-o dată furios asupra micii biblioteci s-o spargă în mii de bucăți.

Dori se uită la el speriată, apoi fugi din atelier.

Brațul lui Őcsi se opri însă deodată. Puse biblioteca încet la locul ei și o privi mult timp cu ochii umeziți de lacrimi.

— E frumoasă! E frumoasă, și repetă, în gînd, o dată, de zece ori, de o sută de ori.

Acum, îi era totuna dacă îi plăcea fetiței sau nu, dacă o să se mai joace cu el sau cu altcineva. Îl lăsa rece și faptul că Dori o să dea altcuiva căluții și călăreții. A doua zi, cînd prin crăpăturile peretelui din scîndură se strecurară razele soarelui și aurul de pe globul pus pe bibliotecă începu să strălucească, Őcsi își spuse:

— Ce bine că mi-a rămas!

Biblioteca era ca un vis, un vis împlinit, iar lui, băiețelul de ieri i se părea acum străin.

Traducere de
FARKAS JÁNOS

URIAȘELE INIMI ALE VAPOARELOR

(URMARE DIN PAG. 3)

lizat ceea ce la început și nouă ni se păruse imposibil.

A urmat al doilea motor de aceeași putere, la care cei din secție țin și mai mult. Pentru că în această a doua uriașă inimă de navă transoceanică au fost încorporate două noi performanțe realizate de ei: majoritatea covîrșitoare a pieselor acestuia au fost fabricate în secția lor sau în uzină, iar termenul în care l-au realizat a fost doar de patru luni. Între timp, în paralel și doar la cîțiva metri de «banda de montaj» a motoarelor de 20 000 de cai putere, care au pornit ferm pe făgașul **«de serie»**, a fost construit altul și mai mare, de 30 000 de cai putere. Iar peste puțin timp va începe și construcția celor de 40 000...

Și lăcătușii Ion Barbu, Ion Neacșu, Nicolae Iută, Iosif Glotz, Mihai Jupnic, și frezorii Gheorghe Șandru, Toma Gîrbu și mulți alții care făuresc și asamblează uriașele piese ale acestor motoare, cu o precizie care nu admite o abatere mai mare de 4—5 microni, cîteva sute de oameni care alcătuiesc cele trei schimburi ale acestei importante secții a Uzinei constructoare de mașini din Reșița, știu că realizează produse deosebite, vitale pentru progresul patriei. Dar sentimentul «superiorității» față de ceilalți le este cu totul străin: toți știu că mulți dintre ceilalți ar putea, la rîndul lor, să facă ceea ce fac ei acum! Într-o anume împrejurare însă — una singură! — oamenii devin cu toții afară din cale de vorbăreți și-și ridică în slăvi secția, uzina, dar mai ales uriașele lor motoare. Dacă-i asculți atunci, ai zice că se laudă un pic. Dar «pe bune».

Ziceam că numai într-o singură împrejurare: cînd au ca vizitatori pionieri. **«Sîntem pur și simplu luați cu asalt de copii»** — ne-au mărturisit ei. În primul rînd de proprii lor copii. Faptul însă nu-i deranjează. Ba chiar îi stimulează în muncă. Nu-și întrerupe lucrul decît unul dintre ei, maistrul sau șeful de echipă, care îi conduce, le arată, le explică și pe urmă îi lasă să privească singuri. Iar ei privesc și-ntreabă, și iar privesc, și iar întreabă, nu se mai satură parcă de-atîta privit și întrebat. La urmă, unii dintre ei pun și întrebări mai deosebite. Așa cum într-una din zile, la sfîrșitul unei asemenea vizite, un băiat mărunțel și subțire, cu ochi mari și cam triști, l-a tras de mînecă pe meșterul Barbu:

— Spune-mi, te rog, nene, aici lucrează numai oameni înalți și voinici?

— Nu! — i-a răspuns meșterul, uimit oarecum. Avem printre noi și mărunței de tot. Cum e, de pildă, dînsul — a zis, căutîndu-l din ochi pe Ion Neacșu, ajutorul lui, care însă în clipa aceea nu era de văzut. Uite că n-am nici unul acum la-ndemînă, să ți-l arăt; poți însă să mă crezi pe cuvînt.

— Te cred! — i-a răspuns puștiul. Atunci înseamnă că peste vreo șase-șapte ani o să pot și eu să lucrez aici, chiar dacă n-o să cresc înalt și voinic?

— Ai să poți lucra, sigur că da. Dar, dacă vrei, ai să poți și să crești înalt și voinic. Dacă n-o să faci mofturi la mîncare și la sport.

— Nu fac mofturi la mîncare și practic gimnastica de cînd eram mic de tot, dar știu eu că prea voinic n-o să cresc. Da' i-a spune-mi, o să mai aveți locuri aici peste șase-șapte ani?

— Tot timpul o să avem locuri aici, ca și acum. Pînă atunci, secția noastră se va transforma într-o adevărată uzină.

Puștiul i-a mulțumit frumos meșterului, apoi a dat fuga după ceilalți, care tocmai se îndepărtau. Nu mai avea tristețea aceea din priviri, iar în ziua respectivă chipul meșterului Barbu a rămas tot timpul luminat ca de o adîncă bucurie lăuntrică. **«Mai mare** — zice dînsul —, **chiar și decît aceea din ziua cînd primul motor de 20 000 de cai putere a primit calificativul EXCEPȚIONAL la toate probele».**

*

Aici, sub poalele Semenicului, în peisajul marcat de austeritatea fontei și oțelului, nimic nu-ți amintește de marile întinderi de ape. Și totuși, prin uriașele inimi ale marilor vapoare, inimi care se nasc aici din hărnicia, din priceperea și ambiția cîtorva sute de oameni, orașul e legat trainic și de mările și oceanele lumii, trăind și respirînd și prin ele.

ION CANTACUZINO

(III)

Anul 1920. Modestul laborator de medicină experimentală condus de Cantacuzino se afla încă găzduit într-o aripă mică a Institutului profesorului Victor Babeș. Visul din tinerețe al lui Ion Cantacuzino de a crea un institut întîrzia să prindă aripi. Paul Riegler — profesor la Școala superioară de medicină veterinară — îi prezentase lui Cantacuzino o adevărată pleiadă de tineri mediciniști care veniseră aici, dornici să lucreze și să se afirme: C. Ionescu-Mihăiești, frații Alexandru și Mihai Ciucă, Nicolae Lupu, Daniel Danielopolu... Laboratorul devenise și mai neîncăpător. În schimb, cercetările se înmulțiseră. După cum știm, toți, aceștia au devenit apoi fala școlii de medicină românească.

Doctorul Marius Nasta se strecura cu greutate printre recipientele voluminoase, necesare preparării vaccinului antidifteric. Camera era atît de mică, încît cordonul halatului său se prinse de urechea de sticlă a unui filtru. Vasul se clătină, apoi se prăbuși pe podea cu un zgomot sec. Doctorul Ionescu Mihăiești, care tocmai intra în laborator, se făcu alb la față. Munca îndîrjită a douăzeci de zile și de nopți se prefăcuse în țăndări.

— Să-nnebunești! izbucni doctorul Nasta. Simțea că-l îneacă furia. Atîția neghiobi se lăfăie în palate și aici, unde se clădește sănătatea oamenilor, n-ai unde să te miști! Ce nenorocire! De-am avea odată institutul despre care atîta ni s-a promis. Doctorul Ionescu Mihăiești încearcă să-l liniștească:

— E firesc să nu-l avem. Guvernul nu-i iartă profesorului Cantacuzino oprobiul pe care l-a zvîrlit atunci, în 1907, ...în obrazul lor. În sala «Dacia», unde se adunaseră muncitorii și unde se aflau Nicolae Iorga, Victor Babeș..., profesorul Cantacuzino a îndemnat muncitorii să sprijine țăranii pentru realizarea integrală a drepturilor pălmașilor răsculați... Asta nu se uită cu una, cu două...

— De-ar fi numai atît, interveni Mihai Ciucă. Profesorul Cantacuzino, referindu-se la problema tuberculozei, a afirmat într-o conferință ținută în fața muncitorilor că: «stingerea completă a acestei boli sociale își are soluția numai în socialism. Pînă atunci însă trebuie luate măsuri: ateliere igienice, zi de muncă mai mică, repaus regulat, salar îndestulător... Cum însă acestea nu le-ar putea face patronii sau statul de la sine, muncitorimea trebuie să se organizeze în sindicate și să-și impună voința sa.

— Mai mult, completă doctorul Zotta, profesorul Cantacuzino a efectuat o largă anchetă socială în fabricile și uzinele unde condițiile de muncă sînt deplorabile. Vă aduceți aminte ce scria dr. C. Popescu-Azuga pe care profesorul îl însărcinase cu o asemenea anchetă?

«Dante cînd a descris Infernul probabil că nu văzuse o fabrică de geamuri ca cea din Ciobănași. Acolo copiii muncitorilor mor secerați de foame și tuberculoză înainte de a împlini vîrsta de școală».

— Sînt destule care nu i se «iartă» profesorului, interveni altcineva. Acum îl lovesc cu institutul... În clipa aceea, profesorul Ion Cantacuzino pătrunse în încăpere. Statura sa masivă, capul dăltuit în linii puternice și părul alb ca zăpada erau impresionante. Dintr-o privire profesorul văzu recipientul spart și înțelese tragedia. Într-o singură clipă dispăruse munca multor zile și nopți. Un zîmbet blînd, îmbietor însoți gestul mîinilor larg deschise ca pentru îmbrățișare. Spuse: «Nu-i nimic, o s-o luăm de la început». Apoi rosti dintr-o suflare: «mai ales că în curînd institutul nostru va deveni o realitate. Chiar acum vin de la minister. S-a aprobat...»

Doctorul Zotta, Combiescu și ceilalți izbucniră spontan în urale. Vestea se răspîndi ca fulgerul. Fericirea înflori pe fețele tuturor.

În scurtă vreme de la inaugurarea sa, în 1921, Institutul de patologie și medicină experimentală devenise nu numai o minune de organizare, dar și o mare familie cu preocupări medicale și științifice; alături de discuțiile literare și artistice se stabilise o adîncă legătură sufletească între maestru — conducătorul institutului — și discipolii săi.

Elevul lui Cantacuzino, Dr. I. Nicolau, scria în 1934 în ziarul «Epoca»: «Omul acesta cu sensibilitatea așa de rafinată, cu cerințe intelectuale atît de multiple, de complexe și subtile, cerea de la viață foarte puțin: să urmărească o problemă de biologie, să răsfoiască o carte rară, interesantă prin vechime, prin factura sau prin conținutul ei, să-și încălzească inima privind un tablou, o gravură, o sculptură sau un obiect de artă, să-și înalțe sufletul, ascultînd o pagină de muzică. Poate nimeni nu a iubit tineretul mai mult decît el și nimeni nu a știut să se facă mai iubit ca el, de acest tineret.»

Ion Cantacuzino a încetat din viață la 14 ianuarie 1934, în vîrstă de 70 de ani, preocupat pînă în ultima zi de lucru (5 ianuarie 1934) de problema înființării «Ligii contra tuberculozei». Cu două zile înainte de a trece în neființă, la 12 ianuarie 1934, Universitatea din Bordeaux îl alesese «Doctor Honoris Causa».

La funerariile naționale ce i s-au făcut erau prezenți mii de intelectuali, țărani și vechi luptători socialiști, în idealurile cărora s-a înscris preceptul de muncă și viață al profesorului Cantacuzino.

Conform dorinței sale, în loc de flori s-a deschis o listă de subscripție pentru combaterea tuberculozei. Prin testament, Cantacuzino lăsa întreaga sa agoniseală fondului creat pentru continuarea cercetărilor de imunologie în tuberculoză.

...Ultima sa dorință a fost să-și afle locul de veci într-o criptă adăpostită de institutul pe care-l crease. Voia astfel să rămînă în mijlocul oamenilor care-i continuă și azi opera științifică în institutul care-i poartă numele.

dr. **DORU PUCĂ**

(Sfîrșit)

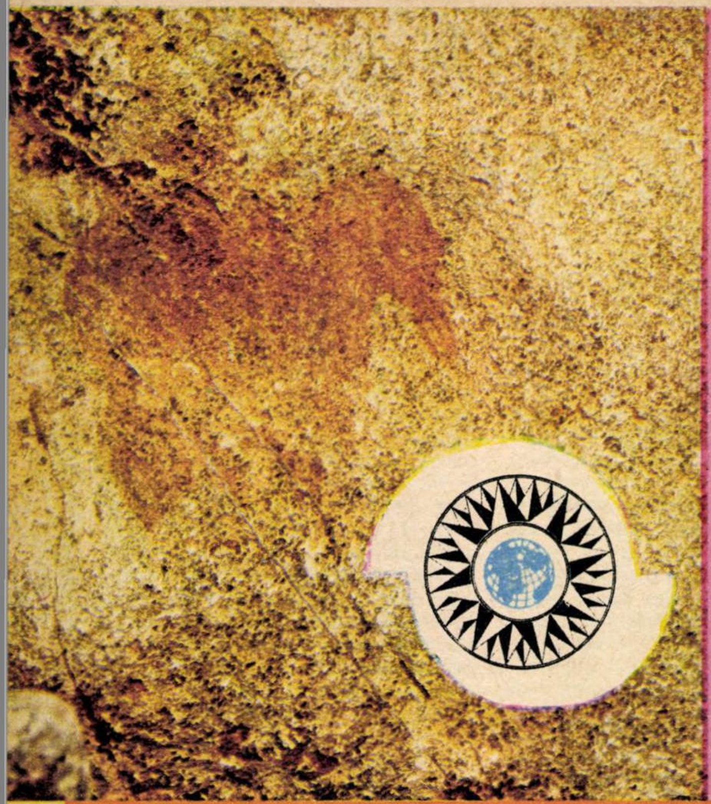

MESAJ PESTE 10 000 DE ANI

Era în august 1978. Un grup de tineri speologi, membri ai Clubului de specialitate «Emil Racoviță» al Casei de cultură a studenților «Grigore Preoteasa» din București, cerceta o peșteră din cariera de la Cuciulat, pe Someș. Echipa era formată din Mihai Codescu, pe atunci elev în anul IV la un liceu industrial din Capitală, studenții Adrian Done, președintele clubului, și Simona Manolescu. Lungă de circa 1,7 km, peștera era destul de greu accesibilă cu intrarea ei tubulară, largă de numai 40—50 cm și lungă de 4—5 m.

Eforturile tinerilor au fost însă răsplătite din plin atunci cînd cel mai tînăr din echipă a realizat că jocurile de culoare de pe zidurile peșterii au o semnificație, că este vorba nu despre un capriciu al naturii, ci despre un desen rupestru!

Emoția a fost considerabilă. Desene rupestre nu se semnalează în Europa decît în Altamira (Spania), la Lascaux (Franța) și la Kopova, în Urali. Cel mai clar apare calul redat în ocru, pe care îl vedeți în imagine. Alte desene înfățișează feline, alte animale în mișcare, dar nici unul nu este atît de bine conservat ca primul amintit. Valoarea descoperirii a fost confirmată de arheologii dr. Marin Cîrciumaru și dr. Maria Bitiri de la Institutul de arheologie din București. Studierea contextului, a resturilor materiale înconjurătoare a permis situarea în timp a realizării desenelor: acum circa 10 000 de ani. Cercetările în zonă continuă.

Descoperirea de la Cuciulat, de importanță europeană, încununează activitatea de peste 10 ani a clubului studenților din București, condus de o echipă formată din: coordonator științific — lector universitar dr. Valer Trufaș, îndrumător — Mircea Dumitrescu, coordonator tehnic — ing. Ică Giurgiu. Printre realizările de seamă ale tinerilor speologi se numără descoperirea de noi zone carstice în Munții Sebeș, cartarea a peste 7 km din Peștera Cioclovina, descoperirea a circa 80 de peșteri în Munții Vîlcan, a marii peșteri Jgheabul lui Zalion din Munții Rodnei și multe altele.

Desenele rupestre de la Cuciulat reactualizează o sumedenie de întrebări privind viața omului în paleolitic, în adevăratele ei dimensiuni materiale și spirituale.

VIAȚA DE TOATE ZILELE A PĂMÎNTULUI

vulcanii

2

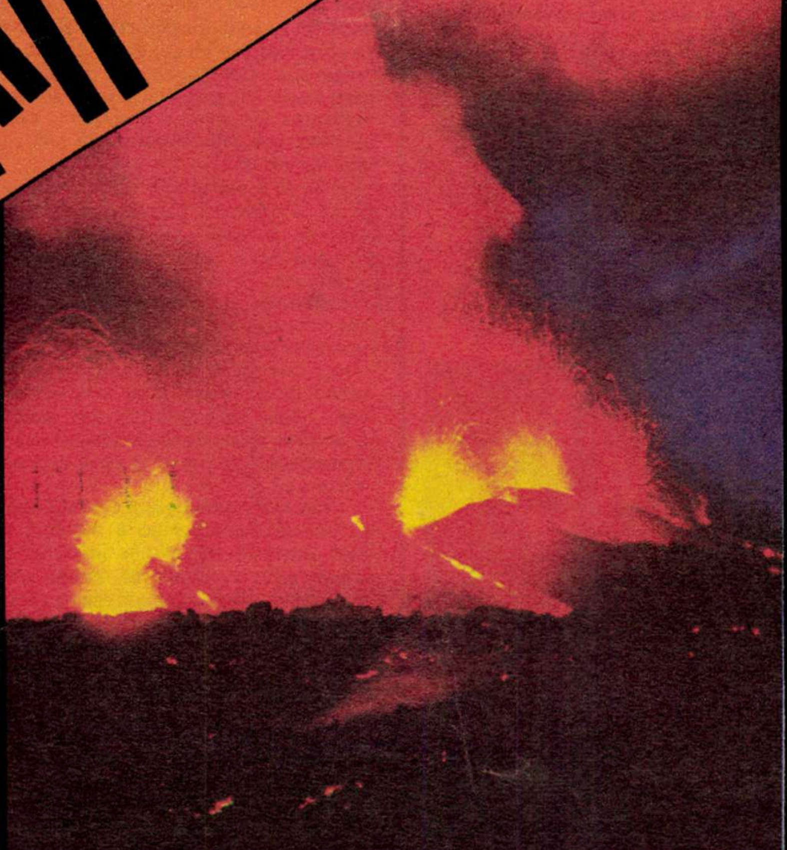

Acolo unde nu duce la formarea rifturilor (a dorsalelor oceanice), întîlnirea a două plăci tectonice determină un proces contrar: marginile acestor plăci se uzează, cedează sub presiunea imensă ce se naște între ele, apoi una coboară sub cealaltă, spre a reintra în oceanul fierbinte al magmei din care a ieșit. La punctul de întîlnire ia naștere o fosă. O asemenea fosă traversează Atlanticul și Mediterana, reapărînd în Oceania și Japonia.

Aceste fenomene conduc la rîndul lor la apariția vulcanismului. Vulcanismul dorsalelor oceanice este cel mai răspîndit, chiar dacă cel mai adesea rămîne invizibil. Lava acestor vulcani cu activitate regulată este bazaltică, ea acoperind fundul oceanelor cu un strat de circa 70 km. Este un bazalt negru, dens, bogat în fier și magneziu. Fosele marine au funcția de a «îngropa» materialele terestre. Structura unui asemenea loc se poate prezenta în trei feluri: a) cele două plăci tectonice care se întîlnesc poartă fiecare cîte un continent; urmarea este creația alpină (tipul Himalaia). b) În al doilea caz, numai placa tectonică ce se afundă în fosă poartă un continent (Anzii Cordilieri). c) Atunci cînd placa tectonică ce se afundă în fosă nu este purtătoarea unui continent, fenomenul vulcanic este, în sfîrșit, posibil. O parte din materialul acestei plăci, topindu-se în adîncurile mantalei, revine la suprafață sub forma lavei. Acești vulcani — numiți «de arc» — sînt explozivi și capricioși, lava lor fiind formată din andezite (roci bogate în siliciu). Despre a treia categorie de vulcani, cea a «punctelor fierbinți», într-un număr viitor.

test
Cutezătorii

Sînteți îndemînatic?

IATĂ 30 DE ÎNTREBĂRI CARE VĂ POT AJUTA SĂ DESCOPERIȚI UNELE TRĂSĂTURI ALE PERSONALITĂȚII VOASTRE, REFERITOARE LA ASPECTE PRACTICE ALE VIEȚII DE FIECARE ZI. RĂSPUNDEȚI PRIN DA SAU NU.

1. Apăsați tubul de pastă de dinți de la mijloc?
2. Cînd vi se rup șireturile de la pantofi, nu aveți altele de rezervă?
3. Păstrați ciorapi fără pereche sau mănuși desperecheate?
4. Aveți mai multe umerașe decît haine, rochii, paltoane?
5. Cînd le scoateți din valiză, hainele voastre sînt șifonate?
6. Scoateți tot ce aveți în buzunare și controlați; aveți cam 50% obiecte care, de obicei, nu vă sînt de folos în afara locuinței?
7. Obișnuiți să vă umpleți stiloul înainte de a se termina complet cerneala?
8. Pentru a aduce cerneală în penița stiloului, îl scuturați indiferent unde?
9. Lipiți totdeauna timbrele poștale sus, în colțul din dreapta plicului, fără să le puneți pe dos?
10. Tăiați sfoara de la pachete pentru că nu puteți desface nodurile?
11. Vă pricepeți să faceți cum trebuie un colet poștal?
12. Cuiele pe care le bateți în perete rezistă?
13. Puteți bate cuie într-o șipcă subțire fără ca aceasta să crape?
14. Știți să înlocuiți o siguranță arsă?
15. Robinetele din apartamentul vostru se defectează adesea?
16. Puteți să înlocuiți singuri garnitura uzată a unui robinet?
17. Știți să aranjați corect în rucsac lucrurile necesare într-o excursie?
18. Reușiți să aprindeți chibritul de prima oară?
19. Știți să aprindeți un foc cînd sînteți în excursie?
20. Vă tăiați adesea cînd deschideți o cutie de conserve?
21. Deschideți ușor borcanele de compot și fără a distruge capacele?
22. Știți să coaseți un nasture «cu picior» la palton?
23. Vă pricepeți să scoateți petele de pe țesături?
24. Spargeți multă veselă?
25. Puteți face un pansament bun la o tăietură în talpa piciorului?
26. Știți cum se tratează o mușcătură de șarpe, în primă urgență, pînă la intervenția unui medic?
27. Purtați de obicei la voi un carnet de notițe, un pix sau un stilou?
28. Aveți o singură agendă, completă, cu toate numerele de telefon pe care le folosiți mai des?
29. Știți să fotografiați și să vă developați singuri filmele?
30. Știți să vă orientați cu ajutorul busolei?

Marcați cîte un punct cînd ați răspuns DA la întrebările: 4, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, precum și pentru răspunsul NU, la restul întrebărilor. Faceți suma punctelor și apreciați: dacă ați obținut peste 25, sînteți îndemînatic, poate chiar cam meticulos, ordonat, atent, aveți deprinderi și aptitudini utile; între 18 și 24 puncte este probabil că vă lipsește una dintre calitățile de mai sus (încercați să aflați care); sub 18 puncte vă sfătuim să fiți atent și prudent, fiindcă nu sînteți îndemînatici, nici ordonați; în plus nu le prea sînteți de ajutor celor din jur.

FILATELISTUL DEBUTANT

Ce să colecționăm

Organizarea unei colecții presupune nu numai simpla înșiruire cronologică a materialului filatelic, ci și ordonarea lui după anumite criterii științifice. Fiecare exponat filatelic trebuie să pună în valoare cunoștințele și personalitatea colecționarului.

Se pot amesteca în colecție mărcile filatelice ștampilate sau obliterate cu cele noi? Prestigiul unei colecții cere ca acestea să fie separate, valoarea mărcilor poștale neștampilate sau noi fiind, în general, mai mare — bineînțeles, dacă seriile sînt complete, intacte, curate și cu guma în stare perfectă (în unele țări calde, mărcile noi nu sînt gumate).

Pentru început este bine să fie colecționate mărci obliterate și, concomitent, serii noi. Mărcile obliterate, în special cele circulate efectiv, se bucură de tot mai multă considerație, dar completarea seriilor necesită eforturi, deoarece ștampila trebuie să fie curată, clară și aplicată pe colț, astfel încît să nu acopere întreaga marcă sau s-o facă de necitit. În acest caz, guma de pe spatele mărcii dispare, dar la mărcile obliterate aceasta nu are importanță.

Începînd din 1968, Poșta română a pus în vînzare, pe bază de abonament, mărci filatelice în serii complete, gata ștampilate, și serii incomplete, în plicuri filatelice cu premii, ușor de procurat. Pe măsură ce găsim altele, circulate efectiv pe scrisori, este bine ca acestea să ia locul celor cumpărate.

LA REVEDERE, IARNA!

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2					■					■	
3			■					■			
4		■							■		
5					■						■
6			■			■					
7	■						■				
8				■				■			
9						■			■		
10				■							■
11					■						

ORIZONTAL: 1) În scădere la frig (pl.). 2) Nu tremură de frig nici la pol (pl.). Protejat de frig cu o mantie de nea. 3) La rece! Permanent cu zîmbetul pe buze (pl.). Sînt și de gheață. 4) Dă o replică frigului de afară (dim.). Luca Radu. 5) A vui ca viscolul și Crivățul. Vremea frigului. 6) Caldul soare al vechilor egipteni. Nicolae Soare. Secret. 7) Insulă mediteraneană care aparține Greciei. Orășel din insula Sahalin (U.R.S.S.). 8) Lagună în Chile. Îngheață de frig. Munți în R.S.F. Iugoslavia. 9) Te face să tremuri în... deșert. Toma Simion. Nea. 10) Refren din cîntecele populare. Te face să tremuri uneori (pl.). 11) Combustibil. Frigurică.

VERTICAL: 1) Gheață la streașină. Ger. 2) Glaciară (pl.). Dă frisoane. 3) Mese! Într-un sloi! O pauză între două valuri de frig. 4) Produse ale frigului. 5) Ion Barbu. Peninsula Alaska, situată într-o zonă cu climat subpolar (pl.). 6) Fața și nasul pe un frig năprasnic. Două picături de apă! Din cîmpie! 7) Înfrigurat. Un «inel» din mările calde. 8) În palton. Oraș în Japonia. A îngheța pe loc (fig.). 9) Manifestare... călduroasă. Acoperit de zăpadă. Înfrigurat puțin! 10) Onomatopee într-o ciocnire tematică. 11) Creator al unei pînze intitulate «Iarna». A aerisi.

DICȚIONAR: ONTE, FEA, SAR, ARAO

Nicolae AXIOTI

PAVEL CONSTANTIN

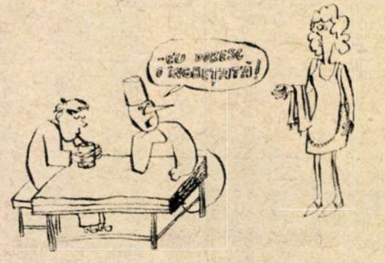
-EU DORESC O ÎNGHEȚATĂ!

ADRIAN STEFĂNESCU

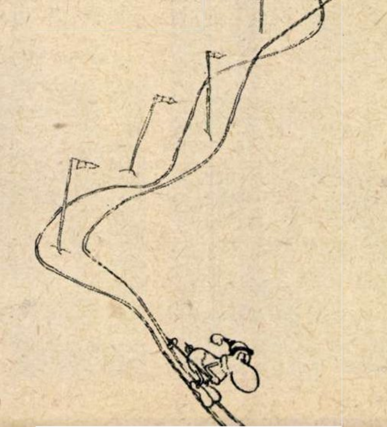

★★★★★★★★★★★★★★★★★

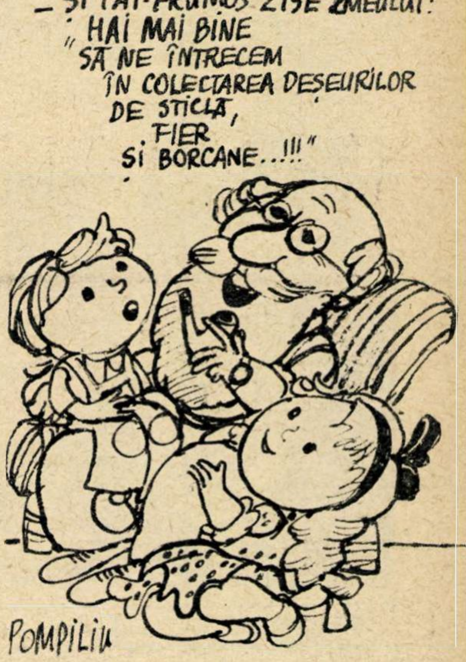

Cutezătorii

Redactor șef:
MIHAI NEGULESCU
Redactor șef adjunct:
OVIDIU ZOTTA
Secretar responsabil
de redacție:
IOAN DONCA

Prezentarea artistică:
POMPILIU DUMITRESCU
Prezentarea tehnică:
LUCIA SICOMAȘ

Redacția: Piața Scînteii nr. 1. București 33. Telefon: 17 60 10; ADMINISTRAȚIA: Editura «Scînteia» TIPARUL C.P.C.S. ABONAMENTE: prin oficiile și agențiile P.T.T.R. Cititorii din străinătate se pot abona adresindu-se la ILEXIM — departamentul export-import presă P.O.B. 136—137 telex: 11226, București.

12 PAGINI, 1 LEU

BUREBISTA

8

Scenariu: VLAICU BÂRNA
Desene: VALENTIN TĂNASE

REZUMAT: După ce-i uneşte pe geto-daci, Burebista îl numeşte pe marele preot Deceneu vice-rege. Ţara prosperă pe zi ce trece.

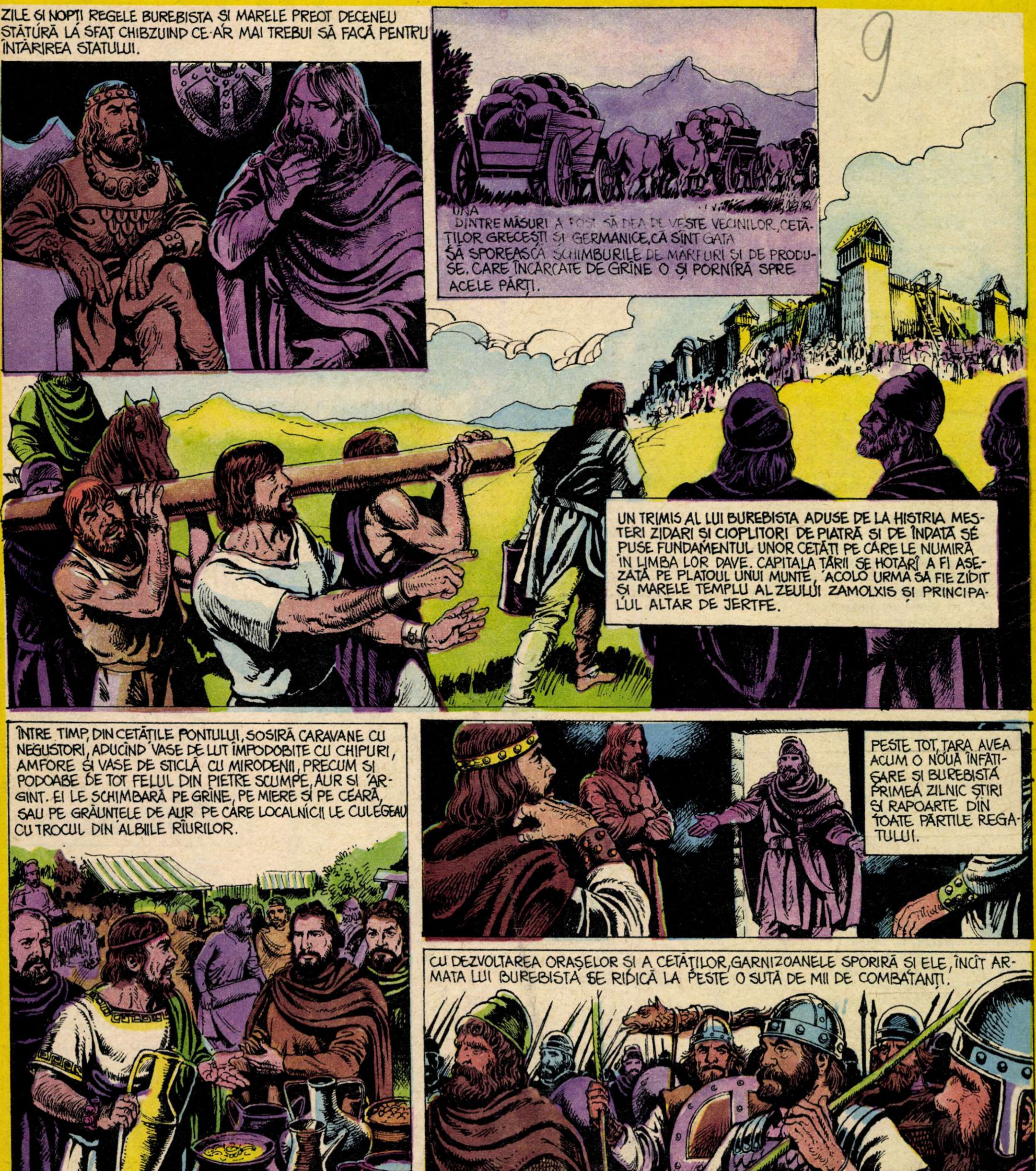
ZILE ŞI NOPŢI REGELE BUREBISTA ŞI MARELE PREOT DECENEU STĂTURĂ LA SFAT CHIBZUIND CE AR MAI TREBUI SĂ FACĂ PENTRU ÎNTĂRIREA STATULUI.
UNA DINTRE MĂSURI A FOST SĂ DEA DE VESTE VECINILOR, CETĂŢILOR GRECEŞTI ŞI GERMANICE, CĂ SÎNT GATA SĂ SPOREASCĂ SCHIMBURILE DE MĂRFURI ŞI DE PRODUSE. CARE ÎNCĂRCATE DE GRÎNE O ŞI PORNIRĂ SPRE ACELE PĂRŢI.
UN TRIMIS AL LUI BUREBISTA ADUSE DE LA HISTRIA MEŞTERI ZIDARI ŞI CIOPLITORI DE PIATRĂ ŞI DE ÎNDATĂ SE PUSE FUNDAMENTUL UNOR CETĂŢI PE CARE LE NUMIRĂ ÎN LIMBA LOR DAVE. CAPITALA ŢĂRII SE HOTĂRÎ A FI AŞEZATĂ PE PLATOUL UNUI MUNTE, ACOLO URMA SĂ FIE ZIDIT ŞI MARELE TEMPLU AL ZEULUI ZAMOLXIS ŞI PRINCIPALUL ALTAR DE JERTFE.
ÎNTRE TIMP, DIN CETĂŢILE PONTULUI, SOSIRĂ CARAVANE CU NEGUSTORI, ADUCÎND VASE DE LUT ÎMPODOBITE CU CHIPURI, AMFORE ŞI VASE DE STICLĂ CU MIRODENII, PRECUM ŞI PODOABE DE TOT FELUL DIN PIETRE SCUMPE, AUR ŞI ARGINT. EI LE SCHIMBARĂ PE GRÎNE, PE MIERE ŞI PE CEARĂ, SAU PE GRĂUNŢELE DE AUR PE CARE LOCALNICII LE CULEGEAU CU TROCUL DIN ALBIILE RÎURILOR.
PESTE TOT, ŢARA AVEA ACUM O NOUĂ ÎNFĂŢIŞARE ŞI BUREBISTA PRIMEA ZILNIC ŞTIRI ŞI RAPOARTE DIN TOATE PĂRŢILE REGATULUI.
CU DEZVOLTAREA ORAŞELOR ŞI A CETĂŢILOR, GARNIZOANELE SPORIRĂ ŞI ELE, ÎNCÎT ARMATA LUI BUREBISTA SE RIDICĂ LA PESTE O SUTĂ DE MII DE COMBATANŢI.

(Va urma)

BIBLIOTECA JUDEȚEANĂ MURE
TÎRGU MUREȘ
SECȚIA PENTRU COP

9

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR

JOI, 28 FEBRUARIE 1980,
ANUL XIV (648)

Cutezătorii

CUTEZATORII

DE LA ALEGERILE PIONIEREȘTI, REPORTERII NOȘTRI TRANSMIT

(pag. 2-4)

Dialog
despre viitor.
Dintre
interlocutorii
primarilor
nu lipsesc niciodată
cei mai tineri
gospodari
ai localității —
pionierii.

Foto: Constantin POPESCU

ACTUALITĂȚI CUTEZĂTORII

La invitația președintelui Republicii Socialiste România, tovarășul **Nicolae Ceaușescu,** zilele trecute s-a aflat în țara noastră, într-o vizită oficială, Maiestatea Sa regele **Hussein Ibn Talal al Regatului Hașemit al Iordaniei.**

Noua întîlnire la nivel înalt româno-iordaniană constituie o expresie a bunelor relații de prietenie dintre România și Iordania, a solidarității țării noastre cu aspirațiile de pace și dezvoltare liberă a popoarelor arabe, dialogul purtat între cei doi șefi de stat evidențiind voința comună de conlucrare rodnică în interesul ambelor țări, al cauzei păcii și colaborării internaționale.

9 martie 1980

UN VIITOR ORAȘ PE HARTA ȚĂRII

Recașul este o comună întinsă, cu podgorii mănoase, aliniate gospodărește pe dealuri domoale, o comună în care locuiesc și muncesc împreună 11 000 de români, sîrbi, maghiari și germani. Și tot Recașul, cu cele 5 sate care formează comuna, figurează printre acele localități rurale care, în cincinalul următor, vor deveni orașe. Semnele urbanizării au și început să se arate, să se facă simțite. Și dincolo de ceea ce a putut să rețină ochiul atent al reporterului, iată cîteva amănunte pe care ni le-a furnizat chiar primarul comunei, tovarășul **Pandelie Pleșa:**

— Marea majoritate a locuitorilor comunei lucrează ca muncitori agricoli sau zootehniști. Cît despre realizări în domeniul modernizării, urbanizării și industrializării iată: am înființat chiar aici, în Recaș, o secție a Întreprinderii de încălțăminte Timișoara cu 180 de muncitori; s-a construit și dat în folosință, acum doi ani, un complex meșteșugăresc cu 13 secții pentru deservirea populației. La aceste secții lucrează oameni din comună, foști agricultori, care s-au specializat în diverse meserii.

— Vă rugăm să vă referiți la prezentul și la viitorul social-cultural al comunei.

— De curînd am turnat fundația unei secții a Întreprinderii «Electromotor»-Timișoara, care pînă la sfîrșitul anului va fi gata. Aici vor putea lucra aproximativ 1 500 de muncitori, poate chiar cei ce sînt azi pionieri. Și pentru că tot vorbim despre ei (am și eu o pionieră acasă) vreau să vă spun că noi, gospodarii comunei, ne mîndrim cu copiii noștri. În fiecare toamnă sînt primii la culesul strugurilor, iar primăvara la plantări în vii. Acum ridicăm construcția unei policlinici de tip urban. Și aici pionierii ne-au dat o mînă de ajutor.

— Ce ne-ar putea spune candidatul Pandelie Pleșa despre chipul de mîine al Recașului?

— Actualului centru civic, care cuprinde 80 de apartamente, i se vor mai adăuga alte 45. Se vor construi numai clădiri cu parter și trei niveluri. Anual vom realiza circa 5 000 mp de șosele și lucrări de împietruiri la sate. Se vor construi o centrală telefonică automată, trei centrale termice și — lucrul cel mai important — vom încheia lucrările de canalizare și alimentare cu apă potabilă a întregii comune.

DE LA ALEGERILE PIONIEREȘTI, REPORTERII NOȘTRII TRANSMIT

NICI UN CORIGENT, NICI UN REPETENT!

Atunci, în urmă cu doi ani și jumătate, detașamentul clasei a II-a C abia se constituise. Erau cu toții foarte mîndri că deveniseră pionieri. Cu timpul urmau să învețe multe despre ce înseamnă aceasta. Au învățat, deci să respecte și să îndeplinească în comun hotărîrile luate, să învețe și să muncească împreună, solidari, să se ajute ca buni colegi, să-și recunoască sincer și să-și îndrepte greșelile, să aibă, oriunde s-ar afla, o comportare cît mai frumoasa.

Pentru pionierii clasei a IV-a C de la Școala generală nr. 21 din Timișoara timpul a trecut cu folos. Pledează pentru aceasta nu numai rezultatele deosebite la învățătură ale acestor copii, ci și seriozitatea și spiritul obiectiv cu care le-au analizat în adunarea de alegeri la detașament.

— Am căutat, în primul rînd, ne spune Ana Vlaicovici, nou aleasă în funcția de comandant de detașament, să încercăm să ne cunoaștem și să fim cu toții buni prieteni. Apoi ne-am sfătuit și ne-am organizat timpul în așa fel încît să reușim să ne achităm cît mai bine de cea mai importantă sarcină care ne revine și ca pionieri — învățătura. Clasa noastră nu a avut, în răstimpul de la precedentele alegeri și pînă în prezent, nici un corigent sau repetent.. Pentru viitor ne-am propus cu toții să ridicăm cît mai sus ștacheta calității pregătirii noastre școlare.

— Dar nu crezi, Ana, că i-ați supărat pe Ionică Constantin, Cristina Munteanu, Ditmar Kriska, Arpad Sztan, Petru Florin și alți cîțiva pionieri despre care aveați unele nemulțumiri cînd ați prezentat informarea în adunare?

— Eu cred că nu au nici un motiv de supărare. De altfel, împreună cu comandamentul detașamentului am pregătit informarea și am fost cu toții de acord că atunci cînd se întocmește primul bilanț al vieții unui detașament este drept și cinstit să prezinți și neîmplinirile. Așa cum sînt ele, mai mici sau mai mari. Iar pionierii amintiți pot, sîntem siguri, să învețe mai bine decît pînă acum. Singura condiție este să mai renunțe un pic la joacă și să fie mai atenți și mai disciplinați în timpul orelor.

— Sau, poate, să nu renunțe la joacă pentru că, în fond sînteți cu toții copii și fiecare dintre voi dorește să se mai și joace...

— Sigur că ne jucăm. Ne jucăm chiar și atunci cînd pregătim programele artistice: scenetele, cîntecele sau «pilulele» umoristice. Ne jucăm și acasă, ne jucăm și în recreațiile de la școală, pentru că tuturor ne place joaca. M-am referit însă la faptul că unii dintre noi, jucîndu-se, uită că mai au și datoria de a învăța. Adică nu-și folosesc rațional timpul, nu-și rezervă destul timp pentru studiu.

Cu toate că Ana ne-a vorbit foarte sigură pe sine și foarte dezinvolt, bujorii din obraji îi trădau emoția. O emoție firească dacă ne gîndim că de la începutul și pînă la încheierea adunării de alegeri ea a stat în permanență în fața detașamentului, conducînd lucrările acestei adunări, alături de tovarășa comandant-instructor. Și după ce cu toții au fost de acord cu calificativul de «foarte bine» acordat activității detașamentului lor, Ana Vlaicovici a fost aleasă alături de Sorina Cornea, Carmen Terbancea. Mariana Bălașa. Silvia Yukas, Alina Bisorca si Lăcrămioara Costi în comandamentul detașamentului. Un comandament format din cei mai buni pionieri din clasă, harnici și silitori, conștiincioși, prietenoși și cinstiți, pionieri care și-au cîștigat prin comportamentul lor stima și încrederea întregului colectiv.

Cît despre Ana, întreaga clasă, întregul detașament i-au acordat votul încrederii, alegînd-o din nou comandantă de detașament. Am înțeles atunci, cînd — înconjurată și felicitată de toți colegii ei — Ana le mulțumea pentru încrederea acordată, că detașamentul clasei a IV-a C este hotărît să învețe și să muncească cu simțul datoriei pionierești.

Emilia TEODORU

REPORTAJE DIN AMFITEATRELE HĂRNICIEI

COPIII SE ÎNTREC CU SOARELE

— Ai auzit?

— Ce să aud?

— De întîlnirea cu tovarăşa primar.

— Şi ce-i cu asta? Doar nu-i prima oară.

— Ei, ce ştii tu! Am aflat ceva care s-ar putea să te pună pe gînduri...

Zicînd acestea, băiatul în trening albastru, care-şi ţinea strîns mingea de handbal sub braţ, îşi luă o înfăţişare atît de misterioasă, încît prietenul său, Ionică Iancu, se opri din jocul lui individual «cu mingea la picior».

— Spune odată! zise el nemulţumit că era întrerupt din antrenament.

— Ei bine, cei din «Teilor-Florilor» şi-au făcut o asociaţie care... începu Marius cu vocea scăzută, aplecîndu-se mult spre Ionică.

«Rivalitatea» dintre copiii celor două cartiere, «Teilor-Florilor» şi «Stejarului», nu era prea veche, din simplul motiv că cele două aşezări îşi făcuseră de curînd şi aproape «peste noapte» apariţia. Deîndată însă ce tinerii locatari se mutară aici, fericiţi că locuiau exact aşa cum văzuseră ei la Sibiu, se şi apucaseră să-şi pună flori la ferestre şi în balcoane. În acelaşi timp însă începură tratativele cu constructorii, grăbindu-i şi ajutîndu-i la înlăturarea molozului şi a materialelor de construcţii rămase pe şantiere. Nerăbdării lor de a avea cît mai curînd grădini în jurul blocurilor şi, bineînţeles, terenuri de joacă nu i s-a putut pune stavilă decît... prin măsuri «urgente». Tovarăşa primar, **Silvia Ciobotaru**, le-a ascultat de fiecare dată, cu răbdare, păsurile şi i-a îndemnat să rămînă aşa, neînduplecaţi, că numai astfel vor putea realiza cele mai multe dintre lucrurile dorite. Şi pînă acum doriseră, oho, o mulţime! De pildă, să aibă, în afară de noile şcoli, şi un teren «mai serios» de sport, şi o sală de gimnastică cu aparate necesare diferitelor discipline; să înfiinţeze un cor, o brigadă, mai multe echipe artistice care, neapărat, să dea spectacolele pe scena noii Case de cultură, unde pot veni să-i aplaude chiar şi mai mult de cinci sute de spectatori. Au mai vrut, prietenii noştri, şi un club cu activităţi specifice îndeletnicirii părinţilor lor, Cisnădie fiind un oraş al textiliştilor, iar ei, cei mai mulţi, dorind să îmbrăţişeze frumoasa meserie de textilist.

Dar poate că nu este cazul să înşiruim toate micile şi marile planuri ale copiilor din Cisnădie. Faptul că şi ei se numără printre pio-

Elena MĂNESCU

(continuare în pag. 9)

CU BLOC-NOTESUL ŞI APARATUL DE FOTOGRAFIAT PRINTRE PIONIERII ŞI ŞCOLARII DIN HOGHIZ, RUPEA, CAŢA ŞI HOMOROD

Pe mulţi dintre pionierii şi şcolarii din Rupea şi din satele dimprejur i-am cunoscut recent, la ei acasă, într-un moment deosebit pe care-l trăieşte în aceste zile Organizaţia Pionierilor — acela al desfăşurării alegerilor pioniereşti. Prilej de trecere în revistă a rezultatelor obţinute în întreaga lor activitate, în pregătirea prin muncă, pentru muncă şi viaţă, în integrarea lor în viaţa obştească, momentul respectiv ni i-a arătat pe aceşti copii şi mai pregnant conturaţi în lumina faptelor, dezvăluindu-ne cu şi mai multă claritate felul lor de-a gîndi şi de-a acţiona.

(Continuare în pag. 5)

MIHAI NEGULESCU

Vestitorul primăverii

Radu are în caiet
un secret.
Primăvară, vii prea-ncet...

Patru ani băiatul are
şi-a cules cu-ndemînare
un... (E taina lui cea mare.)

Tot închis caietul ţine.
Ziua Mamei,
Cînd mai vine?

Ore trec
prin calendare,
el aşteaptă cu răbdare,
cea mai dragă-aniversare.

Primul, primul ghiocel.
Cel dintîi
cules de el
din culori şi din lumină
şi din inimă senină.

Joc

De la prag
pînă la poartă
o Onucă şi o coardă.

Sare fata,
coarda-i ţine
zborul gleznelor feline.
Înainte
şi-napoia
îi urmează fetei voia
Face opturi
le desface —
sub mişcarea ei
dibace...
Pas săltat,
dublu pas
coarda-n loc n-a rămas —
fata mea, mare as!
Ca elicea
se învîrte
coarda, şi fetiţa rîde.
Sare fata,
coarda-i ţine
zborul gleznelor feline.

PRELUÎND ŞTAFETA

La şcoala generală nr. 2 din Tîrgovişte, mulţi pionieri din clasele mai mari o cunosc. Incepînd chiar cu pioniera comandantă de unitate Daniela Cristescu care ne povesteşte cum a cunoscut-o pe Elena într-o tabără locală în vara trecută, şi unde ea, Elena, a izbutit să fie efectiv «sufletul detaşamentului, avînd mereu iniţiative surprinzătoare, interesante». Şi aceasta cu toată vîrsta ei mică, pentru că Elena este abia în clasa a IV-a. Scundă, slăbuţă, cu ochelari îi dau un aer de om mare. Seriozitatea ei, energia, spiritul de iniţiativă, promptitudinea cu care îşi ajută colegii sînt numai cîteva din motivele pentru care Elena a fost aleasă anul acesta, comandant de detaşament.

— Probleme de rezolvat sînt încă destule în clasa noastră, ne spune Elena Lăzăroiu. Chiar şi pe cei care nu se împăcau prea bine cu disciplina, i-am antrenat în jocurile noastre.

— Dar cu cei cu note slabe la învăţătură cum aveţi de gînd să procedaţi?

— Am început de mult să-i ajutăm, aşa cum fac şi celelalte detaşamente. Sperăm ca grupele de întrajutorare şi vizitele acasă la colegi care au nevoie de ajutor ca şi antrenarea lor în activităţile grupei şi detaşamentului să dea rezultate tot mai bune.

Mai greu le va fi, probabil, celor dintr-a IV-a C să-i determine să se încadreze în programul, în disciplina detaşamentului, pe colegii nou veniţi, dar vor izbuti în mod sigur. Pentru că noua comandantă a detaşamentului clasei a IV-a C va avea sprijinul tuturor colegilor ei, care au propus-o şi au votat-o dar şi pe cel al comandantei de unitate, Daniela Cristescu, acum elevă în clasa a VIII-a, care îi va împărtăşi bucuroasă din experienţa ei.

Elena şi Daniela. Le despart ca vîrstă 4 ani. Elena e la început de drum în comandamentul detaşamentului, Daniela comandanta de unitate a împlinit 14 ani şi curînd se va despărţi de cravata roşie cu tricolor. O priveşte cu drag şi cu admiraţie pe mica ei prietenă, care a preluat ştafeta convinsă că Elena nu va dezminţi încrederea colegilor săi.

M. DUMITRESCU

ÎNCREDEREA

Unul dintre lucrurile cele mai de preţ pe care le poţi dobîndi în viaţă este încrederea colegilor tăi, a colectivului în care trăieşti, a celor din jur. Cum se poate dobîndi aceasta într-un colectiv de pionieri? Răspunsul l-am aflat deunăzi, la Şcoala generală nr. 164 din Bucureşti, în detaşamentul clasei a V-a A.

— Gabriel Traian Teoteoi eşti noul comandant de detaşament, ales în unanimitate...

— De fapt, sînt «vechiul»...

— Şi te bucuri?

— Sînt chiar fericit pentru încrederea pe care mi-o acordă din nou colegii mei.

— De ce crezi că au încredere în tine?

— Poate pentru că şi eu ţin foarte mult la onoarea detaşamentului nostru. Încerc să-i ambiţionez şi pe ceilalţi să fim fruntaşi la învăţătură, la activităţile de muncă patriotică, la disciplină, la diverse concursuri şi în toate activităţile pionereşti.

— Spune-mi, te rog, cine este prietenul tău cel mai bun?

— Toţi! vine răspunsul, fără o clipă de ezitare.

— Totuşi... mai bun şi mai bun.

— Păi... Cristian Panaite, Daniel Ioniţă, Gabriel Nicula, Matei Stan...

— Stai! Pînă la urmă ai să-mi înşiri tot detaşamentul.

Simţeam nevoia să aflu părerea detaşamentului despre Gabriel. Am aflat că el, Gabriel, este un model la învăţătură (primul pe clasă) şi îi ajută cu plăcere şi pe alţii. Dacă Marian Marinescu şi Gabriel Dumitru din elevi slabi au devenit chiar buni, aceasta se datorează în bună parte ajutorului oferit de colegi şi, nemijlocit, de pionierul-comandant. Din iniţiativa lui detaşamentul a făcut frumoase şi instructive excursii la Cheia, la Doftana, vizite în întreprinderi, participa cu rezultate bune la activităţi de muncă patriotică. Şi în programul de activităţi pentru acest an sînt cuprinse multe propuneri de-ale lui Gabriel: o excursie într-o fermă în jurul Bucureştiului, vizite la muzee şi expoziţii. Propunerile vor deveni fapte cît de repede, pentru că Gabriel este primul care acţionează atunci cînd este vorba de traducerea lor în viaţă. Mai aflăm că e un susţinător de nădejde al echipelor sportive şi al sportivilor din clasă.

Iată pe scurt de ce îl iubesc pe Gabriel toţi colegii şi de ce i-au acordat încrederea lor.

Ecaterina BOKOR

O DEVIZĂ FRUMOASĂ ŞI O EMOŢIE LA FEL

Redactor: **Deci, realeasă** comandant de detaşament.

Cristina Olteanu: Da.

— Voturile au fost mai multe sau mai puţine ca rîndul trecut?

— Ceva mai puţine.

— Şi nu pari deloc preocupată de acest fapt!

— Mi se pare firesc.

— Cum «firesc»?

— Acum sîntem într-a VI-a; am mai crescut. Ne gîndim mai serios cînd ridicăm mîna sus; avem mai multe pretenţii de la cel pe care îl alegem. Sigur că numărul voturilor e în măsură să ne bucure dar în primul rînd contează calitatea acestora.

— Cum adică?

— Colegii mei mi-au arătat deschis meritele dar şi unele neajunsuri. Nu teama că nu voi mai fi aleasă mă stăpînea, ci gîndul că s-ar putea să le fi înşelat aşteptările. Iată de ce, atunci cînd au ridicat mîinile pentru mine am preţuit mai mult ca la alegerile trecute gestul lor. E mai greu să păstrezi o părere bună decît s-o dobîndeşti.

— Mai ales că la prima investire mai poate funcţiona şi amabilitatea colegilor. Abia după ce treci proba de foc se pare că ai cucerit, într-adevăr, încrederea şi odată cu ea votul din ce în ce mai preţios al colegilor tăi. Asta vrei să spui?

— Da.

*

Detaşamentul clasei a VI-a E, de la Şcoala generală nr. 23, Craiova a absolvit primul trimestru fără nici un corigent! În general, în şcoală, el beneficiază de-un frumos renume.

Nu-i de mirare, deci, că printre titlurile posibile ale activităţii lor din anul trecut ar putea figura formulări ca acestea: «Dreptul fiecăruia la recreaţie» — «Lupta contra poreclelor», «Să ţinem unii la alţii» etc.

Nu-i de mirare că într-un frumos chenar, pe peretele dinspre uşă, alături de rubrica «Aplauze pentru» a «Semaforului» sta scris, ca o deviză, acest frumos citat: «Plantele se transformă prin căldură iar omul prin educaţie». Adică tot prin... căldură!

Ilie TRAIAN

PIONIERII-CAMPIONI AI „DACIADEI" ALBE

Ropotul de aplauze face să vibreze aerul din imensa sală a sporturilor din municipiul Sf. Gheorghe. Sutele de priviri ale micilor și marilor spectatori la finala pe țară a «Cupei Pionierul» la șah și tenis de masă — competiție organizată de C.N.O.P — sînt îndreptate spre ei, spre cei urcați pe podiumul învingătorilor. Ei sînt cîștigătorii, ei sînt, așadar, cei mai buni dintre zecile de mii de purtători ai cravatelor roșii cu tricolor, care au participat la întrecerile de masă ale acestei competiții. Pe cea mai înaltă treaptă a podiumului la tenis de masă — băieți, un elev din clasa a V-a a a Școlii generale nr. 7 din Giurgiu. Nu s-ar putea spune că este înalt, dar nici prea scund. Iar chipul lui este numai zîmbet. Și cum să nu fie! A luptat cu toată energia, și-a pus în joc întreaga fantezie și voință. Și a învins în toate partidele. Acesta este pionierul **Cătălin Ionescu.**

— Am ajuns aici — ne spune el — pentru că îmi place sportul acesta în care contează viteza și îndemînarea în mișcări, dar și tactica, adică iuțeala în a gîndi, în a face asociații, așa cum se cere, de fapt, și la matematică.

Da! Cătălin și-a cultivat reflexele prin sport — e un băiat ca argintul viu, s-a deprins să judece precis și rapid orice situație. Și poate că și din acest motiv el are la școală numai note bune.

● **Gabriela Garbo,** cîștigătoarea întrecerilor de tenis de masă la fete, își potrivește părul arămiu, tuns scurt, băiețește. Ochii ei mari, frumoși sînt numai lumină. Chipul ei are, parcă, ceva din chipul Nadiei, cînd era și ea într-a VI-a. Nu știu dacă Gabriela va ajunge mare campioană, dar felul cum a evoluat, grația și forța mișcării ne fac să credem că se va mai vorbi despre ea, despre frumoasa fetiță din Secuieni-Bihor.

— Ce note ai la școală, Gabriela?

— Numai note de 10.

— Și la sport?

— Antrenorul îmi spune că dacă muncesc cu perseverență... drumul spre performanță îmi este deschis.

Așa și este, Gabriela!

● Cîștigătorilor întrecerilor de șah le șade și lor bine pe podium, cu medaliile «Daciadei» strălucind pe piept, cu brațele încărcate de trofee — cupe, diplome, materiale sportive. Dar parcă și mai frumoși ni se par ei în fața planșetelor cu 64 de pătrățele, acolo unde susțin marile examene de inteligență și perspicacitate. Așa ni s-a părut pionierul **Dănuț Roșca,** venit de pe meleagurile Sucevei.

— De cînd joci șah, Dănuț?

— Să tot fie 4—5 ani, ne spune.

— Și de ce ar îndrăgit acest joc?

— Că-i frumos, că te învață să gîndești de trei ori un lucru ca să poți fi sigur că iese bine...

Fără îndoială, dacă Dănuț va gîndi mereu așa, va mai avea prilejul să urce pe podiumul învingătorilor.

● În sfîrșit, cîștigătoarea întrecerilor de șah-fete, cea mai bună jucătoare (nelegitimată, firește, fiind vorba despre o competiție de masă). O fată înăltuță, cu ochi albaștri, cu părul pieptănat cu grijă, legat într-o împletitură ardelenească. Fetele o strigă: Cristina!

— Cine ești tu, Cristina?

— Cristina Bădulescu, elevă în clasa a VII-a C la Școala generală nr. 6, din Petroșani.

— Te felicităm pentru succes! Cum ai reușit să cîștigi?

— Joc șah din clasa I, dar la întreceri mai importante am participat doar de cînd a fost organizată «Daciada». Ei îi datorez acest succes!

Și Cristina zîmbește. Zîmbetul tuturor copiilor cărora marea competiție națională «Daciada» le deschide drum larg spre marile bucurii ale sportului, zîmbetul tuturor participanților la marile întreceri ale «Cupei Pionierul».

Viorel TONCEANU

PREMIANTUL NU S-A PREZENTAT

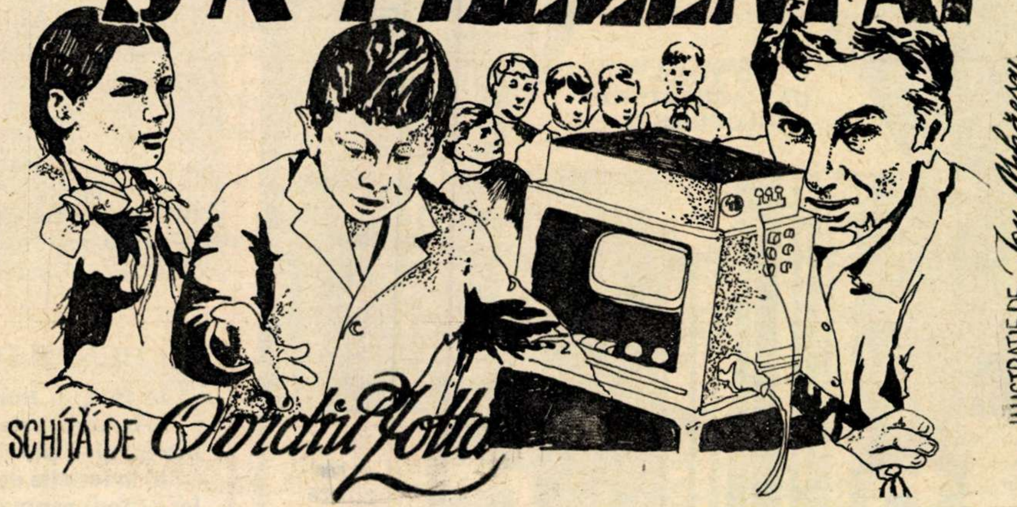

SCHIȚĂ DE Ovidiu Zotta

ILUSTRAȚIE DE Ion Mihăescu

Niță admiră felul magistral în care reușise să scoată petele de vopsea albă de pe reverele tunicii și modul strălucit în care îi ieșise dunga la pantaloni — nu-i mai călcase de la 15 septembrie. Ținînd seama și de părul bine pieptănat, ajunse la concluzia că arată binișor, chiar bine, foarte bine.

Starea de mîndrie ținu pînă la etajul șase. La cinci se transformă într-un fel de năuceală, iar la patru Niță se pomeni șovăind: «Să sun? Să nu sun?» Apăsă cît a putut de slab butonul, în speranța că Mirela n-o să-l audă sau că lipsește de acasă, dar exact în aceeași clipă se trezi cu ea în cadrul ușii. Fata era gata de plecare, palton, fular, mănuși. Fantastic! Mirela devenise de mult cunoscută pentru nazurile ei și dacă, prin absurd, exista vreun om pentru care să fie punctuală, el nu răspundea în nici un caz la numele de Niță Valentin. Totuși fizicianul din Niță se văzu nevoit să accepte evidența: el era cel așteptat.

Să străbați orașul alături de Mirela nu era o performanță la îndemîna oricui. Lucrul acesta făcea parte din categoria celor care se observă, se comentează și se țin multă vreme minte. Dar Niță avu surpriza neagră să-l întîlnească în dreptul cinematografului pe Simionescu Tănase, dezmierdat de amici Tani, care se bucura de o mulțime de avantaje — înalt, handbalist, frumos, cu bluză tip «pilot de formula unu», vorbă sprintenă și ochi verzi, dulce cu mai puternicii decît el și necruțător cu mai slabii.

— Bună, Mirela! o salută el în mod ostentativ numai pe ea, ca și cum Niță ar fi fost din cea mai străvezie sticlă și deci inobservabil. De cînd te-aștept! E un film de zile mari. Biletele s-au terminat de la șapte dimineața, eu însă am avut grijă să-mi iau cota. Intrăm?

— Drăguț din partea ta, îți mulțumesc, dar nu-mi aduc aminte: cînd am mai fost noi doi împreună la film? Niciodată! Atunci nu văd nici un motiv să grăbim începutul.

Tani avu o expresie adînc filozofică. Nu ducea lipsă de prietene, putea fi văzut cu cele mai atrăgătoare fete din cartier, însă pînă la Mirela nici el nu ajunsese. În clasă îi despărțeau numai două bănci, dar deosebirile dintre ei erau mult mai multe. Îi aruncă o privire arțăgoasă lui Niță și-i spuse împăciuitor Mirelei:

— Dacă n-ai timp acum, lăsăm pe altă dată. Probabil că ești grăbită să-l duci pe ăsta la grădiniță.

— Nu numai că îl duc, ci o să am grijă să-l însoțesc și la întoarcere, surîse Mirela. Trebuie păzit cu grijă, el reprezintă o valoare.

Niță nu prea se pricepea întru-ale conversației, asta era partea lui cea mai slabă. Unei fete trebuie să-i spui ceva interesant, o noutate, o glumă, să-i captezi atenția — așa auzise. Se apucă să-i povestească, avînd însă grijă să nu pară lăudăros, cum îi venise ideea «DEV»-ului și cum lucrase din greu opt luni. Se strădui chiar să scoată în evidență eșecurile prin care trecuse de-i venise de-o mie de ori să se lase păgubaș. La un moment dat începu, șiret, să-și ironizeze propria operă:

— Să nu te aștepți la mare lucru. Arată ca un bidon de plastic și chiar asta e: un cogeamite bidon de plastic, o canistră. N-am avut altceva la îndemînă. Pe urmă sînt clapele, pe care le-am luat cu pîrghii cu tot de la o mașină de scris portabilă, o vechitură. Partea electronică am făcut-o eu, adăugă el, pe un ton scăzut, de parcă și-ar fi cerut scuze.

— Cum ți-a venit ideea ?

— Din lene! rîse Niță. Ca să nu mai caut în dicționar.

— Deci leneșul formează cuvîntul «le repas» și pe ecran apare «mîncare»?

— Într-o clipă! Dar mașina nu-i cine știe ce deșteaptă, cunoaște doar 400 de cuvinte, însă e prototipul zero, o pot perfecționa.

Ochii Mirelei sclipiră plini de interes sub streașina cozorocului de blăniță albă:

— Și care-i, dragă, principiul de funcționare al vestitului «DEV» — Dicționarul Electronic Valentin?

— Nu-i mare scofală. Pe banda perforată, fiecărui cuvînt îi corespund un anumit număr de orificii și modul în care sînt grupate. Imediat după ce formezi literele pe clape, banda pornește cu viteză și se derulează pînă cînd selectorul găsește grupul de perforări corespunzătoare cuvîntului. Atunci se face contactul de la distribuitor și pe ecran apare traducerea.

Niță Valentin luă o mînă de zăpadă, făcu un bulgăre și-l azvîrli cu precizie într-un țurțure enorm, care atîrna de jgheabul librăriei. Țurțurele veni în picaj ca o fuzee de cristal, împlîntîndu-se în omăt.

— Vezi, zise Niță, ar trebui rase de pe acoperișuri. Dacă ăsta-i cădea cuiva în cap... Și reluă, sfios: Cînd zic «ecran», mă cam laud. Nu e decît o feres-